

LOVER OG FORSKRIFTER

JGERENS LOVSAMLING – UTGAVE 2, MAI 2011

**JGER-
PRØVEN**

MED NORGES JGER- OG FISKERFORBUND

www.njff.no

Innhold

Forord	5
Naturmangfoldloven (Lov om forvaltning av naturens mangfold)	6
Kapittel I. Formål og virkeområde mv.	6
Kapittel II. Almennelige bestemmelser om bærekraftig bruk	7
Kapittel III. Artsforvaltning	8
Viltloven (lov om jakt og fangst av vilt)	10
Kapittel I. Formål og omfang.	10
Kapittel II. Viltorganene.	10
Kapittel III. Vilt i fangenskap	11
Kapittel IV. Jaktbare arter og jakttider	11
Kapittel V. Hjortevilt- og beverjakt, arealvilkår og rettet avskyting.	11
Kapittel VI. Utøvelse av jakt og fangst.	12
Kapittel VII. Retten til jakt og fangst.	13
Kapittel VIII. Sammenslåing av eiendommer til felles viltområde.	16
Kapittel IX. Obligatorisk jegerprøve, jegeravgift, fellingsavgift og viltfond.	16
Kapittel X. Forskjellige regler.	17
Kapittel XI. Hunder.	18
Kapittel XII. Strafferegler og ikrafttreden.	19
Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.	20
Kapittel 2. Aldersgrenser	21
Kapittel 3. Jegerprøven	21
Kapittel 4. Lisensfelling	22
Kapittel 6. Skyteprøve ved jakt og felling av storvilt	24
Kapittel 7. Bruk av hund under jakt og felling	25
Kapittel 8. Jakt, felling og avliving av storvilt	26
Kapittel 9. Fangst	27
Kapittel 10. Oppsyn og kontroll	28
Kapittel 11. Klageadgang, dispensasjon, straff og ikrafttreden	29
Jakt og fangsttider (Forskrift om jakt- og fangsttider samt sankning av egg og dun for jaktseongene fra 1. april 2007 til og med 31. mars 2012)	30

Jakt- og fangst på Svalbard (Forskrift om høsting på Svalbard)	38
Kapittel I. Innledende bestemmelser	38
Kapittel II. Generelle bestemmelser om høsting og sanking	38
Kapittel III. Særskilte vilkår for jakt og fangst	40
Kapittel VI. Utøvelse av jakt	41
Kapittel VII. Utøvelse av fangst	42
Kapittel VIII. Fellingstillatelse for svalbardrein	42
Kapittel IX. Avsluttende bestemmelser	43
Forskrift om forvaltning av hjortevilt og bever	44
Kapittel 1. Generelle bestemmelser	44
Kapittel 2. Om jaktåpning og arealvilkår for jakt	45
Kapittel 3. Krav til og godkjenning av vald	46
Kapittel 4. Bestandsplan, fellingstillatelse og rapportering	48
Kapittel 5. Klageadgang, straff, overgangsbestemmelser og ikrafttreden	49
Skadefellingsforskriften (Forskrift om felling av viltarter som gjør skade eller som vesentlig reduserer andre viltarters reproduksjon)	50
I. Generelt	50
II. Felling av viltarter som gjør skade	50
III. Felling av viltarter som vesentlig reduserer andre viltarters reproduksjon	50
IV. Viltfondets eiendomsrett	51
V. Straff	51
VI. Klageadgang	51
Retningslinjer for felling av viltarter som gjør skade eller som vesentlig reduserer andre viltarters reproduksjon	51
Generelle vilkår for skadefelling	52
Noen skadetyperedefinisjoner	53
Felling etter forskriftens pkt. II A	53
Generelt om forskriftens pkt. II B, C og D	53
Felling av viltarter etter pkt. IV	55
Metoder ved felling av skadegjørende viltarter	56
Jakt og fangst på sel (Forskrift om regulering av sel på norskekysten)	57
Våpenloven (lov om skytevåpen og ammunisjon m.v.)	60
Kapittel I. Innledende bestemmelser.	60
Kapittel II. Erverv m.v. av våpen og våpendeler.	60
Kapittel III. Erverv m.v. av ammunisjon.	62
Kapittel VII. Forskjellige bestemmelser.	62

Våpenforskriften (forskrift om skytevåpen, våpendeler og ammunisjon mv.)	64
Kapittel 1. Ikke-kontrollpliktige våpen, typer skytevåpen, skytevåpenets funksjoneringsmetode og måling av skytevåpen	64
Kapittel 3. Vilkår for tillatelse til å erverve og inneha skytevåpen og våpendeler	64
Kapittel 4. Søknaden og dens behandling	65
Kapittel 5. Erverv av ammunisjon	66
Kapittel 16. Privat oppbevaring av skytevåpen, våpendeler og ammunisjon	67
Kapittel 17. Transport av skytevåpen	69
Kapittel 18. Bestemmelser om utlån	69
Kapittel 25. Politiets kontroll	70
Rundskriv 2009-009 fra Justisdepartementet om politidistriktenes behandling av våpensøknader.	71
Fjelloven (lov om utnytting av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane)	72
Kap. III. – Fjellstyre.	72
Kap. XI. – Jakt og fangst.	72
Dyrevelferdsloven (lov om dyrevelferd).	73
Kapittel I. Generelle bestemmelser	73
Hundeloven (lov om hundehold)	74
Kapittel 1. Innledende bestemmelser	74
Kapittel 2. Sikring av hunder	74
Kapittel 3. Løse hunder	76
Kapittel 4. Ro og orden, antall hunder og merking av hunder	77
Kapittel 5. Personers rettigheter og plikter i nøds- og faresituasjoner	77
Kapittel 7. Omplussing og avliving mv. av hunder, erstatningsansvar og straff	78
Bestemmelser vedrørende utlegging av slakteavfall fra husdyr som åte (forskrift om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum)	79
Forskrift om ivaretagelse av dødt vilt	80
Kapittel 1. Generelle bestemmelser.	80
Kapittel 2. Ivaretagelse av registreringspliktig vilt.	81
Kapittel 3. Autorisasjon av preparanter og preparantens plikter	81
Kapittel 4. Registrering og merking av dødt vilt.	82
Kapittel 5. Klageadgang, straff og ikrafttreden.	84
Vedlegg til forskrift om ivaretagelse av dødt vilt: Artsliste	85

Forord

Lover og forskrifter skal begrense og gi muligheter innenfor visse rammer. De skal gi grunnlag for idømmelse av straff ved overtredelser, og de skal generelt virke motiverende og oppdragende på befolkningen. Slik er det også med loverket som gjelder for jakt og fangst. Det gir oss jegere muligheter, samtidig som det begrenser og kontrollerer aktiviteten til det beste både for jegerstanden, andre brukere av naturen og ikke minst naturen selv.

Både nye jegere og jegere som har vært aktive i flere år må forholde seg til stadige endringer av lover og forskrifter. Det er en utfordring for de fleste å klare å holde seg oppdatert på dette området. Norges Jeger- og Fiskerforbund vil nå hjelpe deg med dette gjennom utarbeidelsen av “Jegerens lovsamling”. Dette heftet er en sammenstilling av de viktigste paragrafene fra lovene og forskriftene du må forholde deg til som jeger. Ikke alt er aktuelt for alle, men målsetningen er at dette heftet skal være et oppdatert oppslagsverk for deg.

Hvalstad, desember 2010

Norges Jeger- og Fiskerforbund

Naturmangfoldloven

(Lov om forvaltning av naturens mangfold)

Kapittel I. Formål og virkeområde mv.

§ 1. (lovens formål)

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

§ 2. (stedlig virkeområde)

Loven gjelder på norsk landterritorium, herunder innsjøer og vassdrag, og i Norges territorialfarvann.

For Svalbard og Jan Mayen gjelder lovens kapittel VII. Kongen kan bestemme at også andre bestemmelser gjelder for Svalbard og Jan Mayen. For øvrig gjelder lov 15. juni 2001 nr. 79 om miljøvern på Svalbard og lov 27. februar 1930 nr. 2 om Jan Mayen i stedet for loven her.

På kontinentalsokkelen og i jurisdiksjonsområder opprettet i medhold av lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone (økonomiske soneloven) gjelder §§ 1, 3 til 5, 7 til 10, 14 til 16, 57 og 58 så langt de passer.

§ 3. (definisjoner)

I denne lov forstås med

- a) art: etter biologiske kriterier bestemte grupper av levende organismer;
- b) bestand: en gruppe individer av samme art som lever innenfor et avgrenset område til samme tid;
- c) biologisk mangfold: mangfoldet av økosystemer, arter og genetiske variasjoner innenfor artene, og de økologiske sammenhengene mellom disse komponentene;
- d) dyr: pattedyr, fugler, krypdyr, amfibier, fisk og virvelløse dyr;
- e) fremmed organisme: en organisme som ikke hører til noen art eller bestand som forekommer naturlig på stedet;
- f) genetisk materiale: gener og annet arvemateriale i ethvert biologisk materiale, som kan overføres til andre organismer med eller uten hjelp av teknologi, likevel ikke genetisk materiale fra mennesker;
- g) høsting: jakt, fangst, fiske og innsamling av planter eller plantedeler (medregnet bær og frukter) og sopp, i friluftsliv og næring;
- h) innførsel: kryssing av grense på land mot nabostat eller ilandføring fra områder utenfor lovens virkeområde;

- i) naturmangfold: biologisk mangfold, landskapsmessig mangfold og geologisk mangfold, som ikke i det alt vesentlige er et resultat av menneskers påvirkning;
- j) naturtype: ensartet type natur som omfatter alle levende organismer og de miljøfaktorene som virker der, eller spesielle typer naturforekomster som dammer, åkerholmer eller lignende, samt spesielle typer geologiske forekomster;
- k) organisme: enkeltindivid av planter, dyr, sopp og mikroorganismer, inkludert alle deler som er i stand til å formere seg eller overføre genetisk materiale;
- l) planter: karplanter, moser og alger;
- m) sopp: sopp og lav;
- n) utsetting: utsetting, bevisst utslipp eller deponering som avfall av organismer i miljøet, eller i et innesluttet system der rømming ikke er utelukket;
- o) uttak: enhver form for avlaving eller fjerning av hele eller deler av organismer fra naturen uansett formål;
- p) vilt: naturlig villlevende landpattedyr, fugler, krypdyr og amfibier;
- q) virvelløse dyr: dyr uten ryggstøyle;
- r) økologisk funksjonsområde: område – med avgrensning som kan endre seg over tid – som oppfyller en økologisk funksjon for en art, slik som gyteområde, oppvekstområde, larvedriftsområde, vandrings- og trekkruiter, beiteområde, hiområde, myte- eller hårfellingsområde, overnattingsområde, spill- eller parringsområde, trekkvei, yngleområde, overvintringsområde og leveområde;
- s) økologisk tilstand: status og utvikling for funksjoner, struktur og produktivitet i en naturtypes lokaliteter sett i lys av aktuelle påvirkningsfaktorer;
- t) økosystem: et mer eller mindre velavgrenset og ensartet natursystem der samfunn av planter, dyr, sopp og mikroorganismer fungerer i samspill innbyrdes og med det ikkelevende miljøet.

Kapittel II. Almennelige bestemmelser om bærekraftig bruk

§ 8. (kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

§ 9. (føre-var-prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

Kapittel III. Artsforvaltning

§ 15. (forvaltningsprinsipp)

Høsting og annet uttak av naturlig viltlevende dyr skal følge av lov eller vedtak med hjemmel i lov. Unødig skade og lidelse på viltlevende dyr og deres reir, bo eller hi skal unngås.

Høsting og annet uttak av viltlevende planter og sopp er tillatt så langt det ikke truer overlevelsen av den aktuelle bestanden eller begrenses ved lov eller vedtak med hjemmel i lov.

Bestemmelsene i første og annet ledd er ikke til hinder for lovlig ferdsel, landbruksvirksomhet eller annen virksomhet som skjer i samsvar med aktsomhetsplikten i § 6.

Høsting og annen utnyttelse av marine organismer reguleres av lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevende marine ressursar (havressurslova).

§ 16. (høsting av vilt og lakse- og innlandsfisk)

Vedtak om å tillate høsting av vilt treffes med hjemmel i lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven).

Vedtak om å tillate høsting av lakse- og innlandsfisk treffes med hjemmel i lov 15. mai 1992 nr. 47 om laksefisk og innlandsfisk m.v. (lakse- og innlandsfiskloven).

Høsting kan bare tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd.

Ved avgjørelsen om å tillate høsting og om fremgangsmåten ved høsting skal det videre legges vekt på artens funksjon i økosystemet og den virkning høstingen kan ha på det biologiske mangfold for øvrig. Det skal også legges vekt på artens betydning for næring eller rekreasjon, høstingstradisjon i vedkommende område og på skade som arten gjør.

Tredje og fjerde ledd gjelder ikke ved vedtak om høsting av fremmede organismer.

§ 17. (alminnelige regler om annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk)

Smågnagere, krypdyr og lakse- og innlandsfisk kan avlives dersom det er nødvendig for å hindre skade på person eller eiendom.

Vilt kan avlives når det må anses påkrevd for å fjerne en aktuell og betydelig fare for skade på person. Eier, eller en som opptrer på vegne av eieren, kan avlive vilt under direkte angrep på bufe, tamrein, gris og fjørfe.

Dersom bestanden av jerv, gaupe og bjørn over tid har vært klart over bestandsmålet, skal Kongen gi forskrift om adgang for eieren, eller en som opptrer på vegne av eieren, til å avlive jerv, gaupe og bjørn når avliving må anses påkrevd for å fjerne en umiddelbar og betydelig fare for skade

på bufe, tamrein og gris. Dersom bestanden av jerv, gaupe og bjørn over tid har vært klart under bestandsmålet, eller ekstraordinære bestandsmessige forhold tilsier det, skal Kongen oppheve adgangen til avliving.

Avliving og forsøk på avliving etter annet og tredje ledd skal straks meldes til politiet. Kongen kan i forskrift fravike bestemmelsen i annet ledd annet punktum for spesielt truede arter eller spesielt truede bestander av enkelte arter.

Avliving for å hindre at et dyr lider unødige er tillatt i samsvar med lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd (dyrevelferdsloven). Det samme gjelder avliving for å bekjempe smittsom sykdom som kan gi vesentlige samfunnsmessige konsekvenser i samsvar med lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven).

Endret ved lov 17 sep 2010 nr. 57 (i kraft 1 okt 2010 iflg. res. 17 sep 2010 nr. 1276).

§ 17a. *(rovdyrsikkert hegn)*

Tilføyes ved lov 17 sep 2010 nr. 57 (i kraft fra den tid Kongen bestemmer).

§ 18. *(annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene)*

Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk

- a) for å beskytte naturlig forekommende planter, dyr og økosystemer,
- b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom,
- c) for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning,
- d) for innfangning til gjenoppbygging av bestander,
- e) for innfangning til lovlig oppdrettsvirksomhet,
- f) for forskning, undervisning eller taksonomisk virksomhet, eller
- g) som er fremmede organismer.

Vedtaket etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.

Myndigheten etter loven kan av eget tiltak iverksette uttak med formål som nevnt i første ledd bokstav a til d og g, jf. annet ledd. Uttaket regnes ikke som enkeltvedtak, og kan om nødvendig skje på annens eiendom. Kongen kan gi nærmere forskrift om slikt uttak.

Kommunen kan gi tillatelse til uttak av hjortevilt og bever for å avverge skade etter § 18 første ledd bokstav b, samt til å fjerne beverbolig eller dam for å hindre vesentlig skade ved oversvømmelse. Tillatelser gitt av kommunen kan påklages til fylkesmannen.

§ 19. *(erstatning for tap og følgekostnader når husdyr og tamrein blir drept eller skadet av rovvilt)*

Når husdyr og tamrein blir drept eller skadet av rovvilt, yter staten full erstatning for tapet og følgekostnadene i samsvar med forskrift gitt av Kongen. Kongen kan også gi forskrift om tilbakekreving av uriktig utbetalt beløp.

§ 22. *(ferdselsregulering i utmark)*

For å hindre skade eller ulempe for planter eller dyr kan Kongen gi forskrift om gjennomføring av større arrangementer i utmark og for naturstudier, fotografering mv. og for ferdselsformer som i særlig grad kan være skadelig.

Viltloven

(lov om jakt og fangst av vilt)

Kapittel I. Formål og omfang.

§ 1. (lovens formål)

Viltet og viltets leveområder skal forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevarer.

Innenfor denne ramme kan viltproduksjonen høstes til gode for landbruksnæring og friluftsliv.

§ 2. (lovens virkeområde)

Med vilt menes i denne lov alle viltlevende landpattedyr og fugler, amfibier og krypdyr.

Loven gjelder også i Norges økonomiske sone.

Kapittel II. Viltorganene.

§ 4. (viltorganene)

I viltforvaltningen er det følgende organer:

1. departementet
2. Direktoratet for naturforvaltning
3. fylkesmannen
4. fylkeskommunen
5. kommunen

Kongen kan gi nærmere regler om etablering av særlige samarbeidsorganer i viltforvaltningen.

Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen. Reglene om klage i forvaltningsloven gjelder tilsvarende.

§ 6. (viltorganenes arbeidsoppgaver)

Viltorganene skal arbeide for å fremme formålet med loven og gi myndigheter og organisasjoner, bedrifter og personer bistand, råd og veiledning i saker om viltforvaltning.

Kongen kan gi nærmere regler om viltorganenes organisasjon og virksomhet.

Kapittel III. Vilt i fangenskap

§ 7. (forbud mot vilt i fangenskap)

Ingen skal holde vilt i fangenskap med mindre annet følger av lov eller vedtak med hjemmel i lov.

Kongen kan gi forskrift om adgang til å holde vilt i fangenskap, og om oppdrett, farming og utsetting av vilt i innhegnet område. I forskriften kan det settes krav om tillatelse og særskilte håndhevingsregler for å stanse ulovlig virksomhet.

Kapittel IV. Jaktbare arter og jakttider

§ 9. (jaktbare viltarter og jakttider)

Kongen fastsetter hvilke arter som kan være gjenstand for jakt og innen hvilke tidsrammer jakten kan foregå.

Direktoratet fastsetter jakttiden for den enkelte art og innen hvilke områder jakten kan foregå. Det kan fastsettes ulike jakttider for de enkelte deler av landet. Jakttiden kan gjelde en bestemt tid av døgnet eller uken, og den kan settes forskjellig for jakt etter hann og hunn og etter eldre og yngre individer av vedkommende art. Direktoratet kan også fastsette kvoter for felling av vilt. Reglene om fellingstillatelse i og med hjemmel i kapittel V gjelder tilsvarende. Det bør ikke fastsettes jakttid i hekke- og yngletiden for vedkommende art.

§ 10. (dager med jaktforbud)

Jakt og fangst er ikke tillatt i tiden fra og med 24. desember til og med 31. desember og ikke på langfredag, påskeaften og første påskedag.

§ 15. (felling av vilt i særlige områder)

Direktoratet kan uten hensyn til regler om fredning og jakttider gi fellingstillatelse på:

1. Utsatt vilt i innhegnet område eller på øy.
2. Sjøfugl og and til bruk til menneskeføde der dette er vanlig.

Kapittel V. Hjortevilt- og beverjakt, arealvilkår og rettet avskyting.

§ 16. (fellingstillatelse på hjortevilt og bever – minsteareal)

Direktoratet bestemmer i hvilke områder jakt på elg, hjort, villrein, rådyr, dåhjort og bever kan drives.

Direktoratet fastsetter minsteareal eller kvoter for felling av dyr av arter nevnt i første ledd. Kommunen utsteder fellingstillatelse i samsvar med areal- eller kvotefastsettelsen.

Når særlige omstendigheter foreligger, kan direktoratet gjøre unntak fra reglene i annet ledd.

§ 17. (rettet avskyting og andre vilkår for felling)

I fellingstillatelsen etter § 16 kan det settes som vilkår at det skal felles hann eller hunn og eldre eller yngre individ av vedkommende viltart.

Departementet kan gi nærmere regler om utstedelse av fellingstillatelse og herunder sette som vilkår for storviltjakt at eiendommer slås sammen etter reglene i kapittel VIII.

§ 18. *(grunnlaget for minsteareal)*

Ved fastsettelse av minsteareal og fellingskvote skal det tas hensyn til bestandens størrelse, artens levevilkår i det enkelte distrikt og den skade vedkommende viltart volder.

Kapittel VI. Utøvelse av jakt og fangst.

§ 19. *(human jakt)*

Jakt og fangst skal utøves på slik måte at viltet ikke utsettes for unødige lidelser og slik at det ikke oppstår fare for mennesker eller husdyr eller skade på eiendom.

§ 20. *(bruk av våpen under jakt)*

Til felling av vilt under jakt kan bare brukes skytevåpen med ladning av krutt.

Til jakt er bruk av hagle for mer enn to skudd og helautomatisk rifle forbudt.

Bruk av selvsjudd til felling av vilt er forbudt. Det samme gjelder bruk av kunstig lys i jaktøyemed, bortsett fra åtejakt på rev, når lyskilden er fast anbragt på husvegg.

Departementet gir nærmere forskrifter om de skytevåpen og den ammunisjon som det skal være tillatt å bruke under jakt, og om hvordan våpen og ammunisjon skal oppbevares og medbringes under jakt.

§ 21. *(bruk av motordrevet fremkomstmiddel under jakt)*

Det er forbudt under jakt:

- a) å løse skudd på eller over offentlig vei eller jernbane
- b) å bruke luftfartøy eller motorkjøretøy til forfølgning av vilt eller til avledning av viltets oppmerksomhet fra jegeren
- c) å bruke luftfartøy eller motorkjøretøy utenfor vei til lokalisering av vilt
- d) å løse skudd fra luftfartøy eller motorkjøretøy.

Innen en avstand av 2 kilometer fra land, herunder holmer og skjær, er det forbudt å drive jakt fra motorbåt eller annet flytende eller svevende fartøy drevet med motor. Fylkeskommunen kan for bestemte områder og tidsrom øke eller minske avstanden.

Departementet kan fastsette forskrifter om største tillatte hastighet under jakt fra fartøy utenfor område nevnt i annet ledd.

§ 22. *(svømmende dyr)*

Svømmende hjortevilt må ikke jages eller avlives med mindre det forfølges som såret.

§ 23. *(bruk av hund under jakt)*

Bruk av løs, på drevet halsende hund er forbudt unntatt for jakt på hare, rødvov og gaupe. For jakt på andre arter kan direktoratet gi samtykke for det enkelte område.

Direktoratet fastsetter til hvilke tider jakt med hund etter første ledd kan foregå. Tidene kan settes forskjellig for ulike deler av landet og de kan gjelde bestemte hunderaser.

Det kan settes som vilkår for bruk av hund at jakten skjer på område av en bestemt minstestørrelse.

§ 24. *(fangst)*

Bruk av fangstredskaper er forbudt med mindre annet følger av lov eller vedtak med hjemmel i lov. Bruk av fangstredskaper er forbudt mot annet vilt enn smågnagere og krypdyr, om ikke annet følger av lov eller vedtak med hjemmel i lov.

Departementet gir forskrifter om fangst der dette kan være av betydning for næringsgrunnlaget og ellers der det er nødvendig for å begrense skader som viltet gjør. Det kan herunder fastsettes krav om typegodkjenning av fangstredskaper og om betaling av gebyr for å få et redskap typegodkjent.

§ 25. (bruk av gift)

Bruk av kjemikalier eller gift til avlaving av annet vilt enn smågnagere og krypdyr, er forbudt. Departementet kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra forbudet.

§ 26. (fullmakt for Kongen til å gi forskrifter)

Kongen kan gi nærmere regler

1. for å forebygge skade og ulykke under jakt og fangst, herunder om aldersgrense og om plikt til å legge frem helseattest for å kunne drive jakt,
2. om forsikring for jegere og fangstfolk, herunder ansvars-, ulykkes- og invaliditetsforsikring og plikt til å delta i kollektiv forsikring,
3. om storviltjakten, herunder om skyteprøve, jaktmåter, organisering av jaktlag og bruk av ettersøkshund.
4. om innsamling av egg og deler av vilt og om felling, merking og fangst av vilt for vitenskapelige eller andre særlige formål uten hensyn til de regler som ellers gjelder,
5. om innfangning av vilt for overføring i live til annet område,
6. om plikt til å melde fra om såret og skadet vilt og om avlaving av vilt av humanitære grunner uten hensyn til hvem som har jaktrett til grunnen,
7. om opprettelse av et sentralt jegerregister,
8. om adgangen til å legge ut åte i forbindelse med jakt, fangst og felling av vilt eller for andre særlige formål, herunder om utlegging av åte for å lokke til seg vilt når dette kan skade viltet eller naturmiljøet.
9. om innførsel og utførsel av dødt og levende vilt og av egg.
10. om storviltjakten og småviltjakten, herunder om jaktformer.
11. om saksbehandlingen til utfylling av reglene i tjenesteloven for autorisasjon av preparanter og av jegerprøveinstruktører, herunder om saksbehandlingsfrist og rettsvirkninger av fristoverskridelse. Unntak fra tjenesteloven § 11 annet ledd kan bare gjøres når det er begrunnet ut fra tvingende allmenne hensyn, herunder hensynet til privatpersoners beskyttelsesverdige interesser.

Kapittel VII. Retten til jakt og fangst.

§ 27. (grunneierens enerett til jakt og fangst)

Med de innskrenkninger som er fastsatt i denne lov og i forskrifter gitt i medhold av loven, har grunneieren enerett til jakt og fangst.

§ 28. (jaktrett for bruker, leie av jaktrett)

Overlater grunneieren sin eiendom til noen annen til bruk, skal brukeren ha jaktretten med mindre annet er avtalt. Forbeholder grunneieren seg jaktretten, kan jakt ikke drives på brukers åker og eng i tiden fra og med 1. mars til og med 30. september.

Jaktrett kan ikke skilles fra eiendommen for lengre tid enn 10 år om gangen, uten når jaktretten følger bruksretten til eiendommen. På jordskifte kan det allikevel bestemmes at jaktretten fortsatt skal være felles helt eller delvis.

Avtale om særskilt bortleie av jaktrett skal være skriftlig. Gjelder avtalen for mer enn 5 år, skal leier og utleier sørge for at melding om leieforholdet med opplysning om vilkårene straks blir sendt kommunen.

Fremleie av jaktrett kan ikke finne sted uten samtykke fra den som har jaktretten etter § 27.

Kongen kan gi regler om forbud mot fremleie av jaktrett.

Overlater grunneieren til noen annen enn grunnens bruker å utøve jakten, er også eieren ansvarlig for økonomisk skade som jakten volder brukeren.

Reglene i denne paragraf om retten til jakt gjelder også retten til fangst.

§ 29. *(retten til jakt i sameiestrekning)*

I sameie har alle med eiendomsrett eller bruksrett til skog, havnegang, slått eller grunn rett til jakt og fangst med mindre annet følger av avtale eller annet rettsgrunnlag.

Rettighetshaver etter første ledd kan med en måneds varsel innkalle de øvrige til et møte til valg av et styre på inntil 5 medlemmer som skal forvalte jakten og fangsten i sameiet. Styret skal i samarbeid med kommunen utarbeide forslag til regler for forvaltningen. Forslaget skal forelegges alle rettighetshaverne til uttalelse før direktoratet fastsetter reglene.

Gir sameiets størrelse og tallet på rettighetshavere grunn til det, kan direktoratet etter å ha innhentet uttalelse fra kommunen sette forbud mot jakt og fangst inntil regler er fastsatt etter annet ledd. Forbudet med opplysning om når det trer i kraft skal kunngjøres på den måte som er vanlig i distriktet.

Reglene i annet og tredje ledd gjelder tilsvarende når tre eller flere eiendommer har retten til jakt og fangst i fellesskap.

Er jaktregler ikke fastsatt i samsvar med denne bestemmelse eller som ledd i jordskifte, kan jakt og fangst i sameiet bare utøves av en person om gangen for hver som har slik rett etter første ledd.

§ 30. *(retten til jakt i bygdeallmenning)*

For jakt og fangst i bygdeallmenning gjelder bestemmelsene i lov av 19. juni 1992 nr. 59 om bygdeallmenninger kap. 7.

§ 31. *(retten til jakt og fangst på statens grunn)*

På statsgrunn som ikke reguleres av lov av 6 juni 1975 (Fjelloven) er småviltjakt og fangst tillatt mot løsning av jaktkort og betaling av vederlag for norske statsborgere og for alle som det siste året har vært og fortsatt er bosatt i Norge. Reindriftsamenes jakt og fangst reguleres av reindriftsloven § 26.

Departementet kan gi nærmere regler om all jakt og fangst på statens grunn utenfor statsalmenning herunder om lavere pris og fortrinnsrett til jakt og fangst for fast bosatte i kommunen og om utlendingers jaktadgang.

§ 32. *(grensen for grunneiers jaktrett mot vann)*

På elv og innsjø går grunneiers rett til jakt og fangst så langt som hans eiendomsrett. Mot hav og fjord går grunneiers rett til jakt og fangst så langt som landet ligger tørt. Utenfor denne grense og på grunner og skjær som er overskyt ved alminnelig høyvann og ikke tilligger noen eiendom som kobbeveide, er jakt og fangst tillatt for norske statsborgere og alle som det siste året har vært og fortsatt er bosatt i Norge. Direktoratet kan i enkelttilfelle gi utlendinger som ikke er bosatt i Norge adgang til slik jakt.

§ 33. (grunneiers jaktrett på vei)

Eier av vei med tilbehør har ikke rett til jakt og fangst på denne uten at han også eier tilstøtende grunn. Den som eier grunnen på begge sider av en vei, har retten til jakt og fangst på veien selv om han ikke eier denne. Hvor vei danner grense mellom grunn som tilhører forskjellige eiere og ingen av disse eier veien, har hver av grunneierne rett til jakt og fangst på veien.

Reglene om jakt og fangst på vei gjelder også jernbane, rørgate, gate for kraftledning og lignende anlegg.

§ 34. (forfølgningsretten)

Den som på lovlig grunn sårer storvilt, har rett til å forfølge og tilegne seg dyret også på grunn der en annen enn jegeren har jaktretten. Forfølgningsretten opphører ved utgangen av den dag da viltet kom inn på en annens grunn. Jegeren har bevisbyrden for lovlig forfølgning. Kongen kan i forskrift fastsette hvilke viltarter som skal regnes som storvilt.

Jegeren skal snarest mulig gi grunneieren og kommunen melding om forfølgning som nevnt i første ledd og om utfallet.

Grunneieren har ikke rett til å jage eller fange vilt som forfølges på hans grunn etter reglene i første ledd. Han kan allikevel avlive dyret på forfølgerens vegne når hensynet til dyret tilsier det.

Den som utøver forfølgningsrett etter første ledd må ikke løse skudd i andres hage eller gårdstun. Jegeren plikter å erstatte skade som forfølgning påfører andres eiendom.

§ 36. (almenhetens jaktadgang)

Kommunen skal arbeide for en forsvarlig utnyttelse av muligheten for småviltjakt, der dette er forenlig med § 1 i denne lov.

I større områder der almenheten ikke har adgang til småviltjakt, skal kommunen i samråd med grunneierne søke å oppnå minnelig ordning med salg av jaktkort.

Når minnelig ordning ikke oppnås, kan departementet pålegge en eller flere grunneiere eller rettighetshavere å selge jaktkort til almenheten der uheldige bestandsforhold kan oppstå, fordi grunneierne vedvarende har unnlatt å utnytte småviltjakten. Pålegget skal være tidsbegrenset og kan gis for maksimalt 5 år.

I pålegget kan bestemmes hvor mange jaktkort som skal selges, fordelingen av jaktkortene og hvem som skal administrere jaktkortsalget. Ved fastsettelse av kortpris skal det tas hensyn til vanlig pris i distriktet.

Inntekten av jaktkortene tilfaller rettighetshaveren. Hvis pålegget gjelder flere rettighetshavere, deles inntekten forholdsvis. Dersom rettighetshaver finner at ordningen har medført tap for ham, kan han begjære skjønn til avgjørelse av spørsmålet om erstatning.

Kapittel VIII. Sammenslåing av eiendommer til felles viltområde.

§ 37. (sammenslåing til felles viltområde)

For å fremme en forsvarlig og rasjonell viltforvaltning skal viltorganene ved opplysning og tilrettelegging arbeide for organisering av utmarksarealer til felles viltområde.

Dersom kommunen finner at flere eiendommer bør slås sammen til felles viltområde, skal de jaktberettigede innkalles til fellesmøte der kommunen i samsvar med regler fastsatt av departementet søker å oppnå en frivillig avtale om sammenslåing.

Oppnås ikke enighet etter annet ledd, kan et flertall av de jaktberettigede hvis grunn etter kommunens skjønn representerer en overvekt i jaktlig henseende, med bindende virkning for de øvrige beslutte at eiendommen skal slås sammen til et felles viltområde.

Når flere eiendommer er slått sammen til et felles viltområde, kan de jaktberettigede ved flertallsvedtak etter tredje ledd fastsette regler om utøvelse av jakt, salg av jaktkort, gjennomføring av viltstelltiltak og fordeling av omkostninger og utbytte av jakten.

Vedtak etter tredje og fjerde ledd trenger godkjenning av kommunen. Kommunens avgjørelse kan påklages til Direktoratet.

Departementet gir nærmere regler om gjennomføring av bestemmelsene i denne paragraf, herunder om at fylkeskommunen skal tre i stedet for kommunen når eiendommene ligger i forskjellige kommuner.

§ 38. (sammenslåing for å oppnå minsteareal for storviltjakt)

For eiendommer som hver for seg ikke når opp i minsteareal for felling av hjortevilt skal kommunen søke å få i stand frivillig sammenslåing.

Dersom frivillig ordning ikke oppnås, kan Direktoratet etter forslag fra kommunen treffe vedtak om tvungen sammenslåing.

De jaktberettigede kan bestemme fordeling av fellingskvote og utbytte. Blir enighet ikke oppnådd, treffer kommunen avgjørelse, som kan påklages til Direktoratet.

Departementet gir nærmere regler om gjennomføring av bestemmelsene i denne paragraf, herunder at fylkeskommunen skal tre i stedet for kommunen når eiendommene ligger i forskjellige kommuner.

Kapittel IX. Obligatorisk jegerprøve, jegeravgift, fellingsavgift og vilffond.

§ 39. (obligatorisk jegerprøve)

Kongen kan gi regler om en prøve som må bestås for å kunne drive jakt og fangst etter denne lov, herunder om eksamensgebyr, obligatorisk kurs og kursavgift.

§ 40. (kontroll med betalt jegeravgift)

Den som vil drive jakt og fangst etter denne lov, skal betale jegeravgift etter satser og regler som Kongen fastsetter, herunder gebyr for ekstra utsending av jegeravgiftskort. Avgiften gjelder for hele landet og for jaktåret, regnet fra og med 1. april til og med 31. mars.

For hvert dyr som tillates felt eller felles av elg, hjort og villrein skal det betales en fellingsavgift etter satser og regler som Kongen fastsetter. Kongen kan bestemme at kommunen innenfor nærmere rammer kan fastsette fellingsavgiften for elg og hjort.

§ 41. (kontroll med betalt jegeravgift)

Den som mot eller uten vederlag stiller rett til jakt og fangst til rådighet for en annen, plikter å forvise seg om og er selv ansvarlig for at vedkommende har betalt jegeravgift.

Bevis for betalt jegeravgift, jegerkortet, skal medbringes under jakt og fangst og fremvises på forlangende av grunneier, noen som opptrer på hans vegne eller av jaktoppsynet.

§ 42. (fritak for betaling av jegeravgift)

Departementet kan ved forskrift fritta for betaling av jegeravgift etter § 40 når det gjelder felling og fangst til vitenskapelige formål og annen felling som ikke er ledd i vanlig jakt og fangst.

§ 43. (viltfond)

Jegeravgiften og fellingsavgiften går inn i et viltfond til fremme av viltforvaltningen. Fellingsavgifter som fastsettes av kommunen, går inn i tilsvarende kommunale viltfond. Direktoratet kan gi regler om anvendelse av midlene i kommunale viltfond.

Kapittel X. Forskjellige regler.

§ 44. (retten til egg og dun)

Grunneieren eller bruker kan bare ta bort egg og dun fra fuglereir av slike fuglearter, til slike tider og i slike områder som departementet bestemmer.

§ 45. (ferdsel med våpen på annen manns grunn)

Ferdsl med skytevåpen eller fangstredskap er forbudt i utmark der en annen har jaktrett, med mindre det skjer i lovlig ærend, og våpenet bæres uladd.

§ 46. (jaging og lokking av vilt)

Vilt må ikke jages eller lokkes bort fra andres jaktområde. Føring av vilt kan allikevel skje som ledd i et planmessig viltstell. Grunneier eller bruker kan skremme eller jage bort vilt når dette må anses nødvendig for å avverge skade eller ulempe.

§ 47. (innførsel og utsetting av nye viltarter/underarter)

Uten Direktoratets samtykke er det forbudt å innføre viltarter til Norge eller sette ut viltarter eller underarter som ikke fra før forekommer i distriktet.

§ 48. (viltfondets og kommunens eiendomsrett)

Vilt som ulovlig er felt, innført til Norge eller ulovlig holdes fanget, eller verdien av dette, tilfaller Viltfondet etter § 43 første punktum. Det samme gjelder forlatte egg, egg som oppbevares ulovlig, fallvilt og vilt som er avlivet i medhold av naturmangfoldloven §§ 16 og 18.

Hvis viltet som nevnt i første ledd er hjortevilt og bever, tilfaller viltet i stedet kommunen. Kommunen kan likevel overlate hjortevilt og bever som er ulovlig felt i jakttid, eller dets verdi, til

den jaktberettigede mot tilsvarende fradrag i hans fellingskvote. Tilsvarende gjelder når hjortevilt eller bever er felt med tillatelse av kommunen etter naturmangfoldloven.

Kommunen skal så vidt mulig sørge for at viltet blir tatt vare på.

§ 48a. *(oppbevaring mv. av fredet vilt)*

Ingen må oppbevare eller omsette fredet vilt eller fredede egg uten at han for det enkelte eksemplar kan godtgjøre at han har nødvendig tillatelse.

Kongen kan gjøre unntak for eldre individer av nærmere bestemte arter av fredet vilt og egg som er i privat besittelse før bestemmelsens ikrafttreden.

§ 49. *(autorisasjon av preparanter og omsetning av vilt)*

Kongen kan fastsette forskrifter om autorisasjon av viltpreparanter og om plikt for disse til å føre skriftlige oppgaver over vilt som mottas og hvem det mottas fra. Oppgavene kan kreves fremlagt av viltorganene.

Direktoratet gir forskrifter om preparanters og andres adgang til håndtering, utstopping og omsetning av dødt vilt.

§ 49a. *(merke- og registreringsplikt)*

Kongen kan fastsette forskrifter om merking og registrering av dødt og levende vilt, preparater av vilt, og egg. Det kan herunder pålegges preparanter og/eller andre plikt til å utføre merking av preparater og gi opplysninger til et sentralt register om preparant, oppdragsgiver og preparat. Det kan også pålegges betaling av gebyr for gjennomføring av merking og registrering.

§ 50. *(plikt til å opplyse om jaktutbytte)*

Departementet kan bestemme at den som har drevet jakt og fangst og den som har leiet ut jakt- og fangstrettigheter eller solgt jaktkort, kan pålegges å gi viltorganene opplysninger, herunder innlevere hele eller deler av viltet, til statistiske eller vitenskapelige formål. Dersom slikt pålegg ikke er etterkommet, kan det ilegges en tilleggsavgift på jegeravgiften for det påfølgende jaktår etter satser som Kongen fastsetter.

§ 51. *(skuddpremier)*

Skuddpremie kan bare fastsettes for viltarter som har jakttid og som gjør skade. Fastsettelse av skuddpremie trenger godkjennelse av fylkeskommunen eller den fylkeskommunen i samråd med direktoratet gir fullmakt.

Vederlag for felling i henhold til naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b kan fastsettes av departementet.

Kapittel XI. Hunder.

§ 52. Om sikring av hund, opptak av løs hund, avlaving av hund, reaksjoner mot hundeholderen mv. gjelder hundeloven.

Kapittel XII. Strafferegler og ikrafttreden.

§ 56. (strafferegler)

Med bøter eller fengsel inntil 1 år straffes den som overtrer regler gitt i eller i medhold av denne lov dersom ikke forholdet rammes av strengere straffebud. Under særlig skjerpene omstendigheter kan fengsel inntil 2 år anvendes. Gjelder overtredelsen også naturmangfoldloven, skal straffebestemmelsen i naturmangfoldloven § 75 anvendes.

Overtredelse av loven er forseelse. Forsøk straffes likt med fullbyrdet forseelse. Uaktsom overtredelse og medvirkning er straffbar.

Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst

§ 1. Formål

Formålet med denne forskrift er å bidra til at:

- a) jakt- og fangsttradisjonene føres videre gjennom høsting av viltproduksjonen til gode for landbruksnæringen og friluftslivet,
- b) jakt-, fellings- og fangstutøvelsen ikke påfører viltet unødige lidelser, og
- c) jakt-, fellings- og fangstutøvelsen ikke volder fare for mennesker, husdyr eller eiendom.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder for jakt og fangst etter vilt i Norge innenfor fastsatt jakttid.

Forskriften gjelder også ved lisensfelling innenfor fastsatt fellingsperiode og avliving av skadegjørende vilt i henhold til tillatelse gitt i viltloven eller forskrifter med hjemmel i viltloven.

§ 3. Definisjoner

Med storvilt menes i denne forskrift følgende viltarter: elg, hjort, dåhjort, villrein, rådyr, villsvin, muflon, moskusfe, bjørn, ulv, jerv og gaupe.

Kvotejakt: Ordinær jakt på et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i viltloven § 9, der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet.

Lisensfelling: Skademotivert felling av et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i viltloven § 12, der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet og det kreves at jegeren er registrert som lisensjeger i Jegerregisteret for å kunne delta.

§ 4. Nødvendige papirer under jakt, felling og fangst

Under jakt, lisensfelling og fangst skal gyldig jegeravgiftskort og våpenkort, jf. lov 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon m.v. § 9, medbringes. Under jakt og felling av storvilt medbringes dokumentasjon for avlagt skyteprøve når jakta eller fellingen utøves med rifle. Under jakt på elg, hjort og rådyr medbringes i tillegg dokumentasjon på tilgang til godkjent ettersøkshund. Lisensjegere skal medbringe personlig lisens for gjeldende art og jaktår under fellingen. Under jakt på villrein medbringes kontrollkort og eventuell skriftlig fellesjaktavtale.

Kapittel 2. Aldersgrenser

§ 5. Generell aldersgrense for jakt, felling og fangst

Den som utøver jakt på småvilt må være fylt 16 år, og den som utøver jakt på eller felling av storvilt må være fylt 18 år. Fangst kan utøves av personer som har fylt 16 år. For fangst av gaupe og jerv er aldersgrensen 18 år.

§ 6. Opplæring i jakt og fangst

Den som har fylt 14 år og fram til fylte 16 år kan likevel delta i småviltjakt med våpen og delta i fangst av villmink, mår, rype, kråkefugl og måker i opplæringsøyemed når vedkommende:

- a) har samtykke fra foreldre eller foresatte og
- b) er under forsvarlig tilsyn av person som har fylt 20 år. Tilsynspersonen må ha utøvd jakt og betalt jegeravgiften i minst tre år. Tilsynspersonen skal også ha tillatelse fra rettighetshaver. Den som har tilsynet skal ha mulighet til å kontrollere og instruere vedkommende.

Den som har fylt 16 år og fram til fylte 18 år kan delta i storviltjakt med våpen i opplæringsøyemed når vilkårene i første ledd bokstav a og b er oppfylt, jf. dog lov av 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon m.v. § 29. Det stilles i tillegg krav om bestått jegerprøve og skyteprøve for storviltjegere.

§ 7. Fritak for jegeravgift

Den som med hjemmel i § 6 er under opplæring i jakt eller fangst er fritatt for å betale jegeravgift.

Direktoratet for naturforvaltning kan etter søknad fritta for betaling av jegeravgift i enkelte særlige tilfeller for å ivareta et allmenntilgitt formål.

Kapittel 3. Jegerprøven

§ 8. Obligatorisk jegerprøve

Alle personer som har fylt 16 år og som ikke er registrert i Jegerregisteret, skal før jakt, felling eller fangst utøves ha bestått jegerprøve i henhold til denne forskrift og instruks om innhold og gjennomføring av jegerprøven fastsatt av direktoratet.

Jegerprøven består av et obligatorisk kurs og en skriftlig eksamen.

Jegerprøveeksamen kan avlegges fra den dag vedkommende har fylt 14 år.

Personer som er fast bosatt i utlandet trenger ikke avlegge jegerprøve dersom de kan dokumentere at de fyller vilkårene for å drive tilsvarende jakt i sitt bopelsland.

§ 9. Obligatorisk kurs

Studieorganisasjoner og andre kan etter avtale med direktoratet arrangere det obligatoriske kurset i samsvar med lov av 28. mai 1976 nr. 35 om voksenopplæring.

Kurset skal være på 30 timer. Den obligatoriske undervisningen skal fordeles over ni dager. Kurset skal ledes av instruktør som er utdannet etter opplegg godkjent av direktoratet.

§ 10. Skriftlig eksamen

Kommunen arrangerer skriftlig eksamen og sender eksamensbesvarelsene til Jegerregisteret. Kommunen skriver ut bevis for avlagt jegerprøve til den som har fullført obligatorisk kurs og bestått skriftlig eksamen i tråd med denne forskrift og instruks om innhold og gjennomføring av jegerprøven.

§ 11. Jegerprøvegebyr og kursavgift

Den som vil avlegge jegerprøven skal betale gebyr for skriftlig eksamen. Den som ikke består skriftlig eksamen, kan gå opp til fornyet eksamen én gang uten ekstra gebyr.

Arrangøren kan kreve kursavgift for det obligatoriske kurset.

§ 12. Ny jegerprøve ved tap av retten til å utøve jakt og fangst

Den som etter rettskraftig dom er fradømt retten til å drive jakt og fangst, jf. straffeloven av 22. mai 1902 nr. 10 § 29, må avlegge ny jegerprøve for å bli registrert som jeger.

§ 12a. Autorisasjon av jegerprøveinstruktører

Det kreves autorisasjon fra Direktoratet for naturforvaltning for å undervise som jegerprøveinstruktør. Autorisasjon gis på bakgrunn av fullført utdanning godkjent av Direktoratet for naturforvaltning. For tillatelse etter denne bestemmelse kan det settes vilkår.

For søknad om autorisasjon etter denne bestemmelse, skal saksbehandlingsfrist som nevnt i tjenesteloven § 11 første ledd første punktum, være to måneder. Tjenesteloven § 11 annet ledd om at tillatelse skal anses gitt når saksbehandlingsfristen er utløpt, gjelder ikke.

Kapittel 4. Lisensfelling

§ 13. Vilkår for deltakelse i lisensfelling

Lisensfelling kan bare utøves av registrert lisensjeger. Registrering skjer i Jegerregisteret for hver enkelt rovviltart det enkelte jaktår.

For å kunne registrere seg som lisensjeger må en jeger ha

- a) betalt jegeravgift for vedkommende jaktår
- b) overholdt rapporteringsplikten i henhold til forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 16.

Alle som deltar i lisensfelling plikter å holde seg oppdatert om kvotens størrelse, gjenværende kvote og eventuelle andre begrensninger for fellingsutøvelsen. Kvittering fra registrering som lisensjeger i Jegerregisteret skal medbringes under felling/fellingsforsøk.

§ 14. Rapportering, meldeplikt og undersøkelse av felte dyr

Felling eller forsøk på felling av gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn og jakt på gaupe skal umiddelbart meldes til fylkesmannen og andre på slik måte som det bestemmes i vedtak om skadefelling, lisensfelling eller kvotejakt. Jeger skal fremvise felt dyr for Statens naturoppsyn for

umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, og jeger skal kunne påvise fellingssted etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller fylkesmannen.

Den som feller gaupe, jerv, bjørn eller ulv plikter vederlagsfritt å innlevere dyret til vitenskapelige formål, jf. viltloven § 48 og § 50. Jeger eller preparant plikter å innlevere dyret innen 1. juni. Dersom felt rovvilt først leveres til preparant, skal dette gjøres innen 1. mai. Dersom innleveringsplikten ikke overholdes tilfaller individet i sin helhet Viltfondet, jf. viltloven § 48 og § 50.

§ 15. Våpen under jakt og felling

Under ordinær jakt og felling kan det bare brukes rifle og haglevåpen med ladning av krutt. Under jakt og felling er det ikke tillatt å bruke pistol, revolver, halvautomatiske våpen av militær karakter eller helautomatiske skytevåpen.

Under jakt på elg, hjort, dåhjort, villrein, muflon, moskusfe eller felling av bjørn og ulv er det kun tillatt å bruke rifle. Det samme gjelder jakt på råbukke i særskilt bukkejaktperiode.

Under jakt på elg, hjort og rådyr er det ikke tillatt å bruke halvautomatisk rifle med mer enn tre skudd i magasinet og ett skudd i kammeret. Under jakt på eller felling av øvrige viltarter hvor det brukes halvautomatisk rifle er det ikke tillatt å bruke mer enn to skudd i magasinet og ett skudd i kammeret.

Salongrifle (salonggevær) kaliber 22 LR kan bare brukes under jakt på viltarter opp til en hares størrelse, men ikke til hare.

Til jakt og felling er bruk av hagle for mer enn to skudd forbudt.

§ 16. Krav til rifleammunisjon

Under jakt på elg, hjort, dåhjort, villrein, villsvin, muflon, moskusfe eller felling av ulv og bjørn skal det brukes ammunisjon med ekspanderende prosjektil med minimumsvekt 9 gram og med følgende anslagsenergi:

- a) for ammunisjon med kulevekt mellom 9 gram (138,9 grain) og 10 gram (154 grain) skal anslagsenergien være minst 2.700 joule (275 kgm) målt på 100 meters avstand, E_{100} .
- b) for ammunisjon med kulevekt på 10 gram eller mer skal anslagsenergien være minst 2200 joule (225 kgm) målt på 100 meters avstand, E_{100} .

Under jakt med rifle på rådyr, bever og gaupe eller felling av jerv og gaupe skal det brukes ammunisjon med ekspanderende prosjektil og anslagsenergien skal være minst 980 joule (100 kgm) målt på 100 meters avstand, E_{100} .

§ 17. Krav til hagleammunisjon

Under jakt og felling er det ikke tillatt å medbringe eller bruke blyhagl.

Det er tillatt å bruke fyllingskule/slugs under jakt på villsvin og rådyr.

Kapittel 6. Skyteprøve ved jakt og felling av storvilt

§ 18. Obligatorisk skyteprøve

Ingen har adgang til å drive jakt og felling av storvilt med rifle uten at vedkommende har avlagt skyteprøve samme jaktår. Skyteprøven består av to deler.

Det skal først gjennomføres 30 obligatoriske skudd på valgfri blink. Deretter skal det for hver rifle som skal benyttes under jakt og felling av storvilt skytes 5 skudd mot dyrefigur godkjent av direktoratet.

For kombivåpen (rifle-hagle), drillinger og dobbeltløpet rifle skal det skytes 3 skudd mot dyrefigur godkjent av direktoratet.

Alle skuddene mot dyrefigur må være innenfor angitt treffområde.

Oppnådd sølvmerke i elgskyting (Norges Jeger- og Fiskerforbunds ferdighetsmerke) godkjennes som skyteprøve når skyteprogrammet er godkjent av direktoratet.

For storvilt som har jakttid eller fellingsperiode som går fra ett jaktår og over i neste, gjelder skyteprøve som er avlagt i det jaktåret jakten eller felling av vedkommende viltart startet.

§ 19. Arrangør av skyteprøve

Skyteprøven skal gjennomføres på permanent, offentlig godkjent skytebane, unntatt er terminfestede feltstevner. Standplassen må være overbygd. Skytingen skal gjennomføres under ledelse av ansvarlig skyteleder.

Skyteprøven kan arrangeres og ledes av lokale lag og foreninger som er tilsluttet Det Frivillige Skyttervesen eller Norges Jeger- og Fiskerforbund. Andre som disponerer skytebane kan etter søknad til direktoratet bli godkjent som arrangør. Skyteprøven skal være åpen for enhver.

Skyteprøven skal gjennomføres i henhold til instruks om skyteprøve for storviltjegere fastsatt av direktoratet.

§ 20. Vitnemål for bestått skyteprøve

Vitnemål for bestått skyteprøve attesteres av arrangøren på standardisert skjema. Arrangøren kan kreve at jegeren legitimerer seg.

§ 21. Fritak for skyteprøve

Personer som er fast bosatt i utlandet trenger ikke avlegge skyteprøve dersom de fyller kravet til å kunne jakte storvilt i sitt bopelsland. Dokumentasjon for dette må kunne fremvises, jf. § 4.

Kapittel 7. Bruk av hund under jakt og felling

§ 22. *Løs, på drevet halsende hund*

Bruk av løs, på drevet halsende hund er tillatt brukt under jakt på følgende viltarter: hjort, rådyr, gaupe, rødrev og hare, eller felling av gaupe. Bøghøyde til løs, på drevet halsende hund som brukes under jakt på hjort og rådyr må ikke overstige 41 cm.

Bruk av løs, på drevet halsende hund under jakt på gaupe og rødrev, eller felling av gaupe er ikke tillatt i ordinær båndtvangstid. Under jakt på rådyr er bruk av løs, på drevet halsende hund tillatt fra og med 25. september og inntil jakttidens slutt.

§ 23. *Krav om godkjent ettersøkshund*

Under jakt på elg, hjort og rådyr, skal jaktlag og personer som jakter alene ha tilgang til godkjent ettersøkshund. Fører og hund skal ha bestått praktisk prøve i henhold til instruks om prøving og godkjenning av ettersøkshund fastsatt av direktoratet.

Dersom slik hund ikke medføres under jaktutøvelsen, skal det gjennom skriftlig avtale være sikret tilgang innenfor et rimelig tidsrom etter påskyting. Kommunen kan kreve at jeger dokumenterer tilgang til godkjent ettersøkshund.

§ 24. *Arrangør av prøven*

Prøven for godkjenning av ettersøkshund skal gjennomføres i regi av arrangør godkjent av direktoratet. Prøvearrangementet skal være åpent for enhver.

§ 25. *ID-merking, godkjenning og registrering av ettersøkshund*

Ettersøkshunder skal før de prøves og godkjennes være ID-merket.

Vitnemål for godkjent prøve utstedes av dommer når prøven er avlagt og bestått i tråd med denne forskriften og instruks om prøving og godkjenning av ettersøkshund.

Fører og hund er godkjent når ekvipasjen er registrert i Ettersøkshundregisteret til Norsk Kennel Klub.

§ 26. *Unntak for bruk av ettersøkshund på eget jaktfelt og i tilstøtende nabojaktfelt*

Jeger eller jaktlag som har lavbeint, drivende hund av rasene dachshund, basset, drever og beagle kan få hunden godkjent som ettersøkshund på hjort og rådyr på eget jaktfelt og etter skriftlig avtale i tilstøtende nabojaktfelt.

Jeger eller jaktlag som har hund av rasene som tilhører Norske Elghundklubbers Forbund kan få hunden godkjent som ettersøkshund på elg og hjort til bruk i eget jaktfelt, og etter skriftlig avtale i tilstøtende nabojaktfelt.

Jeger eller jaktlag som har hund av rasene bayersk viltsporhund, hannoveransk viltsporhund og alpin dachsbracke som tilhører Schweisshundrasene kan få hunden godkjent som ettersøkshund på elg, hjort og rådyr til bruk i eget jaktfelt, og etter skriftlig avtale i tilstøtende nabojaktfelt.

Vilkåret for slik bruk er at hund etter 1. og 2. ledd er jaktpremiert etter jaktprøveregler fastsatt av Norsk Kennel Klub og godkjent av direktoratet, og at hund som tilhører Schweisshundrasene har

bestått bruksprøven til Norsk Schweisshund Klubb. For lavbente drivende hunder må prøven være avlagt med hjort eller rådyr som drevdyr, og hunden må i tillegg ha bestått fersksporprøve etter instruks om prøving og godkjenning av ettersøkshund.

Kapittel 8. Jakt, felling og avliving av storvilt

§ 26a. Vilkår for å jakte hjortevilt og bever

Ingen kan drive jakt på hjortevilt og bever uten fellingstillatelse fra kommunen eller villreinnemnda. Jeger og kortutsteder er pliktig til å følge de direktiver som er trykt på kontrollkortet for villrein.

§ 27. Ettersøksplikt, forfølgingsrett og avliving av såret storvilt

Den som under jakt eller forsøk på felling skadeskyter storvilt eller kongeørn, plikter å gjøre det en kan for å avlive dyret snarest mulig. Vedkommende plikter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Jegeren og jaktlaget som har skadeskutt storvilt, skal ikke oppta jakt eller påskyte nye dyr mens ettersøk pågår. Innen valdets grenser skal ettersøk om nødvendig pågå ut dagen etter skadeskytingen. På annet vald opphører retten til ettersøk og felling ved utgangen av den dag skadeskutt storvilt kom inn på valdet, jf. lov av 29. mai 1981 nr. 38 om viltet § 34.

Den som under jakt eller felling skadeskyter gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn skal uten opphold underrette fylkesmannen og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling eller jakt skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk.

Dersom pliktig ettersøk første dag er uten resultat, skal jeger eller jaktlag uten opphold underrette jaktrettshaver og kommunen eller nærmeste politimyndighet om de faktiske forhold. Jeger og jaktlag som har deltatt ved skadeskytingen av viltet, skal uten godtgjørelse bistå viltmyndighet eller politi i det videre ettersøk.

§ 28. Avliving av skadet storvilt i ordinær jakttid eller fellingsperiode

Jeger som på lovlig grunn og i lovlig jakttid eller fellingsperiode treffer på storvilt som er såret eller skadet slik at det er påført store lidelser og ikke kan leve eller bli friskt, skal avlive dyret for å hindre unødige lidelser.

Dersom jegeren ved avliving av hjortevilt og bever har fellingstillatelse på tilsvarende kategori dyr, skal vedkommende straks ta stilling til om dyret skal tas på egen fellingskvote. Tar ikke jegeren dyret på sin fellingskvote tilfaller hjortevilt og bever kommunen, mens annet storvilt tilfaller Viltfondet. Dyret skal straks gjøres opp slik at kjøttet ikke tar skade. Transport av slikt kjøtt må ikke foretas før melding er gitt etter tredje ledd. Er kjøttet ikke brukbart, skal det plasseres slik at det skjemma terrenget minst mulig.

Melding om avlivingen skal så snart som råd gis til kommune og valdansvarlig representant.

§ 29. Avliving av skadet storvilt utenom ordinær jakttid eller fellingsperiode

Den som utenom ordinær jakttid eller fellingsperiode kommer over skadet storvilt eller kongeørn som

er påført store lidelser og ikke kan leve eller bli frisk, skal umiddelbart melde dette til kommunen. Kommunen skal sørge for avliving dersom dyret ikke kan bli friskt.

Gjelder dette gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn skal kommunen straks varsle fylkesmannen og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen og politiet kan beslutte at ettersøk skal gjennomføres med særlig kvalifisert personell.

Dersom det felte dyret er hjortevilt eller bever, tilfaller viltet kommunen. Dersom det er annet storvilt, tilfaller viltet Viltfondet.

Kapittel 9. Fangst

§ 30. Arter det kan drives fangst på

Innenfor fastsatte jakttider, fangsttider og fellingsperioder kan det drives fangst på følgende viltarter: bever, bisamrotte, beverrotte, grevling, mår, villmink, røyskatt, gaupe, jerv, rødrev, mårhund, ravn, kråke, skjære, svartbak, gråmåke, fiskemåke, lirype og fjellrype etter regler i § 31 til § 36.

§ 31. Tillatte fangstredskaper

a) Følgende typer fangstredskaper er tillatt til levendefangst av vilt:

- bås til grevling, rødrev og mårhund av typene Värmlandsk tunnelfelle, Smålandsk revefelle, Nyåkersfellen og Øster-Malmafellen, eller som er konstruert og virker på tilsvarende måte. Slike båser skal innvendig i fellens fangstrom inklusiv fallemmer være dekt av et heldekkende solid materiale.
- bås til jerv og gaupe når fylkesmannen har gitt tillatelse for den enkelte bås. Båsens konstruksjon, plassering og tilsynshyppighet skal fremgå av søknaden.
- fangstbur til grevling, villmink, røyskatt, mårhund, ravn, kråke, skjære, svartbak, gråmåke og fiskemåke.

b) Følgende typer fangstredskaper som avliver viltet er tillatt:

- slagfelle til mårhund, bever, mår, villmink, bisamrotte, beverrotte og røyskatt. Kommunen kan på nærmere fastsatte vilkår gi tillatelse til bruk av slagfelle til fangst av rødrev og grevling. Slik tillatelse skal være personlig.
- fallem, flak og fallstokk til mår, villmink og røyskatt.
- snare til lirype og fjellrype.

Slagfelle, fallem, flak og fallstokk skal virke slik og ha slik slagkraft at det vilt som fanges blir drept øyeblikkelig.

Slagfelle til fangst av mår og villmink skal ha en slagmekanisme som slår ovenfra og ned mot dyrets kranium/nakke, eller som med et sakselag slår mot dyrets kranium/nakke.

§ 32. Utplassering av fangstredskaper

Fangstredskaper skal ikke utplasseres i områder hvor alminnelig ferdsel medfører at det kan oppstå fare for mennesker eller husdyr. Det er ikke tillatt å bruke levende lokkedyr i fangstredskaper. Slagfelle til fangst av bever, bisamrotte og beverrotte skal alltid plasseres under vann.

Den som utøver fangst plikter å innrette fangsten slik at den bare retter seg mot de viltarter som redskapet er tillatt for, jf. § 31.

§ 33. *Obligatorisk merking og varsling*

Fangstredskap som er utplassert skal være merket med brukerens navn og adresse og eventuelt telefonnummer. Dette kravet gjelder ikke rypesnarer.

Bruker av slagfelle til fangst av rødrev, grevling og mårhund plikter, i umiddelbar nærhet av fangststedet, å sette opp plakat som varsler om den fangst som foregår, slik at fare for skade på mennesker og husdyr unngås. Fangstredskaper som ikke er plassert og merket i samsvar med disse bestemmelser, kan straks fjernes av grunneier, politimyndighet eller offentlig naturoppsynsmyndighet.

§ 34. *Krav om tilsyn*

Bruker av fangstredskap som fanger viltet levende plikter å føre tilsyn med fangstredskapet minst én gang hvert døgn. Ved fangst av villmink, gaupe og jerv skal det minst føres tilsyn hver morgen og kveld. Brukeren plikter straks å slippe fri fredet viltart eller viltart som ikke tillates fanget i vedkommende redskap.

Bruker av fangstredskap som avliver viltet, plikter å føre tilsyn med fangstredskapet minst én gang hver uke. Den som skal bruke snarer til fangst av rype plikter å føre regelmessig tilsyn med snarene minst hver andre dag.

§ 35. *Avliving av fanget vilt*

Ved tilsyn med fangstredskap som fanger viltet levende, plikter brukeren straks å avlive innfanget vilt. Avlivingen skal skje sikkerhetsmessig forsvarlig og på en slik måte at viltet ikke utsettes for unødig lidelse.

For avliving av gaupe, jerv, rødrev, grevling og villmink som er fanget i bås eller fangstbur kan salongrifle, revolver eller pistol i kaliber 22 LR nyttes.

§ 36. *Melding til kommunen*

For bruk av bås skal melding om type fangstinnretning, nøyaktig stedsangivelse, og navn på ansvarlig jeger/fangstmann meldes til kommunen innen ti dager før fangsten starter. Meldeplikten gjelder ikke ved bruk av bås til gaupe og jerv når fylkesmannen har gitt tillatelse for den enkelte bås, jf. § 31 bokstav a.

Ved snarefangst av ryper skal skriftlig melding sendes til kommunen senest ti dager før fangsten tar til. Meldingen skal gi opplysninger om brukerens navn, adresse, fangstområde og fangstperiode. Senest ti dager etter utløpet av jakttiden for rype i kommunen skal brukeren på fastsatt skjema rapportere fangstresultatet.

Kapittel 10. Oppsyn og kontroll

§ 37. *Plikt til å la seg kontrollere*

Enhver som utøver jakt, felling eller fangst etter denne forskrift, plikter å la seg kontrollere av politiet, Statens naturoppsyn eller av lokalt jaktoppsyn som er godkjent av det statlige naturoppsynet eller har begrenset politimyndighet. Kommunen og villreinnemnda kan sørge for kontroll av felte dyr. Ved jakt etter villrein kan villreinnemnda også sørge for kontroll med kontrollkort for villrein og eventuell skriftlig fellesjaktavtale.

Kapittel 11. Klageadgang, dispensasjon, straff og ikrafttredden

§ 38. Klageadgang

Enkeltvedtak fattet med hjemmel i denne forskrift kan påklages i samsvar med reglene i forvaltningsloven. Klagen sendes til det organ som har fattet vedtaket.

§ 39. Dispensasjon

Direktoratet for naturforvaltning kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskrift.

Kommunen kan i særlige tilfeller gi enkelte jaktlag eller enkeltjegere tidsbegrenset fritak fra kravet om tilgang til ettersøkshund.

Kommunen kan etter søknad gi personer som har fylt 16 år inntil ett års utsettelse med å ta Jegerprøvens obligatoriske kurs dersom det ikke er kurstilbud i rimelig nærhet.

§ 40. Straff

Overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskrift, straffes etter straffereglene i lov av 29. mai 1981 nr. 38 om viltet § 56.

Jakt og fangsttider

(Forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktseongene fra 1. april 2007 til og med 31. mars 2012)

§ 1. Jaktbare arter

Som jaktbare arter regnes alle arter med jakttid. Jaktidsrammen for den enkelte art er fastsatt likt med tidligste jaktidsstart og seneste jaktidsavslutning. Jaktidsrammen omfatter også utvidelse av jakttidene i tråd med § 3 og § 7.

§ 2. Jakttider

Art	Område	Jaktid	
		Fra og med	Til og med
<i>Skarver</i>			
Toppskarv	Finnmark, Troms, Nordland og Nord-Trøndelag fylker samt kommunene Osen, Roan, Åfjord, Bjugn, Ørland og Rissa i Sør-Trøndelag fylke	01.10.	30.11.
All storskarv	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor	01.10.	30.11.
Storskarv Ungfugl med hvit buk	Møre og Romsdal og Sør-Trøndelag fylker unntatt kommunene Osen, Roan, Åfjord, Bjugn, Ørland og Rissa.	01.10.	30.11.
<i>Andefugler</i>			
Kortnebbgås	Hele landet med de unntak som nevnes nedenfor	10.08	23.12
	I Finnmark fylke er arten fredet		
	Troms og Nordland fylker ned til Rana og Rødøy kommuner	21.08.	23.12.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf. viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke.	10.09.	23.12.

<i>Art</i>	<i>Område</i>	<i>Jakttid</i>	
		<i>Fra og med</i>	<i>Til og med</i>
Grågås	Hele landet med de unntak som nevnes nedenfor	10.08	23.12
	I Finnmark fylke er jakt kun tillatt i ytre fjordstrøk og kyst med følgende avgrensning: Nord for riksvei 98 fra Smalfjord i Vestertana og landområdet vest for Smalfjord og Tanafjorden til Børselv i Porsanger. Videre nord for en rett linje fra Børselv til Olderfjord. Videre nord for E6 fra Olderfjord i Porsanger til Rafsbotn i Alta og videre langs sjøen til Laukvik. Deretter en rett linje til E6 på Isnestofte. Videre nord for E6 fra Isnestofte til grense Troms fylke og nordover langs fylkesgrensen.	21.08.	23.12.
	Troms og Nordland fylker ned til Rana og Rødøy kommuner.	21.08.	23.12.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf. viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke.	10.09.	23.12.
	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor	21.08.	23.12.
Brunnakke, krikvand og storkvand	Den frie jakten på hav og fjord, jf. viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke.	10.09.	23.12.
	Hele landet	10.09.	23.12.
Toppand, havelle, kvinand, siland og laksand	Hele landet	10.09.	23.12.
Svartand	Østfold, Akershus, Oslo, Vestfold, Buskerud, Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder fylker	10.09.	23.12.
Ærfugl	Østfold, Vestfold, Buskerud, Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder fylker	01.10.	30.11.
<i>Hønsfugler</i>			
Jerpe, orrfugl og storfugl	Hele landet	10.09.	23.12.
Lirype og fjellrype	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor	10.09.	28.02./29.02.
	Finnmark og Troms fylker og Narvik, Ballangen og Evenes kommuner samt den delen av Tysfjord kommune som ligger nord for Tysfjorden/Hellemofjorden i Nordland fylke	10.09.	15.03.

<i>Art</i>	<i>Område</i>	<i>Jakttid</i>	
		<i>Fra og med</i>	<i>Til og med</i>
<i>Vadere og måker</i>			
Heilo	Hele landet med unntak av Rogaland fylke hvor arten er fredet	21.08.	31.10.
Enkeltbekkasin	Hele landet	21.08.	31.10.
Rugde	Hele landet	10.09.	23.12.
Fiskemåke, gråmåke og svartbak	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor	21.08.	28.02./29.02.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf. viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke.	10.09.	28.02./29.02.
<i>Duefugler</i>			
Ringdue	Hele landet med unntak av Troms og Finnmark fylker hvor arten er fredet	21.08.	23.12.
<i>Spurvefugler</i>			
Gråtrost og rødvingetrost	Hele landet	10.08.	23.12.
Nøtteskrike	Hele landet med unntak av Nordland, Troms og Finnmark fylker hvor arten er fredet	10.08.	28.02./29.02.
Skjære	Hele landet	10.08.	28.02./29.02.
Kråke	Hele landet	15.07.	31.03.
Ravn	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor	10.08.	28.02./29.02.
	Troms og Finnmark fylker	10.08.	15.03.
<i>Haredyr</i>			
Hare	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor	10.09.	28.02./29.02.
	Troms og Finnmark fylker og Narvik, Ballangen og Evenes kommuner samt den delen av Tysfjord kommune som ligger nord for Tysfjorden/ Hellekofjorden i Nordland fylke	10.09.	15.03.
<i>Gnagere</i>			
Ekorn	Hele landet	01.11.	15.03.
Bever	I de kommuner hvor det er åpnet for adgang til beverjakt	01.10.	30.04.
<i>Rovdyr</i>			
Rødrev	Hele landet	15.07.	15.04.
Røyskatt	Hele landet	21.08.	15.03.
Mår	Hele landet	01.11.	15.03.

<i>Art</i>	<i>Område</i>	<i>Jakttid</i>	
		<i>Fra og med</i>	<i>Til og med</i>
Grevling	Hele landet	21.08.	31.01.
Gaupe	Hele landet Jakt er kun tillatt i de områder der rovviltneemnden/direktoratet har fastsatt kvote eller tillatt kvotefri jakt på gaupe (jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt). Rovviltneemnden kan fastsette en kortere jakttid dersom særlige forhold tilsier det.	01.02.	31.03.
<i>Hjortevilt</i>			
Hjort	I de kommuner hvor det er åpnet adgang til hjortejakt	10.09.	15.11.
Elg	I de kommuner hvor det er åpnet for adgang til elgjakt		
	Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag fylker Unntatt: Kommunene Kautokeino og Karasjok	25.09. 01.09.	31.10. 30.09.
	Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland fylker	10.09.	15.11.
	Oppland fylke Unntatt: Lunner kommune	25.09. 05.10.	31.10. 31.10.
	Telemark fylke Unntatt: Kommunene Sauherad, Siljan, Porsgrunn, Skien, Nome, Bamble, Kragerø, samt Drangedal unntatt Tørdal etter den gamle soknegrensa, og Bø unntatt den del av kommunen som ligger sør og vest for Bø-elva.	25.09. 05.10.	31.10. 31.10.
	Buskerud fylke Unntatt: Kommunene Hurum, Røyken, Lier, Hole, Drammen, Øvre Eiker og Nedre Eiker	25.09. 05.10.	31.10. 31.10.
	Østfold, Akershus, Oslo og Vestfold fylker	05.10.	31.10.
	Hedmark fylke Unntatt: Kommunene Eidskog, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Grue, Åsnes, Våler, Elverum vest for Glomma, Stange, Løten, Hamar og Ringsaker	25.09. 05.10.	31.10. 31.10.

<i>Art</i>	<i>Område</i>	<i>Jakttid</i>	
		<i>Fra og med</i>	<i>Til og med</i>
Elg	Vest-Agder fylke Unntatt: Kommunene Kristiansand, Søgne, Sogndalen, Vennesla, Marnardal, Audnedal, Mandal, Lindesnes, Lyngdal, Farsund og Flekkefjord.	25.09. 05.10.	31.10. 31.10.
	Aust-Agder fylke Unntatt: Kommunene Risør, Gjerstad, Vegårshei, Tvedestrand, Arendal, Froland, Grimstad, Birkenes, Lillesand, Evje og Hornnes, øst for Otra og Iveland	25.09. 05.10.	31.10. 31.10.
Rådyr	I de kommuner hvor det er åpnet adgang til rådyrjakt	25.09.	23.12.
Voksen rådyrbukk	I de kommuner hvor det er åpnet adgang til rådyrjakt	10.08.	23.12.
Villrein	Hele landet (alle villreinområder)	20.08.	30.09.
<i>Fremmede/ introduserte arter</i>			
Kanadagås	Hele landet med de unntak som nevnes nedenfor	10.08	23.12
	Finnmark, Troms og Nordland fylker ned til Rana og Rødøy kommuner	21.08.	23.12.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf. viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke.	10.09.	23.12.
Stripegås	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor	10.08.	23.12.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf. viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke.	10.09.	23.12.
Knoppand (moskusand)	Hele landet	21.08.	23.12.
Mandarinand	Hele landet	21.08.	23.12.
Fasan	Hele landet	01.10.	15.10.
Sørhare og viltlevende kanin	Hele landet	10.09.	28.02./29.02.
Beverrotte	Hele landet	21.08.	15.05.
Bisamrotte	Hele landet	01.04.	31.03.
Mårhund	Hele landet	01.04.	31.03.
Villmink	Hele landet	01.04.	31.03.
Villsvin	Hele landet	01.04.	31.03.
Dåhjort og muflon	Hele landet	25.09.	23.12.

§ 3. Delegering av myndighet

1. Følgende myndighet til å fastsette forskrift er delegert til fylkesmannen:

Fylkesmannen kan åpne for jakt på grågås inntil 15 dager før ordinær jaktstart når det foreligger en lokal forvaltningsplan. I denne perioden kan det jaktes fra kl. 0400-1100.

2. Følgende myndighet til å fastsette forskrift er delegert til fylkeskommunen:

a. Fylkeskommunen kan etter søknad fra kommunen utvide jakttiden for elg og hjort til 23. desember når det foreligger særlige bestands-, forvaltnings- eller næringsmessige behov. Det skal framgå av søknaden hvilke hensyn som ønskes ivarettatt, hvilke deler av arealet som omfattes av driftsplaner, tiltak for samjakt og hensyn til øvrig friluftsliv. Kommunen skal også søke samarbeid med nabokommuner før søknad fremmes for fylkeskommunen. Arealet med utvidet jakttid bør omfatte hele kommunen.

Fylkeskommunen kan av hensyn til andre brukere av utmarka innskrenke jakttiden for elg og hjort som for eksempel utsette starttidspunkt, framskyve avslutningstidspunkt og innføre opphold i jakta. Dette kan gjelde hele eller deler av kommunen.

Fylkeskommunen kan etter søknad fra kommunen utvide jakttiden for elg og hjort til 31. januar i hele eller deler av kommunen der skadegjørende trekkende bestander av elg og/eller hjort medfører vesentlige beiteskader.

b. Fylkeskommunen kan åpne for jakt på kanadagås og stripegås inntil 15 dager i forkant av ordinær jakttid.

c. Fylkeskommunen kan utvide jakten på kanadagås og stripegås i inntil to måneder i etterkant av ordinær jakttid.

3. Følgende myndighet til å fastsette forskrift er delegert til kommunen:

Utvide jakttiden for bever med inntil 15 dager i etterkant for hele eller deler av kommunen der is- og snøforhold normalt vanskeliggjør en bestandsmessig forsvarlig forvaltning innenfor ordinær jakttid.

4. Følgende myndighet til å fastsette forskrift er delegert til villreinnemnda:

Utvide jakttida for villrein i sitt villreinområde med inntil 14 dager i løpet av oktober måned når særlige bestandsmessige behov foreligger.

§ 4. Helgefredning under jakttiden for elg

Det er ikke tillatt å jakte elg på lørdager og søndager i følgende områder i Oslo, Akershus og Buskerud fylker:

Asker, Bærum, Hole, Lørenskog, den delen av Lier kommune som ligger øst for riksveg 285 og Holsfjorden og den delen av Oslo kommune som ligger sør for en linje trukket fra der kommunegrensen mot Ringerike krysser Langlivatnet rett øst for V. Fyllingen, videre østover langs vassdraget over Ø. Fyllingen-Bjørnsjøen-Helgeren-L. og St. Gørja til Manntjern og St. Svarttjern i kommunegrensen mot Nittedal.

§ 5. Snarefangst etter ryper

Det er adgang til snarefangst etter ryper fra og med 1. november til utgangen av jakttiden for ryper i følgende kommuner:

<i>Fylke</i>	<i>Kommune</i>
Oppland	Lesja, Dovre, Skjåk, Lom, Vågå, Nord-Fron, Øyer, Etnedal, Øystre Slidre og Vang.
Telemark	Hjartdal, Seljord, Fyresdal, Tokke, Vinje og Tinn.
Aust-Agder	Bygland, Valle og Bykle.
Vest-Agder	Åseral, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal.
Rogaland	Bjerkreim, Forsand, Hjelmeland, Gjesdal og Suldal.
Hordaland	Odda, Eidfjord, Voss, Vaksdal og Kvam.
Møre og Romsdal	Rauma, Norddal og Stordal.
Sør-Trøndelag	Røros, Holtålen, Midtre Gauldal, Tydal og Oppdal.
Nord-Trøndelag	Verdal, Steinkjer, Snåsa, Lierne, Namsskogan, Overhalla, Røyrvik, Høylandet og Meråker.
Nordland	Grane, Hattfjelldal, Rana, Hemnes, Beiarn, Brønnøy, Steigen, Sørfold, Øksnes, Evenes, Tysfjord og Narvik.
Troms	Bjarkøy, Ibestad, Tranøy, Kvæningen, Nordreisa, Skjervøy, Kåfjord, Storfjord, Lyngen, Karlsøy, Tromsø, Balsfjord, Målselv, Bardu, Salangen, Dyrøy, Sørreisa, Lenvik, Skånland, Lavangen og Gratangen.
Finnmark	Alle kommuner unntatt Vardø.

Den som skal bruke snarer til fangst av rype plikter å føre regelmessig tilsyn med snarene minst hver andre dag.

§ 6. Sanking av egg og dun

Grunneier eller bruker kan sanke egg fra fuglereir tilhørende følgende arter i følgende områder:

<i>Område</i>	<i>Arter</i>
Nordland, Troms og Finnmark	Gråmåke, svartbak, fiskemåke og kvinand i tiden til og med 14. juni.
Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag	Gråmåke, svartbak, fiskemåke og kvinand i tiden til og med 20. mai.
Resten av landet	Gråmåke, sildemåke, svartbak, fiskemåke og kvinand i tiden til og med 20. mai.
Hele landet	Ærfugl i tidligere fredlyste egg- og dunvær i tiden til og med 1. juni.
Hele landet	Grågås i tiden til og med 15. april.
Hele landet	Stripegås og kanadagås i tiden til og med 1. juli.
Fylkene Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark, Buskerud, Vestfold, Oslo og Akershus, Østfold, Oppland og Hedmark	Snøgås og hvitkinngås i tiden til og med 1. juli.

Fylkesmannen kan gi tillatelse til sanking av egg fra grågås utover 15. april i områder hvor dette inngår i en forvaltningsplan for grågås. Fylkesmannen skal godkjenne det faglige innholdet og de tiltak som beskrives.

Dun av ærfugl kan tas bort hele sommeren etter at klekking har funnet sted.

§ 7. Dispensasjon

Direktoratet kan i særlige tilfeller endre og dispensere fra disse bestemmelsene.

§ 8. Straff

Overtredelser av bestemmelser gitt i denne forskrift straffes etter viltloven § 56.

Jakt- og fangst på Svalbard

(Forskrift om høsting på Svalbard)

Kapittel I. Innledende bestemmelser

§ 1. (formål)

Fauna skal forvaltes slik at artenes naturlige produktivitet, mangfold og leveområder bevares, og Svalbards villmarksnatur sikres for fremtidige generasjoner. Innenfor denne rammen kan det finne sted en kontrollert og begrenset høsting.

§ 2. (virkeområde)

Forskriften regulerer høsting, og sanking av egg og dun, av vill fauna, med unntak av saltvannsfisk, krepsdyr samt sjøpattedyr som ikke er stedegne på Svalbard.

Med de begrensninger som følger av folkeretten gjelder forskriften for Svalbards landområder med sjøområdet ut til territorialgrensen.

§ 3. (definisjoner)

I denne forskrift forstås med

- a) *fastboende*: person som er gyldig innført i befolkningsregisteret for Svalbard;
- b) *høsting*: jakt, fangst og fiske;
- c) *fauna*: encellede dyr, virvelløse dyr og virveldyr som er naturlig viltlevende på Svalbard;
- d) *sjøpattedyr*: alle arter av sel og hval som er stedegne på Svalbard;
- e) *vassdrag*: innsjø, vann, tjern, elv, elvearm, bekk eller kanal. Ferskvannslaguner og strengsjøer regnes også som vassdrag.
- f) *anadrom laksefisk*: laksefisk som vandrer mellom sjø og ferskvann og som er avhengig av ferskvann for å reprodusere seg, samt rogn og unger av slik fisk. Rømt eller utsatt oppdrettet laksefisk som kan vandre fra sjø til ferskvann regnes som anadrom laksefisk når de lever fritt i sjø eller vassdrag.

§ 4. (forvaltningsmyndighet)

Forvaltningsmyndighet etter denne forskrift er Miljøverndepartementet, Direktoratet for naturforvaltning og Sysselmannen på Svalbard. Når det gjelder sjøpattedyr er forvaltningsmyndighet etter denne forskrift Fiskeri- og kystdepartementet, Fiskeridirektoratet og Sysselmannen på Svalbard.

Kapittel II. Generelle bestemmelser om høsting og sanking

§ 5. (fredningsprinsippet)

All fauna med egg, reir og bo er fredet.

Høsting, og sanking av egg og dun, er bare tillatt etter regler fastsatt i eller i medhold av denne forskrift. Høsting skal ikke påvirke bestandenes sammensetning og utvikling nevneverdig.

§ 6. (human høsting og sanking)

Høsting og sanking skal skje uten unødig lidelse for faunaen og uten at det oppstår fare for mennesker eller for skade på eiendom.

§ 7. (høstbare pattedyr, fuglearter, røye og annen anadrom laksefisk)

Jakt er tillatt på følgende arter innenfor følgende tidsrom:

På følgende arter:	I tidsrommet:
Fjellrev	1. november-15. mars
Svalbardrein	15. august-20. september
Svalbardrype	10. september-23. desember
Kortnebbgås	20. august-31. oktober
Havhest	21. september-31. oktober
Polarlomvi	1. september-31. oktober
Teist	1. september-31. oktober
Ringsel	1. februar-20. mars og 20. mai-30. november
Storkobbe	1. februar-27. april og 5. juni-30. november

Fangst er tillatt på fjellrev i tidsrommet 1. november-15. mars.

§ 8. (egg- og dunsanking)

Sysselmannen kan gi tillatelse til dunsanking fra ærfugl, hvitkinngås og kortnebbgås, og til egganking fra ærfugl, polarmåke og svartbak.

§ 9. (jakt-, fangst- og fiskekort)

Høsting kan bare foretas av den som har løst kort for jakt, fangst eller fiske. Kortet angir hvilke arter og eventuelt kvotebegrensning, redskapstyper, hvilket tidsrom og i hvilke områder man har rett til å jakte, fangste eller fiske. Kortet er personlig og kan ikke overdras. Sysselmannen kan i særlige tilfelle utstede kort til forening/lag el. ved formann/leder. I de tilfeller hvor kortet er utstett til en forening/lag el., kan kortet bare benyttes av den formann/leder har bemyndiget ved fullmakt.

Ved løsning av kort skal det betales gebyr, når gebyrsats er fastsatt av departementet, jf. § 35. Utstedelse av kort og innkreving av gebyr administreres av Sysselmannen.

Kort for jakt, fangst eller fiske, og eventuell fullmakt i samsvar med første ledd, skal medbringes under høsting, og innehaveren plikter å fremvise kortet og eventuell fullmakt når dette blir krevd av Sysselmannen eller den Sysselmannen bemyndiger.

§ 10. (kvoter og områdebegrensning)

Sysselmannen kan ved forskrift fastsette fellings- og fangstkvoter for den enkelte art og det enkelte område, samt begrense høsting i visse områder.

For svalbardrein skal kvote fastsettes årlig.

§ 11. (høsting forbeholdt fastboende)

Jakt på svalbardrein, jakt og fangst på fjellrev, samt fiske etter røye eller annen anadrom laksefisk med garn, kan bare foretas av fastboende på Svalbard og krever særskilt tillatelse fra Sysselmannen.

Tillatelsen kan inntas som del av jakt-, fangst- eller fiskekortet, jf. § 9. Tillatelsen skal gjelde for et nærmere angitt område og tidsrom. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras, med unntak av de særlige tilfeller som er nevnt i § 9 første ledd, fjerde og femte setning. Sysselmannen kan stille vilkår i den enkelte tillatelse, herunder om hvilken mengde som kan høstes, og hva slags høstingsmåter eller redskaper som kan brukes.

Tildeling av tillatelse til felling av svalbardrein skjer etter reglene i kapittel VIII.

§ 12. (rapporteringsplikt)

Alle som driver høsting, eller sanking av egg, på Svalbard plikter å rapportere resultatet til Sysselmannen innen 10 dager etter utløpet av jakt-, fangst-, eller fiskekortets/tillatelsens gyldighetstid.

Sysselmannen kan i særlige tilfelle sette annen rapporteringsfrist. Denne skal da fremgå av høstingstillatelsen. Rapportering i henhold til denne bestemmelsen settes som vilkår for tildeling av jakt-, fangst- og fiskekort og tillatelse til jakt og fiske påfølgende sesong.

Kapittel III. Særskilte vilkår for jakt og fangst

§ 14. (aldersgrense for jakt og fangst)

Den som utøver jakt og fangst må være fylt 16 år. For jakt på svalbardrein og sjøpattedyr er aldersgrensen 18 år.

Den som har fylt 14 år kan delta i jakt på fjellrev og fuglevilt og fangst i opplæringsøyemed når vedkommende:

- a) har samtykke fra foreldre eller foresatte og
- b) er under forsvarlig tilsyn av jeger som har fylt 20 år. Tilsynspersonen må ha utøvd jakt og fangst i minst 3 sesonger.

Den som har fylt 16 år kan delta i jakt på svalbardrein og sjøpattedyr i opplæringsøyemed når vilkårene i annet ledd bokstavene a og b er oppfylt.

§ 15. (krav om jegerprøve)

Alle personer som har fylt 16 år og som ikke er registrert i Jegerregisteret, skal før jakt eller fangst utøves ha bestått jegerprøve i henhold til denne forskrift.

Personer som er fast bosatt i utlandet trenger ikke avlegge jegerprøve dersom de kan dokumentere at de fyller vilkårene for å drive tilsvarende jakt i sitt bopelsland.

§ 16. (krav om skyteprøve)

Ingen har adgang til å drive jakt på svalbardrein og sjøpattedyr uten at vedkommende har avlagt skyteprøve. Skyteprøven er gyldig i ett år etter at den er avlagt. Jakt på svalbardrein og sjøpattedyr kan bare utøves med det eller de våpen jegeren har avlagt skyteprøven med.

Personer som er fast bosatt i utlandet trenger ikke avlegge skyteprøve dersom de kan dokumentere at de fyller kravet til å kunne jakte storvilt i sitt bopelsland.

Kapittel VI. Utøvelse av jakt

§ 24. (forbud mot kunstig lys)

Det er forbudt i jaktøyemed å bruke:

- a) kunstig lys,
- b) utstyr som elektronisk forsterker lyset.

§ 25. (forbud mot bruk av motorkjøretøy og luftfartøy)

Det er forbudt under jakt:

- a) å bruke luftfartøy eller motorkjøretøy til lokalisering eller forfølgning av fauna eller til avledning av dyrets oppmerksomhet fra jegeren,
- b) å løsne skudd fra luftfartøy eller motorkjøretøy.

§ 26. (regulering av bruk av motorbåt)

Sysselmannen kan ved forskrift innføre forbud og begrensninger mot bruk av motorbåt til jakt for bestemte arter, områder og tidsrom.

§ 27. (generelle våpen- og ammunisjonskrav)

Til felling av fauna under jakt kan bare skytevåpen med kruttladning benyttes.

Bruk av selvskudd til avliving av fauna er forbudt.

Til jakt er bruk av haglgevær for mer enn to skudd og helautomatisk rifle forbudt. Brukes halvautomatisk rifle er det bare tillatt med to skudd i magasinet og ett i kammeret. Det er ikke tillatt å bruke kule (slugs) for haglegevær.

§ 28. (våpen- og ammunisjonskrav for de enkelte arter)

Fugl og fjellrev

Til jakt på fugl og fjellrev kan det benyttes både haglgevær og rifle.

Til jakt på polarmåke og svalbardrype må det minst brukes ammunisjon av typen cal. 22 LR med hullspiss. Til jakt på kortnebbgås og fjellrev må det når jakten utøves med rifle, brukes ammunisjon med anslagsenergi på minst 294 joule (30 kgm) på 100 meter.

Svalbardrein og sjøpattedyr

Til jakt på svalbardrein og sjøpattedyr skal det kun brukes rifle og jaktammunisjon med ekspanderende prosjektil.

For ammunisjon med kulevekt mellom 9 og 10 gram skal anslagsenergien være minst 2700 joule (275 kgm) målt på 100 meters avstand.

For ammunisjon med kulevekt på 10 gram eller mer skal anslagsenergien være minst 2200 joule (225 kgm) målt på 100 meters avstand.

§ 28a. (jakt på sjøpattedyr)

Det er forbudt å skyte på sel som oppholder seg i sjøen med unntak for ringsel i perioden 16. august-30. november. Forbudet gjelder ikke forfølgelse av skadeskutt sel.

0 Tilføyd ved forskrift 28 juli 2008 nr. 922 (i kraft 1 aug 2008).

§ 28b. *(human høsting og sanking)*

Den som under jakt eller forsøk på felling skadeskyter svalbardrein eller sel plikter å gjøre det en kan for å avlive dyret snarest mulig. Vedkommende plikter å forvisse seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Ved reinsjakt plikter jegeren å drive ettersøk ut den dagen dyret ble påskutt. Dersom pliktig ettersøk første dag er uten resultat skal jeger underrette Sysselmannen eller jakttoppsyn. Jeger kan av Sysselmannen pålegges å delta i videre ettersøk.

0 Tilføyd ved forskrift 28 juli 2008 nr. 922 (i kraft 1 aug 2008).

Kapittel VII. Utøvelse av fangst

§ 29. *(registrering ved fangstutøvelse)*

Alle som vil drive fangst må før fangsten tar til registrere seg hos Sysselmannen og opplyse om type fangst, omfang og område.

§ 30. *(tillatte fangstredskaper)*

Fangst av fjellrev er kun tillatt med slagfelle og fallem. Sysselmannen kan fastsette særskilte krav til spesifikasjon av feller og brukerkompetanse før disse tas i bruk.

Fangstredskapene skal virke og ha slik slagkraft at reven blir drept øyeblikkelig. Sysselmannen kan fastsette særskilte krav til spesifikasjon av feller før de tas i bruk.

§ 31. *(bruk av fangstredskaper)*

Den som driver fangst plikter å innrette fangsten på en slik måte at ikke annet enn fjellrev kan fanges. Fangstredskaper skal ikke utplasseres i områder hvor alminnelig ferdsel medfører at det kan oppstå fare for mennesker og husdyr.

Redskapene skal merkes med brukerens navn, adresse og eventuelt telefonnummer. Det skal så langt det er mulig føres tilsyn med redskapene hver uke.

Kapittel VIII. Fellingstillatelse for svalbardrein

§ 32. *(tildeling av fellingstillatelse)*

Søknad om tillatelse til felling av svalbardrein sendes til Sysselmannen på eget skjema. Dersom antall søknader overstiger fastsatt fellingskvote, avgjør Sysselmannen hvordan tildelingen årlig skal skje for å oppnå en rettferdig fordeling av fellingstillatelsene blant de søknadsberettigede. Sysselmannen fastsetter nærmere regler om søknadsfrist og avhenting av fellingstillatelse.

Den som får tildelt fellingstillatelse for svalbardrein skal betale et gebyr pr. dyr når gebyrsats er fastsatt av departementet, jf. § 35.

§ 33. *(om fellingstillatelsen)*

Fellingstillatelsen gjelder for et nærmere angitt område, og vil være utstedt på ett av følgende kategorier dyr: kalv (0,5 år), simle/ungdyr (hunndyr/1,5 års bukk), valgfritt dyr. Kalv kan felles i stedet for eldre dyr.

For hvert dyr som tillates felt skal det medfølge et kontrollkort. Teksten utformes av Sysselmannen, og jegeren plikter å følge de direktiver om bruken av kontrollkortet som er trykt på kortet. Felte dyr eller kjøtt skal være merket med riktig utfylt kontrollkort før transport fra fellingssted starter eller når det etterlates i terrenget over natten.

Kapittel IX. Avsluttende bestemmelser

§ 34. *(straff)*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser fastsatt i eller i medhold av denne forskrift, straffes med bøter eller fengsel inntil 1 år. Er det inntrådt eller voldt fare for betydelig miljøskade, eller det for øvrig foreligger særdeles skjerpene omstendigheter kan fengsel inntil 3 år anvendes.

Medvirkning straffes på samme måte.

Forskrift om forvaltning av hjortevilt og bever

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1. Formål

Formålet med denne forskrift er å bidra til at forvaltningen av hjortevilt og bever ivaretar bestandenes og leveområdenes produktivitet og mangfold. Forvaltningen skal legge til rette for en lokal, langsiktig forvaltning med næringsmessig og rekreasjonsmessig nyttiggjørelse av viltressursene. Forvaltningen skal videre sikre bestandsstørrelser som medfører at hjortevilt og bever ikke forårsaker uakseptable skader og ulemper på andre samfunnsinteresser.

§ 2. Definisjoner

I denne forskrift menes med følgende begreper:

- *Hjortevilt*: Elg, hjort, villrein, rådyr og dåhjort.
- *Villreinområde*: Det område som en villreinbestand bruker gjennom flere år, avgrenset som den geografiske forvaltningsenheten for bestanden.
- *Vald*: Det geografiske området som kommunen eller villreinnemnda godkjenner for jakt på arter av hjortevilt og bever, og som tildeles fellingstillatelser fra viltmyndigheten.
- *Jaktfelt*: Et mindre geografisk område innenfor et vald som jaktrettshaverne har avgrenset av hensyn til jaktutøvelsen.
- *Tellende areal*: Antall dekar av de arealtyper som vedkommende art benytter regelmessig over flere år.
- *Tellende vannlengde*: Antall kilometer strandlinje langs vann, tjern, elver og bekker som bever har fast tilhold i eller bruker fast.
- *Minsteareal*: Minste antall dekar tellende areal som skal ligge til grunn for godkjenning av et vald og for hver fellingstillatelse der dette tildelingsgrunnlaget benyttes.
- *Minstevannlengde*: Minste antall kilometer tellende vannlengde som ligger til grunn for godkjenning av vald og for hver fellingstillatelse på bever der dette tildelingsgrunnlaget benyttes.
- *Bestandsplan for hjortevilt og bever*: Jaktrettshavernes flerårige plan med målsettinger for forvaltningen, og beskrivelse av den årlige avskyting for hjortevilt eller bever i et vald.

§ 3. Villreinnemnd

Villreinen i alle villreinområder med areal i to eller flere kommuner skal forvaltes av en villreinnemnd. Det skal være 9 villreinnemnder.

- 1) Villreinnemnda for Setesdalsområdet.
(Omfatter villreinområdene Setesdal-Ryfylke, Setesdal Austhei og Våmur-Roan.)
- 2) Villreinnemnda for Brattfjell-Vindeggen, Blefjell og Norefjell-Reinsjøfjell.
(Omfatter villreinområdene Brattfjell-Vindeggen, Blefjell, og Norefjell-Reinsjøfjell.)
- 3) Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet.
(Omfatter villreinområdene Hardangervidda, Skaulen-Etnefjell og Oksenhalvøya.)

- 4) Villreinnemnda for Nordfjella og Fjellheimen.
(Omfatter villreinområdene Nordfjella og Fjellheimen.)
- 5) Villreinnemnda for Sogn og Fjordane.
(Omfatter villreinområdene Lærdal-Årdal, Vest-Jotunheimen, Sunnfjord, Førdefjella og Svartebotnen.)
- 6) Villreinnemnda for Ottadalen.
(Omfatter villreinområdet Ottadalen.)
- 7) Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten.
(Omfatter villreinområdene Rondane og Sølnekletten.)
- 8) Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø.
(Omfatter villreinområdene Snøhetta og Knutshø.)
- 9) Villreinnemnda for Forollhogna.
(Omfatter villreinområdet Forollhogna.)

Tolga kommune fungerer som villreinnemnd for Tolga Østfjell villreinområde.

Villreinnemndas medlemmer og personlige varamedlemmer oppnevnes av Direktoratet for naturforvaltning etter forslag om en kvinnelig og en mannlig kandidat fra hver kommune som har villreinareal innenfor den enkelte nemnds virkeområde. Oppnevningsperioden for medlemmene følger valgperioden for kommunevalget. Villreinnemnda velger selv leder og nestleder.

Direktoratet gir nærmere veiledning og retningslinjer om villreinnemndas virksomhet og om sekretariatsordning, herunder om samarbeid over regiongrenser.

Kapittel 2. Om jaktåpning og arealvilkår for jakt

§ 4. Åpning av jakt på hjortevilt og bever

Kommunen fastsetter forskrift om åpning av jakt på elg, hjort, rådyr eller bever i kommunen.

Direktoratet fastsetter forskrift om åpning av jakt på villrein og grenser for villreinområdet.

Ved åpning av jakt på hjortevilt og bever skal det legges vekt på artens bestandsutvikling i området og den skade bestanden volder.

Dåhjort kan jaktes i hele landet uavhengig av minsteareal, kvote eller godkjent vald.

§ 5. Fastsettelse av minsteareal og fellingskvoter

Kommunen fastsetter minstearealet for elg, hjort og rådyr i en forskrift. Det kan fastsettes ulikt minsteareal for ulike deler av en kommune. Forslag om endring av minsteareal skal fremmes innen 1. april og fastsettes av kommunen innen 1. mai.

Kommunen vedtar fellingskvote for bever gjeldende for kommende jakt sesong innen 1. mai. Kommunen vedtar samtidig i hvilke områder tellende vannlengde eller tellende areal skal legges til grunn ved fordeling av fellingskvoten på de ulike vald. Gjeldende minsteareal/minste vannlengde regnes ut ved divisjon av samlet tellende areal/tellende vannlengde med fastsatt fellingskvote.

Villreinnemnda vedtar fellingskvote for villrein for kommende jakt sesong innen 1. mai. Gjeldende minsteareal regnes ut ved divisjon av villreinområdets tellende areal med fastsatt fellingskvote.

§ 6. *Fravik fra minstearealet*

Kommunen kan ved tildeling av fellingstillatelser fravike minstearealet for jakt på elg, hjort og rådyr med inntil 50%. Vedtak om fravik fra minstearealet er et enkeltvedtak og kan gjøres for særskilte vald og for et begrenset tidsrom. Vedtaket skal være begrunnet med ulikheter i viltartens levevilkår i kommunen, bestandens størrelse og utvikling, den skade viltet volder eller andre ekstraordinære forhold.

Kommunen kan med samme begrensning og begrunnelse vedta å legge ulik minste vannlengde/ minsteareal til grunn for fordeling av fellingstillatelser for bever mellom vald innen kommunen.

Villreinnemnda kan med samme begrensning og begrunnelse vedta å legge ulikt minsteareal til grunn for fordeling av fellingstillatelser mellom vald innen villreinområdet.

§ 7. *Kvotefri jakt på rådyr og bever*

Kommunen kan etter søknad gi tillatelse til kvotefri jakt på rådyr i vald som er større enn 10 ganger minstearealet, men minst 5.000 dekar.

Tilsvarende kan kommunen etter søknad gi tillatelse til kvotefri jakt på bever i vald som det aktuelle år har grunnlag for minst 10 fellingstillatelser.

Kapittel 3. Krav til og godkjenning av vald

§ 8. *Krav til valdet*

Valdet skal være sammenhengende og ha en avgrensning og en form som gjør det egnet til jakt på vedkommende viltart eller viltarter, og som gjør det sikkerhetsmessig forsvarlig å utøve jakt og fangst. Valdet kan omfatte annet areal enn tellende areal. Et vald må ha tellende areal eller tellende vannlengde som minst svarer til gjeldende minsteareal eller gjeldende minste vannlengde i vedkommende område. Innen det enkelte vald skal kommunen eller villreinnemnda godkjenne tellende areal eller vannlengde slik:

- a) For elg, hjort og rådyr skal kommunen regne som tellende areal: Skogareal og myr under skoggrensa. Med skogareal menes både produktiv og uproduktiv skog, og både lauvskog og barskog. For disse artene kan kommunen også godkjenne som tellende areal andre arealer som naturlig nyttes av vedkommende art. Videre kan kommunen bestemme at områder som er omdisponert slik at arealet ikke naturlig nyttes av vedkommende viltart, ikke skal medtas som tellende areal.
- b) For villrein skal villreinnemnda regne som tellende areal: Areal over skoggrensa. Villreinnemnda kan også godkjenne som tellende areal skogområder som brukes regelmessig av villrein. Vann og isbre over 500 dekar skal ikke regnes som tellende areal. Villreinnemnda kan trekke ut av tellende areal områder som villreinen ikke lenger nytter fordi menneskelig påvirkning har redusert områdenes verdi vesentlig for villrein.
- c) For bever skal kommunen regne som tellende vannlengde antall kilometer strandlinje langs vann, tjern, elver og bekker som bever har fast tilhold i eller bruker fast. Som tellende areal, der dette er tildelingsgrunnlag, jf. § 5 tredje ledd, skal kommunen regne samlet areal i landskap sterkt oppbrutt av mindre vann, tjern, elver og bekker som bever har fast tilhold i.

Jaktrettshaverne kan dele inn et vald i flere jaktfelt.

§ 9. Søknad om godkjenning av vald

Søknad om godkjenning av vald skal sendes kommunen eller villreinnemnda innen 15. mai. Kommunen eller villreinnemnda kan til enhver tid kreve at det fremmes ny søknad om godkjenning av et vald dersom rettighetsforholdene i valdet er uklare eller tellende areal/vannlengde er endret. Kommunen eller villreinnemnda kan også kreve at de opplysninger som er gitt i søknad bekreftes eller dokumenteres på nytt.

Søknaden skal inneholde følgende opplysninger:

- a) Hvilken art eller arter søknaden gjelder for.
- b) Kart som tydelig viser grensene for valdet.
- c) Fullstendig oversikt over de eiendommer (gårds- og bruksnummer) valdet omfatter og den enkelte eiendoms størrelse innenfor valdets grenser.
- d) Oppgave over tellende areal/tellende vannlengde som ønskes godkjent for den enkelte viltart.
- e) Skriftlig samtykke fra samtlige jaktrettshavere innen valdet, eller underskrift fra lovlig valgt representant for styre i sameie, allmenning, felles viltområde eller organisert utmarkslag.
- f) Navn og nøyaktig postadresse for den person som er oppnevnt som valdansvarlig representant, jf. § 10. Vedkommende skal underskrive søknaden på vegne av jaktrettshaverne.
- g) Dersom søknaden gjelder beverjakt, skal det merkes på kart hvor beveren har fast tilhold og opplyses om antall kilometer tellende vannlengde innen valdet der dette er tildelingsgrunnlag.

§ 10. Valdansvarlig representant

Et hvert vald skal ha en representant som er ansvarlig for valdet, og som opptrer på vegne av jaktrettshaverene overfor kommunen eller villreinnemnda i saker som berører valdet. Vedkommende plikter innen 1. april å melde til kommunen eller villreinnemnda alle endringer som har skjedd med valdets grenser, eiendomsforhold og tellende areal/vannlengde i løpet av siste jaktår.

§ 11. Godkjenning av vald

Kommunen godkjenner vald for jakt på elg, hjort, rådyr og bever. Villreinnemnda godkjenner vald for jakt på villrein. Godkjenning av nye vald skal skje innen 15. juni og gjelder inntil det skjer endringer av valdets grenser, eiendomsforhold eller tellende areal/vannlengde som er lagt til grunn for godkjenningen.

Dersom det foreligger tvist om rettighetsforhold som har betydning for godkjenningen av et vald, kan kommunen eller villreinnemnda nekte godkjenning for den aktuelle del av valdet eller hele valdet inntil rettighetsforholdene er avklart.

§ 12. Vald over kommune- og fylkesgrenser, regionalt samarbeid

Kommunene skal stimulere og legge til rette for samarbeid mellom jaktrettshavere. Der samarbeidet foregår over kommunegrenser og/eller fylkesgrenser, skal kommunene bidra til regional, bestandsrettet forvaltning ved godkjenning av vald og ved andre former for samarbeid.

Søknad om godkjenning av vald som berører flere kommuner sendes den kommunen der det største tellende areal eller tellende vannlengde ligger. Slike vald godkjennes og forvaltes i samsvar med bestemmelser om minsteareal og jakttid som gjelder i denne kommunen. Denne kommunen tildeler fellingsstillatelser og rapporterer fellingsresultatet til statistiske formål.

Kapittel 4. Bestandsplan, fellingstillatelse og rapportering

§ 13. Fellingstillatelsens gyldighet og fellesjaktavtaler

Godkjente vald tildeles fellingstillatelse uten årlig søknad. Kommunen utsteder og sender fellingstillatelse for elg, hjort, rådyr og bever til valdansvarlig representant. Villreinnemnda utsteder og sender fellingstillatelser og kontrollkort for villrein til valdansvarlig representant. Fellingstillatelse skal være sendt ut innen 15. juni. Fellingstillatelsen gjelder innen godkjent vald.

For villreinjakt kan fellingstillatelse gitt til et vald benyttes på ett eller flere andre vald i villreinområdet i hele eller en nærmere angitt del av jaktperioden. Dette forutsetter skriftlig fellesjaktavtale mellom de aktuelle vald som viser hvilke vald og hvilke perioder avtalen gjelder for.

§ 14. Bestandsplan og fellingstillatelse

Kommunene skal stimulere og legge til rette for jaktrettshavernes bestandsplanlegging.

Kommunene kan godkjenne en flerårig, maksimalt 5-årig, bestandsplan for vald godkjent for jakt etter elg og/eller hjort. Planen skal inneholde målsetting for bestandsutviklingen og plan for den årlige avskytingen i antall, fordelt på alder og kjønn. Planens målsetting skal ta hensyn til offentlige målsettinger for å bli godkjent. Når godkjent bestandsplan for vald foreligger, skal kommunen gi en samlet fellingstillatelse for hele planperioden som valgfrie dyr.

Ved fastsetting av nytt minsteareal i løpet av planperioden, skal kommunen tildele ny fellingstillatelse. Ved vesentlige avvik fra godkjent bestandsplan, eller ved vesentlige, uforutsette endringer i bestanden i området i løpet av planperioden, kan kommunen vedta å trekke godkjenningen tilbake og tildele ny fellingstillatelse.

§ 14a. Bestandsplan for villrein

Villreinnemnda skal stimulere og legge til rette for at jaktrettshaverne utarbeider en helhetlig bestandsplan for hvert villreinområde.

Villreinnemnda kan godkjenne en flerårig, maksimalt 5-årig, bestandsplan for villreinområdet. Bestandsplanen skal for hele planperioden inneholde målsettinger for bestandsstørrelse og -utvikling, årlig avskytningsplan fordelt på alder og kjønn, oversikt over hvilke bestandsdata som skal samles inn og hvilke tiltak som er planlagt gjennomført.

Når godkjent bestandsplan for villreinområdet foreligger, skal villreinnemnda legge denne til grunn for sitt årlige vedtak om fellingskvote sammen med en vurdering av bestandsutviklingen. Vald som har gitt skriftlig tilslutning til den godkjente bestandsplanen kan få tildelt den årlige fellingstillatelsen som valgfrie dyr. Øvrige vald tildeles fellingstillatelse etter § 15.

Ved vesentlige avvik fra godkjent bestandsplan, eller ved vesentlige, uforutsette endringer i bestanden i løpet av planperioden, kan villreinnemnda beslutte at ny bestandsplan må utarbeides.

§ 15. Målrettet avskyting

Som alternativ til bestemmelsene i § 14 og § 14a kan kommunen eller villreinnemnda pålegge målrettet avskyting ved å fordele fellingskvoten på et bestemt antall av definerte kjønns- og aldersgrupper. Fellingstillatelsen skal da være utfylt etter ett av følgende alternativer:

For elg:

- a) Kalv (½ år), voksne hunndyr (1 ½ år og eldre), voksne hanndyr (1 ½ år og eldre).
- b) Kalv (½ år), voksne hanndyr (1 ½ år og eldre), frie dyr.

For hjort:

- a) Kalv (½ år), voksne hunndyr (1 ½ år og eldre), voksne hanndyr (1 ½ år og eldre).
- b) Kalv (½ år), voksne hanndyr (1 ½ år og eldre), frie dyr.

For villrein:

- a) Kalv (½ år), simle (1 ½ år og eldre), simle/ungdyr (simle 1 ½ år og eldre eller bukk 1 ½ år), frie dyr.

For alle artene gjelder at kalv kan felles i stedet for voksne dyr av begge kjønn. Kommunene kan ikke pålegge målrettet avskyting av rådyr og bever ved å fordele fellingskvoten på definerte kjønns- og aldersgrupper.

§ 16. Kontrollordninger for villreinjakt

For hver villrein som tillates felt sender villreinnemnda et kontrollkort til valdansvarlig representant. Kortet utformes av direktoratet og skal vise hva slags kategori dyr fellingsstillatelsen gjelder for og hvilket vald fellingsstillatelsen gjelder på. Kortet skal festes til det felte dyret. Felte dyr eller kjøtt skal være merket med riktig utfylt kontrollkort før transport fra fellingssted starter eller når det etterlates i terrenget over natten.

Seinest 10 dager etter jaktas slutt skal valdansvarlig representant sende alle kort med utfylt fellingsresultat til villreinnemnda.

§ 17. Rapportplikt

For bever, elg, hjort, rådyr og villrein skal valdansvarlig representant rapportere årlig fellingsresultat på fastsatt skjema til kommunen eller villreinnemnda innen 10 dager etter jaktas utløp. Kommunen og villreinnemnda skal innen 30 dager etter siste jakt dag rapportere dette for statistisk bruk.

Direktoratet, fylkesmannen, fylkeskommunen, kommunen og villreinnemnda kan hver for seg eller i fellesskap pålegge jegerne og/eller jaktrettshaverne å rapportere opplysninger om viltbestanden i sitt jaktfelt og å samle inn kjever, kjønnsorganer og lignende til analyse og bruk i forvaltningen.

Kapittel 5. Klageadgang, straff, overgangsbestemmelser og ikrafttreden

§ 18. Klageadgang

Enkeltvedtak fattet med hjemmel i denne forskrift kan påklages i samsvar med reglene i forvaltningsloven. Klageinstans for vedtak fattet av kommunen er fylkesmannen og klageinstans for vedtak fattet av villreinnemnda er direktoratet.

§ 19. Dispensasjon

Direktoratet for naturforvaltning kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskrift.

§ 20. Straff

Overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskrift straffes etter straffereglene i villtloven § 56.

Skadefellingsforskriften

(Forskrift om felling av viltarter som gjør skade eller som vesentlig reduserer andre viltarters reproduksjon)

I. Generelt

1. Avliving av viltarter i medhold av denne forskrift skal skje sikkerhetsmessig og humant forsvarlig.
2. Før felling plikter eier, bruker eller rettighetshaver i rimelig utstrekning å forsøke andre tiltak for å avverge skader eller redusere predasjon.
3. Avlives et mordyr i yngletid bør avkommet av dyrevernmessige hensyn om mulig avlives.

II. Felling av viltarter som gjør skade

A. Hettmåke, fiskemåke, gråmåke, svartbak, bydue, ringdue, svarttrost, gråtrost, måltrost, rødvingetrost, skjære, kråke, ravn, gråspurv, hare, rødrev, røyskatt, mink, mår og grevling, kan felles uten særskilt tillatelse hele året av eier/bruker/rettighetshaver eller den han bemyndiger når disse gjør skade av vesentlig økonomisk betydning på en eller flere av følgende verdier: Hus, hage, åker, plante- eller frøkultur, aktivt drevne egg- og dunvær, pelsdyrfarm, fjørfeoppdrett eller viltoppdrett.

B. Kommunen kan gi tillatelse til felling av følgende viltarter når disse gjør skade: Storskarv, toppskarv, gråhegre, grågås, kanadagås, ærfugl, siland, laksand, tjeld, krykkje, grønnspett, svartspett, flaggspett, kjøttmeis, kaie, kornkråke, stær, pilfink, bokfink, bjørkefink, grønnfink, dompap, gulspurv, viltlevende kanin og ekorn.

Kommunen kan også gi tillatelse til felling av arter nevnt under pkt. A, ved andre skadetilfeller enn de som framgår av bestemmelsen.

Kommunen kan tillate hijakt på rødrev dersom denne forårsaker vesentlig skade på beitende bufe.

C. Fylkesmannen kan gi tillatelse til felling av følgende viltarter når disse gjør skade: Knoppsvane, kortnebbgås, hønsehauk, spurvehauk, makrellterne, rødnebbterne, flaggermus og oter, samt stripegås, snøgås og kvitkinngås i fylkene Aust-Agder, Telemark, Buskerud, Vestfold, Oslo og Akershus, Østfold, Oppland og Hedmark.

D. Særlige tilfeller: Direktoratet kan i andre særlige tilfeller gi tillatelse til felling av viltarter som gjør skade.

III. Felling av viltarter som vesentlig reduserer andre viltarters reproduksjon

Fylkesmannen kan etter skriftlig søknad gi tillatelse til felling av viltarter utenom ordinær jakttid

for arten, dersom disse vesentlig reduserer andre arters reproduksjon. Slik tillatelse kan bare gis i tilknytning til planmessige og faglig velfunderte tiltak, hvor predasjonen medfører vesentlig økonomisk skade på jaktbare viltarter av næringsmessig verdi, eller der predasjon truer med vesentlig desimering av lokale bestander.

IV. Viltfondets eiendomsrett

Kongeørn, hønsehauk, flaggermus og oter som felles som skadevilt i medhold av denne forskrift er Viltfondets eiendom. Den som feller disse arter skal ta vare på dem så de ikke utsettes for skade, og gi melding til fylkesmannen. Etter nærmere bestemmelser fra fylkesmannen eller direktoratet kan også andre arter kreves innlevert.

V. Straff

Overtredelse av bestemmelsene i denne forskrift straffes etter straffereglene i viltlovens § 56.

VI. Klageadgang

Vedtak fattet i medhold av denne forskrift kan påklages i samsvar med forvaltningslovens regler.

Retningslinjer for felling av viltarter som gjør skade eller som vesentlig reduserer andre viltarters reproduksjon

Generelt

En rekke arter kan volde skade på næringsinteresser, eller representere en potensiell eller akutt fare for skade på viktige samfunnsinteresser. Det er derfor et svært vidt spekter i arter, skadetyper, skadetidspunkt mv. Alle nødvendige avveininger i slike saker kan ikke detaljreguleres i en forskrift. Det forutsettes derfor at både de som utsettes for skade, og de ulike myndighetsnivå som gir tillatelse, legger til grunn at skadefelling bør unngås dersom andre løsninger kan redusere eller eliminere skadeproblemet.

Dersom skadefelling likevel skal iverksettes er det viktig å presisere at dette representerer et unntak fra viltlovens generelle fredningsprinsipp, og fra prinsippet om at viltartene i størst mulig utstrekning skal være fredet i yngletiden. Forskriften er fastsatt i medhold av viltlovens § 14 og § 14a, og angir hvilke viltarter som kan felles. For de tilfeller der det ikke foretas en vurdering av skadetype av et offentlig organ, jf pkt. A, er det angitt hvilke skadetilfeller som gir grunnlag for felling. Fredningsprinsippet er grunnlaget i viltlovens § 3, og i Ot.prp. nr. 54 (1992-93) er prinsippet om yngletidsfredning sterkt understreket. Dette gjenspeiles også i gjeldende jakttidsforskrifter. På denne bakgrunn må forskriften fortolkes og praktiseres slik at det oppnås størst mulig sikkerhet for at de individer som faktisk forårsaker skaden, også er de som felles.

Hjemmelen i viltlovens §§ 14 og 14a er likevel ikke begrenset til individer som gjør skade. Det er tilstrekkelig at det dreier seg om individer av en art som oppfyller skadekriteriet.

Generelle vilkår for skadefelling

Det er direktoratets forutsetning at felling av skadegjørende vilt skal være ett av flere virkemiddel for å hindre eller begrense skader. Det er likevel et ufravikelig prinsipp at forskriften ikke praktiseres slik at det medfører en uthuling av lovens fredningsprinsipp. Det er derfor nødvendig at visse kvalifiserte krav må være tilfredsstillt før eventuell felling iverksettes.

Viltlovens § 14 setter krav om at skade skal ha skjedd. Dette må forstås slik at skaden skal ha oppstått i inneværende sesong, og i et omfang som er av vesentlig økonomisk betydning for den skadelidte, eller som vil få tilsvarende betydning dersom skaden fortsetter.

I tillegg til lovens bestemmelser, er det i forskriften fastsatt regler som bl.a. angår selve avlivingen:

1. Avliving av skadegjørende viltarter skal skje sikkerhetsmessig og humant forsvarlig.

For de arter der det i medhold av forskrifter om våpen og ammunisjon til storviltjakt og til småviltjakt m.v., er fastsatt bestemmelser om våpen og ammunisjon, plikter den enkelte i likhet med ordinær jaktutøvelse å følge disse. Flere av artene som er listet opp i forskriften har ikke jakttid. Følgelig foreligger heller ingen bestemmelser om bruk av våpen og ammunisjon for felling av disse artene. Det er derfor nødvendig å nytte en sammenlignende forskriftstolkning. Man ser hvilke krav som gjelder i våpen- og ammunisjonsforskriften for nærstående arter med omtrent samme størrelse. Den enkelte plikter å følge de bestemmelser som framkommer ved en slik sammenlignende tolkning. Vi gjør oppmerksom på at innenfor tettbygd strøk, er bruk av våpen i alminnelighet forbudt i medhold av gjeldende politivedtekter. I slike områder plikter den enkelte å innhente politimyndighetenes tillatelse til bruk av våpen før felling foretas.

2. Før felling plikter eier, bruker eller rettighetshaver i rimelig utstrekning å forsøke andre tiltak for å avverge skader eller redusere predasjon.

Den skadelidte skal i rimelig utstrekning ha gjennomført tiltak for å hindre/begrense skaden.

Hva som forstås med rimelig utstrekning, vil til enhver tid være gjenstand for skjønn.

Momenter som bør vurderes er om tiltakene vil medføre:

- a) en vesentlig økning i arbeidsinnsatsen,
- b) investeringer som vil medføre vesentlige økonomiske utlegg.

For en rekke skadeformer vil det være mer eller mindre praktisk umulig å gjennomføre effektive tiltak. I slike tilfeller må en akseptere at det er urealistisk å sette krav om at forebyggende tiltak er gjennomført.

3. Avlives et mordyr i yngletid, bør avkommet av dyrevernmessige hensyn om mulig avlives.

Skadefelling er det vesentligste unntaket fra prinsippet om yngletidsfredning. Det er derfor uunngåelig at en som ledd i en skadefelling kan komme til å felle et mordyr på et tidspunkt da avkommet er fullstendig avhengig av moren for sin videre eksistens. I tillegg til alminnelig dyrevernhensyn, fastsetter ovennevnte bestemmelse en plikt til å forsøke å avlive avkommet der dette er mulig.

Noen skadetyperdefinisjoner

I forskriftens pkt. A er det listet opp noen skadetyper, og i det følgende er noen av disse konkretisert.

Hage: med hage menes også bærbusker og frukttrær.

Pelsdyrfarm: intensivt drevet landbruksnæring, f.eks. oppdrett av rev, mink, ilder.

Viltoppdrett: viltfarmer hvor en driver oppdrett av f.eks. skogshøns, ryper, hare, hjortevilt.

Fjærkre: hønseri, tamgjess, dueslag, andeoppdrett, kalkun.

Felling etter forskriftens pkt. II A

Retten til og ansvaret for å vurdere om skadefelling skal iverksettes er etter denne bestemmelse direkte tillagt grunneier/bruker/rettighetshaver. Begrunnelse for dette ligger på flere plan. De viltartene som er nevnt i punkt A oppfyller de nevnte skadekriterier regelmessig og i relativt stort omfang. Samtlige arter har i tillegg en god bestandssituasjon. På denne bakgrunn er det ingen betenkeligheter med å la grunneier/bruker/rettighetshaver få ansvaret for å sette iverk skadefelling. Forutsetningen er imidlertid at skadefelling skal begrenses til å hindre gjentakelse av oppstått skade.

Det må med andre ord ha skjedd faktisk skade av et visst omfang, jf de generelle merknader foran. Det må også ha vært forsøkt å avverge skaden dersom dette er praktisk og økonomisk mulig. Det er ikke forskriftens intensjon å tillate avlaving av arter ved ethvert skadenivå. For enkelte verdier må en viss skade påregnes og tolereres. Felling etter pkt. II A innebærer at grunneier/bruker/rettighetshaver i ettertid må kunne påvise at han faktisk har vært utsatt for skade av vesentlig økonomisk betydning.

Grunneiers/brukers/rettighetshavers rett til å sette i verk skadefelling gjelder bare på egen grunn. Enhver felling som foretas skal skje innenfor de rammer som er fastsatt i forskrift og retningslinjer. Grunneier/bruker/rettighetshaver har ansvaret for at fellingen skjer i en konkret skadesituasjon på selve skadestedet. Fellingen skal i størst mulig utstrekning ramme det eller de individer som faktisk gjør skade.

Generelt om forskriftens pkt. II B, C og D

Skadesituasjoner og søknad om skadefelling er ofte akutte og skal behandles som hastesak av vedkommende forvaltningsorgan. Søknaden skal være skriftlig og angi hva det er skade på og i hvilket omfang, hvor skadestedet er og hvilke forebyggende tiltak som er forsøkt for å forhindre/reducere skadeomfanget. Det bør også opplyses om det har vært skader tidligere år.

Vedkommende forvaltningsorgan skal på bakgrunn av søknaden vurdere om grunnlaget for å gi tillatelse er tilstede.

Artene nevnt under disse punktene har en høyere vernestatus enn arter nevnt under pkt. A, og det skal følgelig foreligge en konkret vurdering fra vedkommende organ før felling eventuelt kan iverksettes. At avgjørelsesmyndigheten er tillagt tre ulike forvaltningsnivå gjenspeiler det samme forholdet.

Det forvaltningsnivå som har avgjørelsesmyndighet, skal tilrettelegge grunnlaget for en forsvarlig avgjørelse i tråd med vanlige prinsipper for offentlig saksbehandling.

Forvaltningsorganet skal fastsette særskilte vilkår for en eventuell tillatelse, herunder:

1. Antall individer av en bestemt viltart som kan felles

Antallsbegrensning fastsettes etter en nærmere vurdering av skadens omfang og betydning i forhold til viltartens bestandssituasjon i kommunen, fylket eller landet. Hensikten med forskriften er ikke å åpne for mulighet til generell bestandsdesimering av de arter som er nevnt i forskriften.

2. I hvilket nærmere avgrenset området fellingstillatelsen er gyldig

Tillatelsen til felling av skadegjørende vilt gjelder i utgangspunktet for søkerens egen eiendom. Fellingstillatelsen bør imidlertid avgrenses til å gjelde den lokalitet der skade faktisk skjer. Dersom tillatelsen gjelder et avgrenset område med flere grunneiere, må samtlige berørte grunneiere gi samtykke til felling på sin del av området.

3. I hvilken tidsperiode fellingstillatelsen er gyldig

Tidsbegrensning for fellingstillatelsen skal vurderes og eventuelt fastsettes til den periode skade faktisk skjer. Enkelte fuglearter kan opptre i hekketiden på en slik måte at det er vanskelig å skille mellom hekkende og ikke-hekkende individer. Dersom skaden ikke er så omfattende at dette hensyn går foran, bør ingen arter felles i yngletiden. Hvert enkelt skadetilfelle skal underlegges en selvstendig vurdering. Det skal derfor ikke gis flerårige tillatelser.

4. Hvem tillatelsen gjelder for

Det er i utgangspunktet ikke noe i veien for å gi fellingstillatelse til flere grunneiere/brukere/rettighetshavere under ett etter søknad, dersom skadekriteriene er oppfylt for alle eiendommene.

Forvaltningsmyndigheten må da i samarbeid med søkerne fastsette hvem som skal stå som ansvarlig for at felling organiseres og iverksettes i samsvar med tillatelsen. Fellingstillatelsen utstedes til søker, som selv er ansvarlig for at felling gjennomføres i tråd med forskriften og eventuelle vilkår satt av forvaltningsmyndigheten. Søker bærer selv eventuelle kostnader med felling og eventuell ivaretagelse av felt vilt. For arter som kreves innlevert skal søker ivareta viltet slik at eventuell økonomisk eller vitenskapelig verdi ivaretas.

5. Rapporteringsplikt

Det bør fastsettes at enhver gitt fellingstillatelse i medhold av forskriftens pkt. B, C og D skal medføre en plikt til å rapportere om utfallet av felling. Det vises også til forskriftens pkt. IV hvor det framgår hvilke arter som skal tilfalle viltfondet.

Felling av skadegjørende viltarter må følge reglene for jaktutøvelse som er fastsatt i viltloven med forskrifter. Fellingstillatelsen bør gi opplysning om våpen og ammunisjonsbestemmelser, tillatte fangstredskaper m.v. DN presiserer at bruk av kunstig lys eller motorisert kjøretøy/fartøy ikke er tillatt brukt under skadefelling.

Foruten foranstående betingelser og vilkår, må fellingstillatelsen gi opplysninger om klageadgang til overordnet forvaltningsmyndighet.

Betinget fellingstillatelse

En fellingstillatelse skal primært være begrunnet utfra en akutt skadesituasjon. Muligheten bør likevel holdes åpen for at en i unntakstilfeller kan gi fellingstillatelse på bakgrunn av tidligere skadeproblem. I slike tilfeller bør det gis betinget fellingstillatelse som iverksettes først når skadene igjen oppstår. Slike betingede fellingstillatelser kan gis av kommunen, fylkesmannen eller direktoratet. Ved bruk av betinget fellingstillatelse kan det knyttes særlige vilkår til denne.

Trekkende arter

Trekkende arter er ofte et vanskelig problem i skadesammenheng. Skadeforløpet arter seg ofte på to ulike måter, avhengig av om arten er på trekk og bruker vedkommende lokalitet som rasteplass, eller om det aktuelle området nyttes som overvintringsbiotop. I begge tilfeller er det høyst tvilsomt om skadefelling gir den ønskede effekt uten at dette legges opp som en intensiv og vedvarende avskyting. Sistnevnte løsning ligger klart utenfor forskriftens ramme og skal ikke godkjennes.

For en del av de artene dette gjelder, bør innsatsen konsentreres om forebyggende tiltak. Gjennom slikt arbeid bør det være mulig å få skadene ned til et minimum. Unntaksvis kan det også her være aktuelt med enkelttillatelser.

Forvaltningsnivåenes myndighet

Kommunen kan gi tillatelse til felling av alle arter under pkt. A, dersom de volder skader eller problemer som ikke er nevnt under pkt. A. Sanitære problemer eller skader av helsemessig karakter er viktig i denne sammenheng. Skader av helsemessig karakter kan være støy av et slikt omfang som påvirker folks behov for hvile, eller som gir en subjektiv følelse av ubehag. I slike saker er det naturlig at kommunens viltorgan samarbeider med de lokale helsemyndigheter.

Felling av viltarter etter pkt. IV

Viltlovens § 14a ble tatt inn ved revisjonen i 1993, og gir fylkesmannen anledning til å tillate felling av viltarter som vesentlig reduserer andre viltarters reproduksjon. Bestemmelsen skal praktiseres restriktivt.

For det første må det foreligge dokumentasjon på at det finnes en eller flere aktuelle predatorer innenfor et område som predaterer andre viltarter av næringsmessig verdi. I tillegg skal predasjonens omfang være av en slik karakter at den i vesentlig grad hemmer eller reduserer byttedyrets reproduksjon.

Det framgår også av bestemmelsen at tillatelse til felling kun kan gis i tilknytning til planmessige og velfunderte vilttiltak. Dette innebærer at tillatelsen skal knyttes opp mot konkrete, avgrensede områder hvor det foreligger en målrettet driftsplan for vilt.

Forskriftens pkt. I gjelder også for felling av viltarter etter pkt. IV, hvilket innebærer at det skal gjennomføres forebyggende tiltak. Slike tiltak vil i denne sammenheng være å beskatte de aktuelle predatorer innenfor disse arters ordinære jakttid. Dersom beskatning av de aktuelle predatorer kan skje effektivt gjennom ordinær jakttid, skal tillatelse normalt ikke gis.

Bestemmelsen gjelder kun arter hvor det er fastsatt jakttid, og bestemmelsen er ment å kunne gi tillatelse til felling i yngletidsfredningen for disse artene.

Metoder ved felling av skadegjørende viltarter

Forskriftens dispensasjonsadgang til felling av skadegjørende viltarter gjelder kun fredningsbestemmelsene og gir ingen dispensasjon fra kravene i forskrift om våpen og ammunisjon m.v., jf bl.a våpenforskriftens § 4.10. Felling av skadegjørende viltarter skal derfor generelt følge de krav til ordinær jaktutøvelse som fremgår av viltloven med tilhørende forskrifter.

Det er imidlertid ikke nødvendig å løse jegeravgift for å delta i en skadefelling.

Jakt og fangst på sel

(Forskrift om regulering av sel på norskekysten)

§ 1. Formål

Formålet med forvaltningen av sel på norskekysten er å sikre livskraftige selbestander. Innenfor denne rammen kan selene beskattes som en fornybar ressurs, og bestandene reguleres ut fra økologiske og samfunnsmessige hensyn.

§ 2. Fangstområde

Forskriften gjelder for norske og utenlandske statsborgere i Norges indre farvann og sjøterritorium.

§ 3. Saklig virkeområde

Forskriften gjelder for sel av alle arter.

§ 4. Jaktforbud

Det er forbudt å fange, jage, drepe eller skade sel.

§ 5. Totalkvoter

Fiskeridirektoratet kan fastsette årlige kvoter for havert og steinkobbe i områder hvor bestandene defineres som jaktbare.

Fiskeridirektoratet kan bestemme at det skal være tillatt å drive jakt på ringsel og grønlandssel.

§ 6. Adgang til å drive seljakt etter særskilt tillatelse

Uten hensyn til forbudet i § 4 kan fylkeskommunen i det området hvor jakt skal foregå, etter søknad gi tillatelse til seljakt innenfor en totalkvote. Tillatelsen skal gis til bestemt person for et bestemt område. Tillatelse skal ikke gis i kaste- og dieperioder. For øvrig kommer § 32 første og annet punktum i lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet til anvendelse.

For havert kan det i områdene sør for Stad gis jakttillatelse i perioden 1. februar-30. september og i områdene nord for Stad i perioden 2. januar-15. september.

For steinkobbe kan jakttillatelse gis i perioden 2. januar-30. april og 1. august-30. september.

For ringsel og grønlandssel kan tillatelse bare gis i perioden 2. januar-30. september.

Søker må ha avlagt skytterprøve for storviltjegere før tillatelse kan gis.

Fylkeskommunen kan fastsette maksimalkvoter per jeger innenfor et nærmere angitt område.

Søker som har overtrådt regler for fangst av sel, herunder reglene om rapporteringsplikt i § 13, kan nektes tillatelse.

§ 7. Særskilt om utlendingers adgang til å drive seljakt

Tillatelse etter § 6 kan også gis til den som ikke er norsk statsborger eller likestilt med norsk

statsborger, jf. lov 17. juni 1966 nr. 19 om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. i Norges territorialfarvann § 2 og § 3. Slik tillatelse kan bare gis til utlendinger som under jakten er i følge med norsk statsborger som selv innehar tillatelse til å drive seljakt i angjeldende område.

Personer som er bosatt i utlandet trenger ikke avlegge skytterprøve dersom de fyller kravet til å kunne jakte storvilt i sitt bopelsland. Dokumentasjon for dette eller dokumentasjon for avlagt norsk skytterprøve må vedlegges søknaden, sammen med navn og adresse på norsk kontaktperson.

§ 8. Søknad

For å kunne delta i jakt på sel i medhold av § 6 og § 7 må skriftlig søknad sendes til fylkeskommunen i det området jakten skal drives.

§ 9. Meldeplikt ved avliving av sel og plikt til å undersøke om det er kvote igjen

Felling av sel skal meldes til fylkeskommunen i angjeldende område snarest mulig innenfor kontorets ordinære åpningstid. Fylkeskommunen kan ved behov pålegge jegerne meldeplikt innenfor bestemte tidsrom i løpet av helgene.

Før jakten starter plikter jegerne å undersøke ved fylkeskommunen i angjeldende område om det er sel igjen til felling innenfor totalkvoten i området.

§ 10. Stopp i jakten

Fylkeskommunen skal stoppe jakten når kvoten i det enkelte fylket er beregnet felt.

§ 11. Unntak fra jaktforbud

Sel som gjør skade på fiskeredskaper eller oppdrettsanlegg i sjøen kan avlives. Avlivingen kan foretas av eier, bruker eller annen som har tilsyn med redskapet eller anlegget.

Sel som oppholder seg i vassdrag der det går laks, sjøørret eller sjørøye kan avlives etter tillatelse fra Fiskeridirektoratets regionkontor.

Før avliving skal det i rimelig utstrekning forsøkes iverksatt andre tiltak for å avverge skade. Avlives mordyr i yngeltiden, bør avkommet om mulig avlives.

Fiskeridirektoratet eller den direktoratet bemyndiger, kan i særlige tilfeller gi tillatelse til fangst av sel.

§ 12. Avlivningsmåte

Ved avliving av sel skal det utvises den største hensynsfullhet og anvendes humane avlivingsmetoder for å hindre unødig lidelse for dyrene.

For avliving av sel gjelder følgende:

1. Det er kun tillatt å anvende skytevåpen med riflet løp og ammunisjon med ekspanderende kule og anslagsverdi på minst 2 700 joule (275 kilogrammeter) for 9 grams kuler på 100 meters hold og 2 200 joule (225 kilogrammeter) for 10 grams kuler på 100 meters hold.
2. Det er forbudt å fange eller avlive sel ved bruk av line, garn, saks, ruse, eller annen form for felle. Det er forbudt å bruke skytevåpen med glatt løp eller bruke hakapik eller slagkrok til avliving.

§ 13. Rapporteringsplikt

Enhver som er gitt tillatelse til å drive jakt på sel i henhold til § 6 og § 7 skal på fastsatt skjema rapportere om jakten til fylkeskommunen i det området hvor jakten har foregått. Dette gjelder selv om det ikke er skutt noen sel.

Avliving med hjemmel i § 11 skal straks rapporteres til Fiskeridirektoratet eller den direktoratet bemyndiger.

§ 14. *Reguleringsfullmakt*

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskriften og gi nærmere bestemmelser som er nødvendige for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fiske og fangst.

§ 15. *Straff*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i eller gitt i medhold av denne forskriften straffes i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 61, § 62 og § 64 og lov 17. juni 1966 nr. 19 om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. i Norges territorialfarvann § 10. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

Våpenloven

(lov om skytevåpen og ammunisjon m.v.)

Kapittel I. Innledende bestemmelser.

§ 1. Med skytevåpen forstås i denne lov:

- a. våpen som med ladning av krutt eller annet drivmiddel, eller ved en mekanisk innretning kan skyte ut kuler, hagl eller andre prosjektiler,
- b. våpen eller apparater for utskyting eller utsending av sprengladninger, gass, signallys, raketter e.l. (herunder flammekastere).
- c. våpenimitasjoner o.l. som forholdsvis lett kan gjøres om slik at skarp ammunisjon kan avfyres.

Et våpen anses likevel ikke som skytevåpen dersom det er gjort varig ubrukbart. Det samme gjelder dersom våpenet på grunn av alder eller konstruksjon ikke kan brukes som skytevåpen og heller ikke forholdsvis lett kan utbedres eller gjøres om slik at det kan brukes til å skyte med.

§ 2. Med deler av skytevåpen (våpendeler) forstås i denne lov låskasser og piper. Innstikningspiper ansees dog bare som deler for så vidt de kan brukes i skytevåpen som er nevnt i § 5.

Kongen kan bestemme at lovens regler helt eller delvis også skal gjelde for andre våpendeler.

§ 3. Med ammunisjon forstås i denne lov:

- a. patroner bestående av prosjektil, hylse, drivladning og tennmiddel.
- b. prosjektiler av enhver art bestemt for utskyting eller utsending ved de i § 1 nevnte skytevåpen,
- c. hylser når de er forsynt med ladning eller tennmiddel,
- d. håndgranater, bomber, raketter, miner o.l.
- e. lys-, brann-, gift- og tåregassbokser,
- f. gift- og tåregasser til bruk i de § 1 nevnte skytevåpen eller i ammunisjon som nevnt i denne paragrafs bokstaver a, b, d og e.

Kapittel II. Erverv m.v. av våpen og våpendeler.

§ 7. Den som vil kjøpe eller på annen måte erverve skytevåpen eller våpendeler, må ha tillatelse fra politimesteren.

Tillatelse gis av politimesteren på søkerens bosted eller – hvis søkeren ikke har bopel i riket – av politimesteren på oppholdsstedet.

Tillatelse kan bare gis edruelege og pålitelige personer som har behov eller annen rimelig grunn for å ha skytevåpen, og som ikke av særlige grunner kan ansees som uskikket til det.

Tillatelse kan ikke gis til person under 18 år. Unntak kan i særskilte tilfeller gjøres for person under 18 år men over 16 år, der våpen kan oppbevares av verge eller annen person som fyller de alminnelige

krav til tillatelse. Tillatelse til å erverve revolver eller pistol eller til deler av slike våpen gis ikke til personer under 21 år. Kongen kan også fastsette høyere aldersgrense for andre arter skytevåpen og våpendeler, likevel ikke over 21 år. Erverves skytevåpen eller våpendeler ved arv, kan vedkommende politimester dispensere fra aldersgrensebestemmelsene på de vilkår han finner nødvendig i hvert enkelt tilfelle.

Søknad fra umyndig må være tiltrådt av verje.

Kongen kan gi forskrifter om skytterorganisasjoners og andre juridiske personer erverv av skytevåpen og våpendeler.

§ 9. Våpenkort eller utlånserklæring skal på forlangende av politiet vises frem for kontroll. Våpeninnehaveren skal alltid ha med seg våpenkort eller utlånserklæring når han bærer eller fører med seg skytevåpen, våpendeler eller ammunisjon. Har han ikke kort eller utlånserklæring på seg under kontroll, skal politiet ta skytevåpenet, våpendeler eller ammunisjon i forvaring inntil kort eller erklæring er forevist, med mindre politiet finner det ubetenkelig å la vedkommende ha skytevåpenet, våpendeler eller ammunisjon hos seg.

§ 10. Politimesteren skal tilbakekalle våpenkort hvis innehaveren ikke er edruelig og pålitelig eller dersom han av særlige grunner kan anses som uskikket til å ha skytevåpen.

Våpenkort kan tilbakekalles også hvis innehaveren ikke lenger har behov for eller annen rimelig grunn til å ha skytevåpen.

Kongen kan fastsette regler om tilbakekall av våpenkort når innehaver pga sykdom, alder eller lignende ikke lenger kan antas å være i stand til å sørge for en sikker oppbevaring eller bruk av våpen eller våpendeler.

Blir våpenkort tilbakekalt etter første eller annet ledd, skal kortet og i tilfelle skytevåpenet straks innleveres til politimesteren. Denne kan beslutte at også våpendeler skal innleveres. Tilhører gjenstandene en annen enn innehaveren, skal de utleveres eieren, og ellers avhendes. Har slik avhendelse ikke funnet sted innen 3 måneder fra tilbakekallingen til en som har tillatelse etter § 7, skal politimesteren selge gjenstandene for eierens regning. Hvis salget ikke skjer ved offentlig auksjon, skal gjenstandene så vidt mulig takseres på betryggende måte.

Politiet kan beslutte innlevering av våpen, våpendeler eller ammunisjon dersom det er gitt forhåndsvarsel om tilbakekall av våpenkort.

Under de vilkår som er nevnt i første ledd, kan politimesteren beslutte at den som eier eller innehar skytevåpen som nevnt i § 5 eller deler av slike våpen, skal innlevere disse. Med gjenstandene forholdes som bestemt i fjerde ledd.

Blir våpenkort tilbakekalt etter første ledd eller skytevåpen eller våpendeler besluttet innlevert etter sjette ledd, kan politimesteren nedlegge forbud mot at vedkommende framtidig eier eller innehar skytevåpen, våpendeler eller ammunisjon som nevnt i § 5.

§ 11. Dersom det ikke er satt vilkår som nevnt i § 8 første ledd tredje punktum, kan den som har våpenkort overlate våpenet til en annen person i inntil 4 uker. Revolver eller pistol kan dog aldri overlates til andre med mindre Kongen har bestemt noe annet.

Mottakeren må fylle vilkårene om minstealder etter § 7 fjerde ledd. Er han umyndig må verjen

samtykke. Våpenet må ikke overlates til noen som har fått sitt våpenkort tilbakekalt i medhold av § 10 første ledd, eller som i medhold av § 10 syvende ledd, eller § 15 er blitt forbudt å eie eller inneha våpen som nevnt i § 5, eller som for øvrig må antas å være uskikket til å inneha våpenet.

Den som overlater våpenet, skal gi mottakeren skriftlig bevitnelse med opplysning om til hvilket bruk og for hvilken tid våpenet er overlatt. Denne bevitnelse trer i stedet for våpenkort. Bestemmelsene i § 9 første ledd får tilsvarende anvendelse.

Regler om minstealder og skriftlig bevitnelse gjelder ikke hvis våpenet bare blir brukt i nærvær av og under direkte tilsyn av den som har våpenkortet.

Til den som selv har våpenkort eller som har fått overlatt skytevåpen med hjemmel i denne paragraf, kan våpendeler til vedkommende våpen overlates i inntil 4 uker.

Kongen kan gi særlige regler om transport av skytevåpen og våpendeler. Det samme gjelder for behandling og bruk av skytevåpen og våpendeler som tilvirker, forhandler eller reparatør innehar i forbindelse med sin virksomhet, eller som bedrifter, skytterorganisasjoner og andre juridiske personer har for utlån til sitt personale eller sine medlemmer.

Kapittel III. Erverv m.v. av ammunisjon.

§ 13. Den som vil kjøpe eller på annen måte erverve ammunisjon, må ha tillatelse fra politiet. Tillatelse gis av politiet på søkerens bosted eller – hvis søkeren ikke har bopel i riket – av politiet på oppholdsstedet. Vedkommende departement kan bestemme at tillatelse for visse slags ammunisjon kan gis av politiet andre steder. Bestemmelsene i § 7 tredje og fjerde ledd får tilsvarende anvendelse. Kongen kan gi forskrifter om juridiske personers erverv av ammunisjon.

Tillatelsen må omfatte et bestemt kvantum og kan ikke gjøres gjeldende for lengre tid enn 3 måneder.

Kongen kan gi særlige regler om skytterorganisasjoners formidling av ammunisjonskjøp for sine medlemmer.

Den som etter lov om eksplosive varer¹ § 16 første ledd har tillatelse til å tilvirke eksplosiv vare for salg, kan uten tillatelse kjøpe ammunisjon som trengs til tilvirkingen, derunder til tilvirking som nevnt i lovens § 18 første ledd, samt ammunisjon av samme art som den tilvirkingstillatelsen omfatter. Likeså kan den som har tillatelse til å tilvirke eksplosiv vare etter nevnte lovs § 17 uten tillatelse kjøpe ammunisjon som trengs til tilvirkingen.

Kapittel VII. Forskjellige bestemmelser.

§ 27a. Skytevåpen eller en vital våpendel, samt ammunisjon, skal oppbevares forsvarlig nedlåst. Kongen fastsetter nærmere regler for oppbevaring. Slike regler kan også gjelde for skytevåpen, våpendeler og ammunisjon som nevnt i § 5.

Politiet kan foreta kontroll med oppbevaringen hos den som har skytevåpen, våpendeler og ammunisjon. Hos private kan slik kontroll bare gjennomføres etter forhåndsvarsel.

§ 27b. Skytevåpen skal under transport være tømt for ammunisjon og sikret mot at det kommer på avveie. Våpenet skal normalt være tildekket.

Skytevåpen må ikke uten aktverdig grunn has med på offentlig sted.

Bestemmelsen i annet ledd gjelder også luft- og fjærvåpen, våpenetterligninger som lett kan forveksles med skytevåpen, og skytevåpen som etter § 1 annet ledd er gjort varig ubrukbart.

§ 29. Ingen må overdra eller overlate skytevåpen, våpendeler eller ammunisjon til person under 18 år uten særskilt samtykke fra vedkommende politimester. Slikt samtykke kan ikke gis når vedkommende er under 16 år.

Bestemmelsen i første ledd er ikke til hinder for at slike gjenstander, uten særskilt samtykke fra vedkommende politimester, overlates person under 18 år til kortvarig bruk under forsvarlig tilsyn, forutsatt at foreldrene eller den som har omsorgen for vedkommende samtykker i det. Bestemmelsen i første ledd er heller ikke til hinder for at slik person under 18 år i egenskap av ansatt gis befatning med skytevåpen, våpendeler eller ammunisjon, når de etter omstendighetene rimelige forsiktighetsregler blir iaktatt.

Innehar person under 18 år skytevåpen, våpendeler eller ammunisjon uten å ha særskilt samtykke fra vedkommende politimester eller uten å være under forsvarlig tilsyn, kan politiet ta gjenstandene i forvaring. Gjenstandene utleveres etter anmodning av eieren eller – hvis dette er vedkommende person selv – av foreldrene eller den som har omsorgen for vedkommende. Er gjenstandene ikke forlangt utlevert innen 1 år, kan politiet bestemme at de skal selges for eierens regning eller tilintetgjøres.

Bestemmelsen i denne paragraf gjelder også skytevåpen, våpendeler og ammunisjon som er nevnt i § 5.

Kongen kan beslutte at bestemmelsene i denne paragraf skal gjelde for våpen eller liknende som ikke faller inn under § 1.

§ 30. Vedtak som etter denne lov er truffet av politimesteren, kan påklages til vedkommende departement.

Er vedtaket truffet av lensmannen, kan det påklages til politimesteren, hvis avgjørelse kan påklages videre til departementet.

Våpenforskriften

(forskrift om skytevåpen, våpendeler og ammunisjon mv.)

Kapittel 1. Ikke-kontrollpliktige våpen, typer skytevåpen, skytevåpenets funksjoneringsmetode og måling av skytevåpen

§ 2. Typer skytevåpen

Haglegevær, rifle og kombinasjonsvåpen skal i denne forskrift forstås som tohånds skytevåpen som støttes mot skulderen under avfiring. Totallengden skal være minimum 840 mm, og løpet skal være minimum 400 mm. I tillegg skal

- a) haglgevær ha et glattløpet eller riflet løp og benytte haglepatroner som ammunisjon,
- b) rifle ha et riflet løp og benytte patroner med rand- eller sentertenning, og
- c) kombinasjonsvåpen ha minst to løp og benytte patroner med rand- eller sentertenning og haglepatron som ammunisjon.

Pistol og revolver skal i denne forskrift forstås som enhånds skytevåpen som benytter patroner med rand- eller sentertenning. Totallengde skal enten være under 840 mm, eller så skal totallengde på løpet være under 400 mm. Revolver skal benytte en fastmontert revolverende tønne som magasin.

Politidirektoratet kan dispensere fra denne paragrafen.

Kapittel 3. Vilkår for tillatelse til å erverve og inneha skytevåpen og våpendeler

§ 10. Personlige kvalifikasjoner for erverv av skytevåpen

Fysisk person kan gis tillatelse til å erverve og inneha skytevåpen eller våpendeler når han eller hun oppfyller de krav til edruelighet, pålitelighet, skikkethet, alder og behov eller annen rimelig grunn for å ha skytevåpen, som er fastsatt i eller i medhold av våpenloven § 7 tredje og fjerde ledd, i forskrift 25. januar 1963 nr. 2 om ikrafttreden av og delegasjon etter lov om skytevåpen og ammunisjon del II punkt 1 og i forskriften her.

Dispensasjon fra kravet i våpenloven § 7 fjerde ledd om at søker skal være 18 år, kan gjøres for erverv av rifle eller hagle hvis søker er over 16 år og

- a) i seks måneder har vært aktivt medlem av forening tilsluttet godkjent skytterorganisasjon, og har anbefaling fra denne, eller
- b) har bestått jegerprøve.

Dispensasjon etter annet ledd kan bare gis i de tilfeller våpenet kan oppbevares av en person som oppfyller de krav til edruelighet, pålitelighet, skikkethet og alder som er nevnt i første ledd.

Dispenserer en politimester fra aldersgrensebestemmelsene i et tilfelle hvor skytevåpen eller våpendel er ervervet ved arv, jf. våpenloven § 7 fjerde ledd fjerde punktum, bør det vanligvis settes som vilkår at en annen person tar hånd om våpenet og oppbevarer det som om det var hans eget til arvingen når aldersgrensen. Er ingen annen person, som oppfyller vilkårene for selv å få våpenkort, villig til dette, skal våpenet deponeres hos politiet. Unnlater arvingen å hente våpen eller våpendel som er deponert hos politiet, etter at han har nådd aldersgrensen, og har fått skriftlig anmodning fra politiet om dette, kan politiet selge våpenet eller våpendelen for eierens regning.

Dispenserer politimesteren ikke fra aldersgrensen, kan arvingen (boet) innen tre måneder overdra våpenet eller våpendelen til en som får ervervstillatelse. Er dette ikke gjort, selger politiet våpenet eller våpendelen for arvingens regning etter de samme bestemmelser som gjelder for innleverte våpen, jf. våpenloven § 10 tredje ledd.

§ 12. Erverv av våpen til jakt

Tillatelse til å erverve og inneha skytevåpen eller våpendeler til jakt kan gis til søker som er innført i Jegerregisteret.

Søker kan erverve og inneha inntil 6 komplette jaktvåpen. Tillatelse til å erverve og inneha mer enn 6 jaktvåpen kan bare gis til søker som kan dokumentere et meget kvalifisert behov.

Tillatelse gis bare dersom våpenet etter viltlovgivningen er tillatt benyttet til jakt i Norge.

Politimesteren kan dispensere fra kravet i første og tredje ledd dersom særlige grunner foreligger.

§ 15. Erverv av skytevåpen som skal benyttes av andre

Tillatelse til å erverve skytevåpen kan gis der våpenet skal benyttes av tredjeperson som ikke selv kan erverve våpen på grunn av alder.

Både erverver og den som skal benytte våpenet, skal tilfredsstille de krav som er nevnt i § 10, hvis ikke annet følger av paragrafen her. Erverver trenger ikke oppfylle kravet til behov eller annen rimelig grunn for å ha skytevåpen.

Den som skal benytte våpenet, skal være under 16 år og skal

- a) fremlegge dokumentasjon fra godkjent skytterorganisasjon på at vedkommende deltar aktivt i konkurranser innen skytterorganisasjonen, og har behov for eget våpen for å kunne delta aktivt i konkurranser, eller
- b) fremlegge dokumentasjon på at vedkommende er registrert i Jegerregisteret, og skal delta i opplæringsjakt i henhold til viltlovens bestemmelser.

For erverv av pistol eller revolver skal i tillegg den som skal benytte våpenet være mellom 12 og 21 år. I de tilfeller hvor den som skal benytte våpenet ikke er over 18 år, kan det kun erverves våpen i kaliber .22 long rifle.

Tillatelsen gis som midlertidig ervervstillatelse for to år av gangen. Ved søknad om forlengelse av tillatelsen skal det dokumenteres at vilkårene for erverv fortsatt er tilstede.

Kapittel 4. Søknaden og dens behandling

§ 26. Søknad om erverv

Søknad om tillatelse til å erverve og inneha skytevåpen eller våpendeler skal sendes på fastsatt skjema som dateres og underskrives av søkeren, og om han er under 18 år, av verge.

Søknad fra juridisk person skal i tillegg opplyse om fullt navn og adresse på personen som etter fullmakt inngir søknaden, samt den våpenansvarlige, jf. § 11 annet ledd.

Søknaden sendes til politiet der den fysiske eller juridiske person har sin adresse.

§ 27. Tillatelsens gyldighetstid

Ervervstillatelsen er gyldig i tolv måneder. Gyldighetstiden kan etter søknad forlenges med seks måneder. Forlengelse av gyldighetstiden gis ved påtegning på ervervstillatelsen.

§ 28. Utlevering av våpen fra våpenforhandler

En våpenhandler, herunder tilvirker og børsemaker, skal bare utlevere våpen eller våpendeler som omfattes av ervervstillatelsen, og mot fremvisning av godkjent legitimasjon.

Våpenhandleren gir på ervervstillatelsen fullstendige opplysninger om det våpen som er utlevert.

Våpenhandleren beholder kopi av tillatelsen med påtegning som vedlegg til den fortegnelse han eller hun skal føre over sine kjøp og salg av skytevåpen. Tillatelsen sender han eller hun straks til politimesteren i det distrikt hvor vedkommende har sitt forretningssted. Kopi av tillatelsen leverer han eller hun tilbake til kjøperen.

Den kopi av ervervstillatelsen som kjøperen får tilbake fra våpenhandleren, gjelder som tillatelse til å inneha våpnene eller våpendelene inntil vanlig våpenkort er mottatt.

§ 29. Privat overdragelse av våpen

Den som selger eller på annen måte overdrar våpen privat, skal gå frem på tilsvarende måte som en våpenhandler, jf. § 28. Den kopi av ervervstillatelsen som den som overdrar beholder, gjelder som legitimasjon for at han eller hun ikke lenger har våpenet eller våpendelen. Den som overdrar, skal innen 14 dager sende originaldelen av ervervstillatelsen sammen med sitt våpenkort til politimesteren på sitt bo- eller oppholdssted.

§ 30. Utstedelse av våpenkort

Etter at politiet har mottatt ervervstillatelse med påtegning fra våpenhandler eller annen som overdrar, har kjøper rett på våpenkort, jf. kapittel 20.

Kapittel 5. Erverv av ammunisjon

§ 31. Vilkår for tillatelse til å erverve og inneha ammunisjon

Ved fremvisning av gyldig våpenkort og legitimasjon, kan innehaver erverve ammunisjon av forhandler til våpen oppført i våpenkortet. For å erverve ammunisjon til lovlig uregistrerte hagler ervervet før 1. oktober 1990 skal det fremvises våpenkort på andre våpen eller gyldig jegeavgiftskort.

Godkjente ammunisjonssamlere kan erverve patroner på grunnlag av samlertillatelsen.

Søker som har lånt skytevåpen av innehaver av individuelt våpenkort, skal fremvise utlånserklæring som inneholder opplysninger som nevnt i § 85. Den som har lånt skytevåpen av forening mv. skal på tilsvarende måte fremvise kontrollseddel med opplysninger som nevnt i § 87.

Person som ikke oppfyller vilkårene i første til tredje ledd, kan søke til politiet om tillatelse til å erverve ammunisjon. Søknad skal inneholde søkers navn og adresse, samt art, kaliber og kvantum av den ammunisjon som ønskes ervervet. Søknad fra juridisk person skal undertegnes av den våpenansvarlige. Ervervstillatelsen er gyldig for et tidsrom av tre måneder. Gyldighetstiden kan etter søknad forlenges for inntil tre måneder.

Militært personell kan gis tillatelse til å erverve ammunisjon etter våpenlovens bestemmelser til skyting i sivil regi med utlevert mobiliseringsvåpen dersom vedkommende fremlegger bekreftelse fra sin militære avdeling om utlevering av mobiliseringsvåpenet og om behovet for sivil ammunisjon.

§ 32. Utlevering av ammunisjon fra forhandler

Forhandler av ammunisjon skal bare utlevere ammunisjon som omfattes av våpenkortet eller ervervstillatelsen.

Forhandleren skal beholde ervervstillatelsen som vedlegg til ammunisjonsprotokollen, jf. § 41.

§ 33. Erverv av ammunisjon innen godkjente skytterorganisasjoner

Godkjent skytterorganisasjon kan hos forhandler erverve ammunisjon til skytevåpen godkjent til bruk i organisasjonen, for salg til foreninger tilsluttet egen organisasjon.

Forening tilsluttet godkjent skytterorganisasjon kan hos forhandler eller moderorganisasjon erverve ammunisjon til skytevåpen godkjent til bruk i foreningen, for salg til personer som nevnt i tredje ledd.

Medlem av slik forening som nevnt i annet ledd kan erverve ammunisjon hos foreningen til våpen vedkommende har våpenkort for. Til bruk under skyteprøve til storviltjakt kan foreningen også selge ammunisjon i rimelig mengder til andre, dersom disse er innført i Jegerregisteret og kan fremlegge våpenkort på det våpen det skal erverves ammunisjon til. Person som ikke har våpenkort, kan av foreningen få utlevert den ammunisjon vedkommende har behov for på skytebanen samme dag.

Det er ikke nødvendig med ervervstillatelse for erverv som nevnt i første ledd, annet ledd og tredje ledd første og annet punktum.

Forening fører alt ammunisjonssalg og -utlevering for privat oppbevaring i en ammunisjonsprotokoll, jf. § 41.

Kapittel 16. Privat oppbevaring av skytevåpen, våpendeler og ammunisjon

§ 78. Krav til sikker oppbevaring

Den som innehar skytevåpen, våpendeler eller ammunisjon, skal oppbevare gjenstandene slik at uvedkommende ikke får adgang til dem. Eier og innehaver av skytevåpen skal påse at våpenet er tomt for ammunisjon under oppbevaring.

Uregistrerte hagler som er lovlig ervervet før 1. oktober 1990 regnes i kapittelet her som registreringspliktige våpen og skytevåpen.

§ 79. Krav om FG-godkjent verdioppbevaringsenhet og FG-godkjent innbruddsalarm

Alle registreringspliktige våpen eller en vital del av våpnene skal oppbevares i FG-godkjent sikkerhetsskap (Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnevnd) eller i skap med et høyere sikkerhetsnivå, jf. « Forsikringsselskapenes bestemmelser vedrørende prøving og godkjennelse av sikkerhetsskap » (1985).

Med FG-godkjent sikkerhetsskap eller skap med høyere sikkerhetsnivå menes skap som er godkjent etter Norsk Standard NS 5089, INSTA 610 eller NS-EN 1143-1. Med vital del menes sluttstykke,

låsekasse eller pipe. For våpen som lades ved at våpenet brykkes, regnes pipe, forskjefte eller kolbe med avtrekkermekanisme som vital del. For enkeltløpede hagler som lades ved at våpenet brykkes, regnes ikke forskjefte som vital del. Med vital del på pistol regnes våpenets rammestykke, pipe eller sleide/sluttstykke. Med vital del på revolver regnes rammestykke, pipe eller sylinder/tønne.

Er det registrert flere enn 25 registreringspliktige våpen, uansett type, i samme husstand (boenhet), skal oppbevaringsstedet være beskyttet av FG-godkjent innbruddsalarmanlegg med overføring til døgnbemannet alarmstasjon som med egne vektore, eller etter avtale med enkeltpersoner eller foretak, kan sikre at det blir foretatt utrykning ved alarm. Politimesteren kan dispensere fra kravet til alarm til døgnbemannet alarmsentral dersom særlige grunner foreligger.

Krav om FG-godkjent sikkerhetsskap kan frafalles hvis våpnene oppbevares i eget våpenrom som er forhåndsgodkjent av politiet. For at våpenrommet kan godkjennes skal vegg, tak og gulv være laget av materialer med styrke mot gjennomtrengning som tilsvarer minst 20 cm murt Leca. Dør(er) skal være godkjent etter Norsk Standard NS 3170, 1. utgave januar 1992, klasse 3 eller 4, eller senere utgave. Rommet skal være uten vindu. Politiet kan gi tillatelse til at ammunisjon kan oppbevares sammen med våpen i våpenrom.

Det er ikke tillatt å oppbevare registreringspliktige skytevåpen i ubebodd hytte, hus eller lignende. Eiers eller innehavers bolig regnes som bebodd også ved lengre fravær.

Ved midlertidig oppbevaring av våpen som medbringes i forbindelse med jakt eller konkurranse, hvor det ikke er mulig å oppbevare våpenet i henhold til ovennevnte regler, skal våpenet oppbevares under forsvarlig tilsyn. Våpenet kan midlertidig forlattes uten tilsyn hvis en vital del medtas og oppbevares under tilsyn.

Politiet kan gi særlige pålegg om oppbevaring av våpen.

§ 80. Oppbevaring av ammunisjon

Uten politiets tillatelse er det i samme husstand forbudt å oppbevare mer enn 10 000 patroner håndvåpenammunisjon eller 15 000 patroner håndvåpenammunisjon hvis minst 5000 patroner er i kaliber .22 long rifle eller .22 short. Ammunisjonen skal oppbevares nedlåst i særskilt skap, skuff eller tilsvarende låsbare innretninger, atskilt fra våpen.

I FG-godkjent sikkerhetsskap, eller i skap med høyere sikkerhetsnivå, kan det sammen med våpen oppbevares det antall patroner som er godkjent av skapproduzenten etter retningslinjer gitt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Hvis skapet ikke er særskilt godkjent for oppbevaring av ammunisjon, kan det ikke oppbevares mer enn 2000 patroner i skapet.

Den som har politiets tillatelse til å oppbevare mer enn 10 000 patroner håndvåpenammunisjon, eventuelt mer enn 15 000 patroner håndvåpenammunisjon der minst 5000 patroner er i kaliber .22 long rifle eller .22 short, skal varsle brannvesenet om hvor ammunisjonen er oppbevart, og følge eventuelle pålegg som brannvesenet gir om oppbevaringen. Tillatelse skal ikke gis før det er fremlagt bekreftelse på at brannvesenet er varslet og eventuelle pålegg fulgt opp.

Det er ikke tillatt å oppbevare ammunisjon i ubebodd hytte, hus eller lignende. Eiers eller innehavers bolig regnes som bebodd også ved lengre fravær.

Ved midlertidig oppbevaring av ammunisjon som medbringes i forbindelse med jakt eller konkurranse, hvor det ikke er mulig å oppbevare ammunisjonen i henhold til ovennevnte regler, skal ammunisjonen oppbevares under forsvarlig tilsyn.

Krutt og tennhetter skal oppbevares i henhold til forskrifter fastsatt i medhold av lov 14. juni 1974 nr. 39 om eksplosive varer (gjelder bare for Svalbard) eller brann- og eksplosjonsvernloven.

§ 81. Midlertidig oppbevaring av skytevåpen, våpendeler og ammunisjon

Den som innehar skytevåpen, våpendeler eller ammunisjon, kan midlertidig overlate sine skytevåpen, våpendeler eller ammunisjon til andre for midlertidig oppbevaring dersom særlig grunner foreligger. Hvis våpenet ikke kan overlates til andre etter reglene i kapittel 18, kan oppbevaring hos andre kun skje etter innhentet tillatelse fra politimesteren i det distrikt vedkommende har registrert sine våpen.

Tillatelse til midlertidig oppbevaring skal tidsbegrenses, og tillatelsen skal ikke gis varighet utover ett år av gangen. Den som skal oppbevare skytevåpen, våpendeler eller ammunisjon for andre skal selv ha våpenkort for samme type våpen. Våpen som er overlatt til oppbevaring kan bare benyttes av den som har fått våpenet overlatt, dersom utlån av våpenet er tillatt etter reglene i våpenloven § 11 med tilhørende bestemmelser. De våpen og den ammunisjon som blir oppbevart for andre, inngår i antall registreringspliktige våpen, skytevåpen og patroner i kapittelet her for den husstand som foretar den midlertidige oppbevaringen.

Kapittel 17. Transport av skytevåpen

§ 84. Transport av skytevåpen

Under transport skal skytevåpen være tomt for ammunisjon, og skytevåpen og ammunisjon skal være under tilsyn. Våpenet skal under transport være nedpakket i futteral, bag, veske, sekk eller lignende. Det er på offentlig sted ikke tillatt å transportere våpen i hylster eller lignende som bæres på kroppen. Transporteres våpenet som reisegods, skal en vital del fjernes eller våpenet sikres på annen måte slik at det ikke kan brukes. Medtas våpenet i motorvogn, skal det være anbrakt slik at det ikke er lett tilgjengelig. Våpenet kan da oppbevares udelt, dersom det er under forsvarlig tilsyn. Forlates motorvognen uten forsvarlig tilsyn, skal en vital del tas ut og medbringes. Våpenets hoveddel og ammunisjon kan etterlates innlåst dersom det skjules på en forsvarlig måte.

I denne paragrafen regnes uregistrerte hagler som er lovlig ervervet før 1. oktober 1990, som skytevåpen.

Denne paragrafen gjelder ikke for Svalbard.

Kapittel 18. Bestemmelser om utlån

§ 85. Utlån fra fysisk person (våpenloven § 11 første til femte ledd)

Den som låner ut eller på annen måte overlater skytevåpen eller våpendeler til en annen, skal gi mottakeren en datert og underskrevet bevitnelse om dette.

Bevitnelsen skal opplyse om

- a) långiverens og låntakerens navn og adresse,
- b) långiverens våpenkort (nummer og utstedende myndighet),
- c) art, kaliber, fabrikkmerke og nummer på de våpen eller våpendeler som er lånt ut,
- d) hva våpnene eller våpendelene skal brukes til, og
- e) for hvilket tidsrom våpnene eller våpendelene er lånt ut.

Bevitnelsen gjelder som våpenkort i et tidsrom av inntil fire uker fra utstedelsen.

Pistol, revolver og halvautomatisk rifle eller hagle kan for et tidsrom av inntil fire uker lånes ut eller overlates til andre som har gyldig våpenkort for tilsvarende våpen.

Pistol, revolver og halvautomatisk rifle eller hagle kan også lånes ut eller overlates til godkjent tilvirker, børsemaker eller våpenhandler etter paragrafen her når dette er nødvendig i forbindelse med tilvirkning, handel, reparasjon eller kommisjonssalg via autorisert våpenhandler. Den som får våpenet overlatt, skal være fylt 21 år.

Kapittel 25. Politiets kontroll

§ 105. Politiets kontroll med våpeneiere

Ved kontroll av sivil oppbevaring av skytevåpen, våpendeler og ammunisjon, jf. våpenloven § 27 a annet ledd, skal politiets forhåndsvarsel være mottatt av innehaveren av våpenkortet minst 48 timer før kontrollen finner sted. Kontrollen skal skje på det eller de steder som anvises av våpeneier som oppbevaringssted for våpen, våpendeler og ammunisjon. Mangler våpen eller våpendeler som står oppført på innehavers våpenkort, skal innehaver forklare hvor gjenstandene befinner seg, og gis en kort frist til å fremlegge de aktuelle våpen eller våpendeler for kontroll.

Rundskriv 2009-009

fra Justisdepartementet om politidistriktenes behandling av våpensøknader

Dette rundskrivet gir utfyllende informasjon om hvordan våpenforskriften skal tolkes og anvendes i politidistriktene og finnes på

https://www.politi.no/vedlegg/lokale_vedlegg/politidirektoratet/Vedlegg_848.pdf

Fjelloven

(lov om utnytting av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane)

Kap. III. – Fjellstyre.

§ 3. I kvar kommune der det er statsallmenning skal det være fjellstyre.

Fjellstyret skal administrere bruken og utnyttinga av rettar og lunnende i statsallmenningen så langt ikkje anna er fastsett i eller i medhald av lov. Det skal arbeide for å sikre at allmenningen vert brukt på ein måte som fremjar næringslivet i bygda og tek vare på naturvern- og friluftsiinteressene.

Kap. XI. – Jakt og fangst.

§ 23. I statsallmenning skal dei som siste året har vore og framleis er fast busette i Norge ha rett til under like vilkår å oppnå høve til å drive jakt utan hund på småvilt.

Fjellstyret avgjer om det skal gjevast løyve til å drive fangst av småvilt og jakt med hund på småvilt. Like eins avgjer fjellstyret om løyve til slik jakt skal gjevast til personar som har jaktrett etter første stykket eller berre til personar som siste året har vore og framleis er fast busette i området der allmenningen ligg – og som Kongen fastset grensene for – eller i bygd eller grend der innbuarane frå gamal tid har utøvd allmenningsbruk i allmenningen.

Fjellstyret kan avgrense talet på vilt av ulike slag som nokon kan felle eller fange, og innskrenke tida, måten og området for jakta og fangsten. Fjellstyret kan og avgrense talet på dei som kan få høve til å drive fangst av småvilt, på dei som kan få høve til å drive jakt utan hund på småvilt og på dei som kan få løyve til å drive jakt med hund på slikt vilt. Ved eventuell avgrensing av talet på dei som kan få høve til slik jakt som nemnt i første stykket, må fjellstyret sjå til at det vert rimeleg balanse mellom innan- og utanbygdsbuande.

Før fjellstyret gjer noko vedtak etter andre og tredje stykket, skal kommunen uttale seg. Er det usemje mellom fjellstyret og kommunen, må fjellstyrevedtaket leggjast fram for departementet som tek avgjerd i saka.

§ 25. Jakt og fangst i statsallmenning kan berre drivast mot løysing av jaktkort og betaling av avgift. Avgifta, som vert fastsett av fjellstyret, må godkjennast av departementet. Fjellstyret har høve til å setja ulik avgift for dei som er busette i område, bygd eller grend slik som nemnt i § 23 andre stykket og for andre jegrar. Avgifta kan og setjast ulik for jakt utan hund på småvilt og for slik jakt med hund.

Innehavaren skal ha jaktkortet med seg under jakta, og pliktar å vise det fram når dette vert kravt av jakttopsynet, politiet eller nokon frå fjellstyret.

Fjellstyret kan nekte å skrive ut jaktkort til den som i dei 3 siste åra rettskraftig er dømd til straff, eller har vedteke førelegg om straff, for brot mot nokor føresegn om jakt.

Kongen fastset nærare forskrifter om jaktkort og om kontroll med jakt og fangst i statsallmenning.

§ 27. Fjellstyret kan gjere vedtak om at statsallmenning eller del av statsallmenning skal vere med i eit større jaktområde, når dette er føremålstenleg av omsyn til den jaktmessige utnyttinga av allmenningen.

Under same vilkår kan fjellstyret gjere vedtak om bortleige av småviltjakta i allmenningen eller deler av denne til ein organisasjon som har fremje av jakt og viltstell som føremål.

Før det vert gjort vedtak som nemnt i første og andre stykket, skal kommunen gje fråsegn. Vedtaket må stadfestast av departementet. Avtale om skiping av sams jaktområde eller om bortleige må ikkje føre til at dei som er nemnt i § 23 første stykket vert stelt vesentleg dårlegare enn før med omsyn til å kunne oppnå høve til jakt.

Dyrevelferdsloven

(lov om dyrevelferd)

Kapittel I. Generelle bestemmelser

§ 1. Formål

Formålet med loven er å fremme god dyrevelferd og respekt for dyr.

§ 2. Virkeområde

Loven omfatter forhold som påvirker velferd hos eller respekt for pattedyr, fugler, krypdyr, amfibier, fisk, tifotkreps, blekksprut og honningbier. Loven gjelder tilsvarende for utviklingsstadier av nevnte dyr dersom sanseapparatet tilsvarer utviklingsnivået hos levende dyr.

§ 3. Generelt om behandling av dyr

Dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger.

Hundeloven

(lov om hundehold)

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. *Det sivile samfunns ansvar, lovens formål og forholdet til annen lovgivning*

Det sivile samfunn, både enkeltpersoner og organisasjoner, har ansvaret for innenfor lovgivningens ramme å utøve og legge til rette for et positivt og samfunnsgagnlig hundehold, til glede for den enkelte hundeholder.

Loven har til formål å bidra til å fremme et hundehold som varetar hensyn til sikkerhet, trygghet, alminnelig ro og orden. Den gir regler for hvordan hundeholdet skal utøves av den enkelte for å vareta slike hensyn. Videre gir loven regler for hvordan enkeltpersoner og det offentlige kan forholde seg til hundehold som ikke gir tilstrekkelig sikkerhet, trygghet, alminnelig ro og orden.

§ 2. *Definisjoner*

I denne lov forstås ved

- a) hundeholder: den som eier eller har tatt omsorg for eller hånd om en hund for kortere eller lengre tid;
- b) barn: personer som er under 12 år;
- c) husdyr: storfe, sau, geit, hest, gris og fjærkre;
- d) vesentlig skade på person: skader som anses som legemsbeskadigelse etter straffeloven § 229.

§ 3. *Generelt aktsomhetskrav*

En hundeholder skal vise aktsomhet for å unngå at hunden volder skade på folk, dyr, eiendom eller ting. Hundeholderen skal sørge for at hunden eller hundeholdet ikke er til urimelig ulempe for folk, miljø eller andre interesser. Blant annet skal hundeholderen søke å avverge at hunden eller hundeholdet skaper utrygghet for andre.

Den som er berørt, kan kreve overfor hundeholderen at en varig tilstand eller varige forhold som ikke gir tilstrekkelig sikkerhet, eller som volder urimelig ulempe, blir rettet.

Kapittel 2. Sikring av hunder

§ 4. *Alminnelige regler om sikring av hund. Vilkår for å la hund være løs*

Hunder kan være løse bare når de

- a) blir fulgt og kontrollert på aktsom måte, eller
- b) er forsvarlig inngjerdet på et sted som ikke er åpent for allmenn ferdsel.

Den som holder en hund i bånd, skal være i stand til å ha kontroll med hunden, hvis de ikke blir ledsaget av noen som har slik kontroll.

Hundeholderen skal påse at hunden ikke farer mot, hopper på, forfølger eller stiller seg i veien for folk som ikke godtar dette. Har en hund dette for vane, skal den bli holdt i bånd på steder som er åpne for allmenn ferdsel.

Hundeholderen skal vise særlig aktsomhet der det er barn, for å hindre slik kontakt mellom hund og barn som barnet eller voksne som følger barnet, ikke inviterer til, og for å forebygge at barn blir skremt. Om nødvendig skal hunden bli satt i bånd eller holdt tett inntil hundeholderen.

Hunder skal alltid holdes under slikt tilsyn at de så vidt mulig hindres i å drive eller forfølge vilt, jf. likevel § 9 tredje ledd.

§ 5. Forbud mot å gå fra bundet hund

Hundeholderen skal ikke gå fra en bundet hund rett ved inngangen til en bygning som er åpen for allmennheten eller ved lekeplasser.

§ 6. Sikring av hund ved båndtvang m.m.

I tiden fra og med 1. april til og med 20. august skal en hund bli holdt i bånd eller forsvarlig inngjerdet eller innestengt, slik at ikke den kan jage eller skade storfe, sau, geit, fjærfe, rein, hest eller vilt, herunder viltets egg, reir og bo.

Kommunen kan gi forskrift om at hunder skal holdes i bånd eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet

- a) i og i tilknytning til boligområder og handleområder,
- b) i parker, på kirkegårder, grav- og urnelunder, på og ved skoler, barnehager og anlegg for lek, idrett, sport eller rekreasjon,
- c) på og ved bestemt/angitte turstier, turveier, merkede skiløyper, leir- og rasteplasser,
- d) i bestemt angitte andre områder på land, i vann eller sjø som er allment benyttet som tur- og rekreasjonsområder,
- e) i hele eller deler av kommunen i bestemt angitt tidsrom når storfe, sau, geit eller hest normalt går ute, eller
- f) under ekstraordinære forhold som gjør båndtvang påkrevd for å beskytte viltet.

Båndtvang etter bokstav c og d kan ikke fastsettes i større grad enn nødvendig og slik at hensynet til de som ønsker å ferdes med løs hund også ivaretas i tilstrekkelig grad, både hva angår omfang og geografisk spredning. Ved fastsettelse av båndtvang etter bokstav e og f kan båndtvang bare innføres i de områder av kommunen hvor husdyr har rett til å beite og faktisk beiter, eller hvor vilt man ønsker å beskytte har sitt leveområde. Båndtvang fastsatt i medhold av bokstav f må opphøre straks forholdene tilsier det. Der beite, natur- og rekreasjonsområder berører flere kommuner, bør disse samordne sine forskrifter. Kommunens innføring av båndtvang etter bokstav f kan påklages til fylkesmannen.

Kommunen kan gi forskrift om at hunder ikke har adgang til barnehager, skolegårder, kirkegårder eller grav- og urnelunder.

§ 7. Særlig om sikring av hund der tamrein beiter

I områder der tamrein lovlig beiter, skal hundeholderen se til at hunden ikke unødig uroer eller skremmer rein, selv om den er under kontroll eller bundet. Reinens eier kan kreve at en hund som uroer rein, blir holdt innestengt mens rein blir flyttet forbi bosted, seter eller hytte. Fylkesmannen kan gi forskrift om at hunder skal holdes i bånd eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet når hensynet til reindriften tilsier det.

Om ferdsel med hund i område hvor tamrein beiter, gjelder også reindriftsloven § 65.

§ 8. Særlig om hundedressur, jakt og fangst

Jakthundtrening, jakthundprøver og dressur kan bare foregå med samtykke av grunneieren eller den som har en allmenn bruksrett til eiendommen. For statsallmenningene gis samtykke av fjellstyret.

For bruk av hund under jakt og fangst mv. gjelder også viltloven § 23, jf. § 26, og reindriftsloven § 65.

§ 9. Unntak fra sikringsreglene

Båndtvang fastsatt i eller i medhold av §§ 4, 6 og 7 gjelder ikke for

- a) hund når den brukes i reindrift,
- b) dressert bufehund når den brukes til å vokte storfe, sau eller geit,
- c) hund i aktiv politi-, toll-, militær- og redningstjeneste eller under trening eller prøving for slik tjeneste,
- d) hund i aktiv bruk som ettersøkshund etter såret eller sykt vilt,
- e) særlige bruksformål, avgrensede områder eller nærmere angitte hunderaser eller hundetyper eller for hunder som har særskilt trening, når dette er fastsatt av kommunen ved forskrift eller enkeltvedtak. Ved dette kan kommunen bl.a. legge ut et område som dressurområde for hunder, dersom samtykke som nevnt i § 8 første ledd foreligger,
- f) hund når den brukes for jakt, jakthundtrening og jaktprøver mellom 20. august og 1. april eller når båndtvang er fastsatt i medhold av § 6 annet ledd bokstavene c, d og e.

Hund som nevnt i første ledd bokstav a til d eller i bestemmelse som gjelder særlige bruksformål etter bokstav e, kan på en aktsom måte slippes slik det er naturlig ut fra bruksformålet.

En hund som nyttes som jakthund eller er under trening eller prøve for dette, kan slippes på en aktsom måte slik det er naturlig ut fra bruksformålet, når dette ikke er strid med viltloven eller regler om båndtvang. Det samme gjelder for trening og prøving av ettersøkshunder.

Kapittel 3. Løse hunder

§ 10. Løse hunder

Enhver kan oppta hund som er løs i strid med §§ 4, 6 eller 7, jf. § 9, eller med forskrift gitt i medhold av disse paragrafene. I utmark i jakttiden der jakt er lovlig, kan likevel bare rettighetshavere i området og politiet oppta løse hunder.

Hunden skal leveres til hundeholderen, dersom denne er til stede. Dette gjelder ikke dersom hundeholderen åpenbart ikke kan ta hånd om hunden på forsvarlig og lovlig måte. Hvis hunden ikke blir levert til hundeholderen, skal den snarest leveres til politiet.

Unnlater hundeholderen å hente hunden innen en uke etter at han eller hun er varslet personlig eller ved kunngjøring i en alminnelig lest avis på stedet, kan politiet selge, omplassere eller avlive hunden. Er det fastsatt krav om merking etter § 13, er det tilstrekkelig å sende varsel til den person og adresse som hunden er registrert på.

Opptak og behandling av løse hunder etter paragrafen her skal skje i samsvar med dyrevernløvens¹ regler.

Kapittel 4. Ro og orden, antall hunder og merking av hunder

§ 11. *Ro og orden mv.*

Kommunen kan gi forskrift om hundehold av hensyn til alminnelig ro og orden og for å motvirke forsøpling. Regler om at hunder skal holdes i bånd eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet, kan bare gis på de vilkår som er satt i § 6 annet ledd.

§ 12. *Antall hunder i en husholdning eller på en eiendom*

For å vareta folks og dyrs sikkerhet og ro og orden kan kommunen i forskrift sette vilkår for å holde mer enn et bestemt antall voksne hunder i en husholdning eller på en eiendom.

Kapittel 5. Personers rettigheter og plikter i nøds- og faresituasjoner

§ 14. *Inngrep på stedet mot hund som jager eller angriper mv.*

Hundeholderen skal sørge for å holde eller kalle hunden tilbake og gjøre det han kan for å avverge urettmessig fare når en hund jager eller angriper mennesker eller dyr.

Et ellers ulovlig inngrep mot en hund er lovlig når noen gjør det for å avverge at hunden urettmessig jager eller angriper mennesker eller dyr, dersom inngrepet ikke går lenger enn nødvendig for å avverge skade, og dessuten ikke går utover det forsvarlige i betraktning av angrepets farlighet og den angrepnes interesse.

Så langt følgende særlige bestemmelser rekker, gjelder de foran den generelle regelen i annet ledd:

- a) Ved pågående eller nært forestående angrep mot en person kan enhver gjøre det inngrep mot hunden som fremstår som nødvendig for å avverge skade. Dette fritar ikke den som helt eller delvis har provosert et angrep, fra straffansvar eller erstatningsansvar.
- b) Når en hund jager eller angriper tamrein eller husdyr som beiter lovlig, eller når hunden uprovosert angriper en annen hund, kan det utsatte dyrets eier, innehaver eller den som passer dyret, gjøre det inngrep mot hunden som fremstår som nødvendig for å avverge skade, så sant inngrepet ikke går lenger enn nødvendig og ikke utover det forsvarlige. Denne bestemmelsen kan ikke påberopes når det dyret som blir jaget eller angrepet, urettmessig er kommet inn på eiendom som hundeholderen disponerer.
- c) Når båndtvang gjelder, kan grunneier, noen som opptrer på dennes vegne, eller jakt- og fangstberettigede, avlive en hund ved direkte angrep på hjortevilt, likevel ikke en hund som er i aktiv bruk som ettersøkshund etter sykt eller såret vilt.
- d) Enhver kan på stedet avlive en hund som påtreffes i umiddelbar forbindelse med at den har påført en person vesentlig skade, dersom hunden fortsatt utgjør en klar fare. Det samme gjelder hvis hunden har voldt vesentlig skade på tamrein, husdyr, hunder eller hjortevilt, dersom ikke det skadete dyret urettmessig var kommet inn på eiendom som hundeholderen disponerer.

Paragrafen her gjelder ikke politihunder som brukes lovlig. Heller ikke gjelder paragrafen der reglene om nødrett og nødverge gjør en farlig bruk av hunden rettmessig.

§ 15. *Hund som utgjør klar fare for husdyr, tamrein og hjortevilt*

En hund som uten ledsager går løs i utmark eller landbruksområder i båndtvangstid og utgjør en klar fare for husdyr og tamrein, kan opptas av grunneieren, festeren, forpakteren, beiteberettigede,

en berørt reineier eller noen som opptrer på vegne av disse. Dersom det ikke lar seg gjøre å oppta hunden eller få politiet til stedet så raskt som situasjonen krever, kan vedkommende om nødvendig avlive hunden på stedet.

§ 16. Plikter etter at inngrep er gjort mot hund etter §§ 14 og 15

Den som har avlivet eller påført hund skade etter §§ 14 og 15, skal snarest råd melde fra om dette til politiet. Dyrevernavloven¹ § 6, jf. § 10 om hjelp til dyret, gjelder overfor den som har skadet dyret.

Kapittel 7. Omplussing og avliving mv. av hunder, erstatningsansvar og straff

§ 24. Politiets forvaring, omplassing, salg og avliving av hund

Politiet kan ta hånd om, omplassere, selge eller om nødvendig avlive en hund dersom

- a) hunden er tatt opp etter § 10 og hundeholderen ikke har mottatt eller hentet hunden trass i varsel,
- b) hunden blir holdt uten at hundeholderen overholder en forskrift etter § 11,
- c) hunden blir holdt i strid med forskrift etter § 12,
- d) hunden blir holdt i strid med forskrift etter § 13 når dette er fastsatt i forskriften,
- e) det er nødvendig for å nå målet etter § 17 første ledd der dette ikke kan nås med mindre inngripende tiltak etter § 17 annet ledd,
- f) vilkårene i §§ 18, 19 eller 20 er til stede,
- g) hunden blir holdt, brukt eller avlet i oppdrett i strid med bestemmelser gitt i medhold av § 21, eller
- h) noen har å gjøre med hunden i strid med et endelig forbud etter § 22.

Vedtak etter første ledd bokstav b til d kan bare treffes dersom hundeholderen er straffet, eller har fått skriftlig advarsel for overtredelse av forskriften med frist for oppfyllelse, og forskriften fortsatt blir overtrådt. Er hundeholderen ukjent eller uten kjent adresse, kan kunngjøring med frist for oppfyllelse i stedet skje i en avis som er alminnelig lest på stedet. Advarsel gis av politiet eller av registerføreren når det gjelder overtredelse av forskrift etter § 13.

Har politiet tatt hånd om hunden, kan den holdes i forvaring inntil det er truffet vedtak om salg, omplassing, utførsel eller avliving av hunden.

§ 26. Ansvar for kostnader

Hundeholderen svarer overfor privatpersoner og det offentlige for nødvendige kostnader ved å gjennomføre tiltak etter denne loven, herunder kostnader til forvaring av hunden.

Politiets krav etter reglene i første ledd er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 27. Erstatningsansvar

Om erstatningsansvar for skade voldt av hund gjelder det som følger av andre lovfestede og ulovfestede regler, bl.a. skadeserstatningsloven § 1-5 om ansvar for dyr og reindrifsløven § 66 om hunder.

§ 28. *Straff*

Med bøter eller fengsel inntil seks måneder og bot straffes en hundeholder som forsettlig eller uaktsomt overtrer §§ 4-7 jf. § 9 eller forskrifter eller enkeltvedtak etter §§ 6, 7, 11, 12 eller 13 annet ledd bokstav a til b. Offentlig påtale skjer bare når det finnes påkrevd av allmenne hensyn.

Med bøter eller fengsel inntil seks måneder og bot straffes en hundeholder som forsettlig eller uaktsomt unnlater å forebygge eller avverge at hunden rettsstridig

- a) angriper eller skader person,
- b) jager, angriper eller skader dyr, eller
- c) ved støy eller på annen måte volder urimelig ulempe for øvrig.

Offentlig påtale etter bokstav a og b finner sted dersom den fornærmede krever det eller allmenne hensyn taler for det. Ved angrep på hjortevilt regnes grunneier, jakt- eller fangstberettiget i området og viltorganene som fornærmet. Offentlig påtale etter bokstav c finner sted dersom allmenne hensyn taler for det.

Med bøter eller fengsel inntil seks måneder og bot straffes den som forsettlig eller uaktsomt

- a) unnlater å etterkomme pålegg og forbud nedlagt av politiet i samsvar med lovens § 17, eller
- b) overtrer forbud gitt ved §§ 19, 21, 22 eller ved forskrifter eller enkeltvedtak gitt etter disse bestemmelsene.

Bestemmelser vedrørende utlegging av slakteavfall fra husdyr som åte

(forskrift om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum)

§ 5. *Bruk av animalske biprodukter ved jakt*

Mindre deler av selvdøde eller avlivede dyr som ikke er eller mistenkes for å være infisert med smittsom sykdom kan etter melding til Mattilsynet brukes som åte på driftsenheten i forbindelse med åtejakt på ville dyr, der kjøttet ikke er beregnet på konsum.

Forskrift om ivaretagelse av dødt vilt

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 18. juni 2004 med hjemmel i lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven) § 48a, § 49 og § 49a. Fremmet av Miljøverndepartementet.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg VII (direktiv 2005/36/EF), vedlegg X nr. 1 (direktiv 2006/123/EF).

Endringer: Endret ved forskrifter 25 nov 2004 nr. 1504, 26 okt 2009 nr. 1303, 16 des 2009 nr. 1799.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1. Formål

Ivaretagelsen av dødt vilt skal skje på en måte som sikrer vernet av viltet, fremmer vitenskapelige, museale og andre offentlige formål, og samtidig ivaretar hensynet til preparantyrket som næring.

Alle som har eller får eiendomsrett til dødt vilt skal kunne disponere over dette til preparering i medhold av og i samsvar med bestemmelsene i denne forskrift.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder innenfor det stedlige virkeområde til lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet.

Forskriften omfatter alt dødt vilt som er Viltfondets eller andres eiendom etter lovbestemmelse eller reglene i denne forskrift. Bestemmelsene gjelder både egg og vilt og preparater av vilt, skinn av fugler og pattedyr, og tilsvarende når slike innføres fra utlandet til Norge.

Viltarter angitt i vedlegget til forskriften og som er innført fra utlandet til Norge omfattes også av plikten til registrering og merking.

§ 3. Definisjoner

I denne forskrift menes med følgende begreper:

a) Registreringspliktig vilt: Døde individer av viltarter som Viltfondet etter lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet § 48 hevder eiendomsretten til, og som skal føres i et sentralt register før det kan prepareres. De arter som er registreringspliktige fremgår av vedlegget til denne forskrift.

b) Merkepliktig vilt: Registreringspliktig vilt som skal merkes med godkjent merke etter preparering. De arter som er merkepliktige fremgår av vedlegg til denne forskrift.

c) *Preparering*: All bearbeiding av dødt vilt med sikte på varig konservering. Koking og bleking av hodeskaller av lovlig jaktbytte omfattes ikke av begrepet preparering. Det samme gjelder buntmaker- og garverivirksomhet.

d) *Ervervsmessig preparering*: Enhver preparering mot gjenytelse, herunder ethvert salg eller annen overføring av eiendomsretten til vilt som preparanten selv har preparert.

Kapittel 2. Ivaretagelse av registreringspliktig vilt

§ 4. Registreringspliktige viltarter

Alt registreringspliktig vilt skal disponeres over av Viltfondet v/Direktoratet for naturforvaltning til offentlige museale og vitenskapelige formål. Direktoratet kan tilgodese andre interesser når særlige forhold tilsier det.

Hvor Viltfondet ikke hevder eiendomsretten til eksemplarer av dødt vilt, tilfaller eiendomsretten finneren, eller den som har foretatt slik lovlig avlving som gir eiendomsrett til det felte vilt.

Den som tar hånd om fallvilt av arter som Viltfondet hevder eiendomsrett til plikter å rapportere dette til kommunen, samt å ta vare på viltet på en forsvarlig måte ved innpakking og innfrysing.

Dersom finneren ønsker å beholde vilt som Viltfondet hevder eiendomsretten til, plikter han å ta vare på det slik at det ikke blir ødelagt. Viltet skal leveres til autorisert preparant innen 4 uker etter at det ble funnet.

Vilt som ved undersøkelser viser seg å være ulovlig avlivet, skal inndras til fordel for Viltfondet. Dette gjelder alt vilt mottatt for preparering, og inntil preparatet leveres ut.

Kapittel 3. Autorisasjon av preparanter og preparantens plikter

§ 5. Krav om autorisasjon for å utøve preparantyrket

Det kreves autorisasjon fra Direktoratet for naturforvaltning for å foreta ervervsmessig preparering av vilt samt preparering av registreringspliktig vilt. Autorisasjon kan bare utstedes til enkeltpersoner, ikke til selskaper eller andre sammenslutninger.

Den som preparerer vilt som lærling, kan gjøre dette uten autorisasjon når dette skjer i samsvar med den tilsynsplikten som en godkjent lærlingbedrift har for lærlingen i henhold til lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, jf. kapitlene 3, 4 og 12.

For søknad om autorisasjon etter denne bestemmelse, skal saksbehandlingsfrist som nevnt i tjenesteloven § 11 første ledd første punktum, være to måneder. Tjenesteloven § 11 annet ledd om at tillatelse skal anses gitt når saksbehandlingsfristen er utløpt, gjelder ikke.

- Endret ved forskrift 16 des 2009 nr. 1799 (i kraft 28 des 2009).

§ 6. *Autorisasjon for preparering av vilt*

Autorisasjon skal utstedes den som har avlagt og bestått svenneprøve i taxidermistfaget etter lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, jf. kapitlene 3, 4 og 12.

Autorisasjon skal også utstedes til statsborger som omfattes av EØS-avtalen og derved EUs direktiv 2005/36/EF i den grad vedkommende tilfredsstillende vilkårene i direktivet.

Autorisasjon kan også utstedes den som har avlagt prøve i annet land som tilsvarer nivået i norsk svenneprøve.

Direktoratet for naturforvaltning kan sette nærmere vilkår for å få autorisasjon.

Direktoratet for naturforvaltning kan nekte å utstede autorisasjon til den som er straffet for overtredelse av viltlovgivningen.

- Endret ved forskrift 26 okt 2009 nr. 1303.

§ 7. *Tilsyn og kontroll med preparantvirksomhet*

Direktoratet for naturforvaltning, eller den direktoratet bemyndiger, kan føre tilsyn med autoriserte preparanter, herunder kontrollere vilt som oppbevares.

Kapittel 4. Registrering og merking av dødt vilt

§ 8. *Registrerings- og merkeplikt for dødt vilt*

Direktoratet for naturforvaltning bestemmer hvilke arter som skal registreres. Alt vilt av registreringspliktige viltarter skal registreres i et sentralt dataregister opprettet av direktoratet. Autorisert preparant skal foreta denne registreringen senest innen 3. – tredje – virkedag etter at viltet er mottatt.

Direktoratet bestemmer hvilke egg og eggsamlinger av fuglearter det ikke er tillatt å samle egg fra, som skal registreres i dataregisteret. Eier eller besitter av slike egg er ansvarlig for å melde fra om slike egg/eggsamlinger til direktoratet.

Direktoratet bestemmer hvilke arter som skal merkes. Autorisert preparant skal merke preparater av disse viltarter med merker fastsatt av direktoratet.

Merkene skal være permanent festet til viltet. Preparater skal være registrert og merket før preparatet utleveres fra preparant. Det er forbudt å fjerne merket fra et preparat uten tillatelse fra direktoratet.

Direktoratet fastsetter ved forskrift hvilke arter av vilt som skal merkes med tilbakevirkende kraft, og i hvilket tidsrom slik merking skal skje. Eldre dødt eller preparert vilt og egg og eggsamlinger registreres og merkes av autorisert preparant, direktoratet eller den direktoratet bemyndiger.

Dødt vilt og preparater av disse artene som ikke er registrert og merket i henhold til denne forskrift, er Viltfondets eiendom. Slikt vilt og preparater kan ikke lovlig oppbevares uten at man godtgjør å ha nødvendig tillatelse til å oppbevare det enkelte egg, eggssamling og preparat.

Direktoratet kan etter søknad frita museale, vitenskapelige eller tilsvarende institusjoner fra plikten til registrering og merking av dødt vilt.

- Endret ved forskrift 25 nov 2004 nr. 1504 (i kraft 1 jan 2005).

§ 9. Oppbevaring av deler av vilt i preparantverksted

Autorisert preparant kan på sitt arbeidssted likevel oppbevare deler av vilt som nyttes i prepareringsformål uten at det registreres eller merkes.

§ 10. Krav til merkingen av preparatet

For merkepliktige arter skal preparanten merke preparatet med mikrochip slik Direktoratet for naturforvaltning bestemmer. På preparater av pattedyr skal merket festes i nakken. På fugler skal merket festes på ryggen mellom vingene. For andre arter bestemmer direktoratet hvordan merkingen skal skje.

I tillegg til mikrochip kan preparatet være merket med et synlig merke.

- Endret ved forskrift 25 nov 2004 nr. 1504 (i kraft 1 jan 2005).

§ 11. Gebyr

For preparater som både registreres og merkes skal eier av viltet betale gebyr som fastsettes av Miljøverndepartementet.

Før preparanten utleverer merkepliktig vilt som er preparert, jf. § 10, skal dokumentasjon på betalt gebyr for registrering og merking foreligge.

§ 12. Registrering av eierskifte for registrerte og merkede preparater

Den som selger eller overfører eiendomsretten for et registrert og merket preparat plikter innen fire uker å melde fra om overdragelsen på slik måte som bestemmes av Direktoratet for naturforvaltning.

- Endret ved forskrift 25 nov 2004 nr. 1504 (i kraft 1 jan 2005).

Kapittel 5. Klageadgang, straff og ikrafttreden

§ 13. Klage

Enkeltvedtak etter bestemmelsene i kap. 3 om autorisasjon, samt vedtak etter § 8 siste ledd i denne forskriften kan påklages i samsvar med forvaltningslovens regler.

§ 14. Dispensasjon

Direktoratet for naturforvaltning kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i § 5, § 6, og § 10.

§ 15. Straff

Overtredelser av bestemmelser gitt i denne forskrift straffes etter viltloven § 56.

§ 16. Endringer i forskriften

Direktoratet for naturforvaltning kan vedta endringer i denne forskrift.

§ 17. Ikrafttredelse og oppheving

Forskriftens kapittel 3 om autorisasjon av preparanter trer i kraft 1. juli 2004. Fra samme tidspunkt oppheves § 1, § 2, § 3, § 5 og § 8 i forskrift 31. januar 1986 nr. 228 om autorisasjon av preparanter. For øvrig trer forskriften i kraft fra 1. januar 2005. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 31. januar 1986 nr. 228 om autorisasjon av preparanter i sin helhet.

Vedlegg til forskrift om ivaretagelse av dødt vilt: Artsliste

Art	Registreringspliktig	Merkepliktig	Kommentar
<i>Insektetere</i>			
Piggsvin			
Liten dvergspissmus	X		
Dvergspissmus	X		
Lappspissmus	X		
Taigaspissmus	X		
Vanlig spissmus	X		Har med alle spissmus og flaggermus fordi de er vanskelig å skille fra hverandre
Vannspissmus	X		
<i>Flaggermus</i>			
Vannflaggermus	X	X	
Børsteflaggermus	X	X	
Skjeggflaggermus	X	X	
Brandtflaggermus	X	X	
Skimmelflaggermus	X	X	
Nordflaggermus	X	X	
Storflaggermus	X	X	
Dvergflaggermus	X	X	
Trollflaggermus	X	X	
Langøreflaggermus	X	X	
Bredøreflaggermus	X	X	
<i>Haredyr</i>			
Kanin			
Sørhare			
Hare			
<i>Gnagere</i>			
Ekorn			
Bever			
Skoglemen			
Lemen			
Rødmus			
Klatremus			
Gråsidemus			
Vånd			
Bisamrotte			
Markmus			
Østmarkmus			
Fjellrotte			
Dvergmus	X		
Stor skogmus			
Liten skogmus			
Svartrotte	X		
Rotte			
Husmus			
Bjørkemus	X		

Art	Registreringspliktig	Merkepliktig	Kommentar
<i>Rovdyr</i>			
Ulv	X	X	
Mårhund			
Rev			
Fjellrev	X	X	
Bjørn	X	X	
Isbjørn	X		
Røyskatt			
Snømus			
Mink			
Ilder	X		
Mår			
Jerv	X	X	
Grevling			
Oter	X		
Gaupe	X	X	
<i>Partåede hovdyr</i>			
Villsvin			
Dåhjort			
Hjort			
Elg			
Rådyr			
Villrein			
Moskusfe	X		
<i>Lommer</i>			
Smålom	X		
Storlom	X		
Islom	X		
Gulneblom	X		
<i>Lappedykkere</i>			
Dvergdykker	X		
Toppdykker	X		
Horndykker	X		
Svarthalsdykker	X		
Gråstrupedykker	X		
<i>Stormfugler</i>			
Havhest			
Havsvale	X		
Stormsvale	X		
Grålire	X		
Havlire	X		
<i>Pelikanfugler</i>			
Havsule	X		
Storskarv			
Storskarv P.c. sinesis			
Toppskarv			

Art	Registreringspliktig	Merkepliktig	Kommentar
<i>Storkefugler</i>			
Gråhegre			
<i>Andefugler</i>			
Knoppsvane			
Sangsvane	X		
Sædgås	X		
Kortnebbgås			
Tundragås			
Dverggås	X	X	Tilbakemerking
Grågås			
Snøgås			
Stripegås			
Kanadagås			
Hvitkinngås			
Ringgås (Branta bernicla hrota)	X	X	
Gravand	X		
Mandarinand			
Brunnakke			
Snadderand	X		
Krikkand			
Stokkand			
Stjertand	X		
Knekkand	X		
Skjeand	X		
Taffeland	X		
Toppand			
Bergand	X		
Ærfugl			
Praktærfugl	X		
Stellerand	X		
Havelle			
Svartand			
Sjørre	X		
Kvinand			
Lappfiskand	X		
Siland			
Laksand			
<i>Haukefugler</i>			
Vepsevåk	X	X	
Havørn	X	X	Tilbakemerking
Sivhauk	X	X	
Myrhauk	X	X	
Hønehauk	X	X	
Spurvehauk	X		
Fjellvåk	X		
Musvåk	X		
Kongeørn	X	X	Tilbakemerking
Fiskeørn	X	X	

Art	Registreringspliktig	Merkepliktig	Kommentar
<i>Falkefugler</i>			
Tårnfalk	X		
Dvergfalk	X		
Lerkefalk	X		
Jaktfalk	X	X	Tilbakemerking
Vandrefalk	X	X	Tilbakemerking
<i>Hønsfugler</i>			
Jerpe			
Lirype			
Fjellrype			
Orrfugl			
Storfugl			
Rapphøne	X		
Vaktel	X		
Fasan			
<i>Tranefugler</i>			
Vannrikse	X		
Myrrikse	X		
Åkerrikse	X	X	
Sivhøne			
Sothøne			
Trane	X		
Tjeld			
Avosett	X		
Dverglo	X		
Sandlo			
Boltit	X		
Heilo			
Tundralo			
Vipe			
Polarsnipe			
Dvergsnipe			
Temmincksnipe			
Tundrasnipe			
Fjæreplytt			
Myrsnipe			
Myrsnipe C. a. schinzii	X	X	
Myrsnipe C. a. alpina			
Fjellmyrløper	X	X	
Brushane			
Kvartbekkasin	X		
Enkeltbekkasin			
Dobbeltbekkasin	X	X	
Rugde			
Svarthalespove	X		
Lappspove	X		
Småspove	X		

Art	Registreringspliktig	Merkepliktig	Kommentar
Storspove			
Sotsnipe	X		
Rødstilk			
Gluttsnipe			
Skogsnipe			
Grønnstilk			
Strandsnipe			
Steinvender			
Svømmesnipe	X		
Polarjo	X		
Tyvjo	X		
Fjelljo	X		
Storjo	X		
Dvergmåke	X		
Hettemåke			
Fiskemåke			
Sildemåke			
Sildemåke L. f. fuscus	X	X	
Sildemåke L. f. intermedius			
Sildemåke L. f. graellsii			
Gråmåke			
Grønlandsmåke			
Polarmåke			
Svartbak			
Rosenmåke	X		
Krykkje			
Ismåke	X		
Rovterne	X		
Splitterne	X		
Makrellterne			
Rødnebbterne			
Dvergterne	X		
Lomvi	X		
Polarlomvi	X		
Alke	X		
Teist			
Alkekonge			
Lunde	X		
Duefugler			
Klippedue C. l. var domestica			
Skogdue	X		
Ringdue			
Tyrkerdue	X		
<i>Gjøkfugler</i>			
Gjøk			

Art	Registreringspliktig	Merkepliktig	Kommentar
<i>Ugler</i>			
Hubro	X	X	
Snøugle	X	X	Tilbakemerking
Haukugle	X		
Spurveugle	X		
Kattugle	X		
Slagugle	X	X	Tilbakemerking
Lappugle	X	X	Tilbakemerking
Hornugle	X		
Jordugle	X		
Perleugle	X		
Nattravner			
Nattravn	X	X	
<i>Seilere</i>			
Tårnseiler			
Råkefugler			
Isfugl	X		
Hærfugl	X		
<i>Spettefugler</i>			
Vendehals	X		
Gråspett	X		
Grønnspekk	X		
Svartspett	X		
Flaggspekk			
Hvittryggspekk	X	X	
Dvergspett	X		
Tretåspett	X		
<i>Spurvefugler</i>			
Trelerke	X		
Sanglerke			
Fjellerke	X	X	
Sandsvale			
Låvesvale			
Taksvale			
Trepiplerke			
Heipiplerke			
Lappiplerke	X		
Skjærpiplerke			
Gulerle			
Gulerle M. f. flava	X	X	
Gulerle M. f. flavissima	X	X	
Gulerle M. f. thunbergi	X		
Vintererle	X		
Linerle			
Linerle M. a. alba			
Linerle M. a. yarrellii	X		
Sitroneerle			

Art	Registreringspliktig	Merkepliktig	Kommentar
Sidensvans			
Fossefall			
Gjerdsmett			
Jernspurv			
Rødstrupe			
Nattergal	X		
Blåstrupe			
Svartrødstjert	X		
Rødstjert			
Buskskvett			
Svartstrupe	X		
Steinskvett			
Ringtrost			
Svarttrost			
Gråtrost			
Måltrost			
Rødvingetrost			
Duetrost			
Gresshoppesanger	X		
Elvesanger	X		
Trostesanger	X		
Sivsanger			
Myrsanger	X		
Rørsanger	X		
Busksanger	X		
Gulsanger			
Hauksanger	X		
Møller	X		
Tornsanger	X		
Hagesanger	X		
Munk			
Østsanger	X		
Lappsanger	X		
Bøksanger	X		
Gransanger			
Løvsanger			
Fuglekonge			
Gråfluesnapper			
Dvergfluesnapper	X		
Svarthvit Fluesnapper			
Skjeggmeis	X		
Stjertmeis			
Løvmeis			
Granmeis			
Lappmeis	X		
Toppmeis			
Svartmeis			

Art	Registreringspliktig	Merkepliktig	Kommentar
Blåmeis			
Kjøttmeis			
Spettmeis			
Trekryper			
Pungmeis	X		
Pirol	X		
Tornskate	X		
Varsler	X		
Nøtteskrike			
Lavskrike			
Skjære			
Nøttekråke	X		
Kaie			
Kornkråke	X		
Kråke			
Ravn			
Stær			
Gråspurv			
Pilfink			
Bokfink			
Bjørkefink			
Grønnfink			
Stillits			
Grønnsisik			
Tornirisk			
Bergirisk	X		
Gråsisik			
Gråsisik C. f. flammea			
Brunsisik			
Polarsisik			
Båndkorsnebb	X		
Grankorsnebb			
Furukorsnebb			
Rosenfink	X		
Konglebit	X		
Dompap			
Kjernebiter	X		
Lappspurv			
Snøspurv			
Gulspurv			
Hortulan	X	X	
Vierspurv	X		
Dvergspurv	X		
Sivspurv			
<i>Skjellkrypdyr</i>			
Firfisle			
Slettsnok	X	X	

Art	Registreringspliktig	Merkepliktig	Kommentar
Buorm	X		
Hoggorm	X		
Stålor	X		
<i>Amfibier</i>			
Vanlig frosk			
Spissnutefrosk	X		
Damfrosk	X	X	
Padde	X		
Stor salamander	X	X	
Liten salamander	X	X	
Alle fugleegg	X	X	
Fallvilt av viltarter som ikke har fast tilhold eller reproduserer i Norge, men som finnes dødt innenfor forskriftens stedlige virkeområde	X		

- Endret ved forskrift 25 nov 2004 nr. 1504 (i kraft 1 jan 2005).

Jegerens lovsamling

-et tilbud om oppslagsverk til deg

Med utgivelsen av vår egen lærebok til jegeropplæringen, "Jegerprøven med NJFF" tok Norges Jeger- og Fiskerforbund grep for å sikre godt faglig og innholdsmessig relevant materiell for nye jegere. Vi vet et spørsmål omkring lover og forskrifter diskuteres hyppig før, under og etter jakt i jegermiljøene. For å gi jegeren anledning til å sjekke fakta eller som et tilbud om oppslagsverk for alle med interesse for jakt og vilt har NJFF utviklet denne lovsamlingen.

Lover og forskrifter er under stadig utvikling, og revisjoner foretas med ujevne mellomrom. Dette er en utfordring for den som skal forholde seg til innholdet i bestemmelsene. Det er også en utfordring for oss som ønsker å gi deg som jeger oppdatert og riktig materiell. For å sikre en alltid oppdatert kilde har vi på nettressursen www.njff.no/jeger lagt ut en digital versjon av dette heftet. Nettressursen følger læreboken til jegerprøvekursene. På forsiden står dato for utgivelsen. Det er derfor lett for deg å sjekke om ditt hefte inneholder de senest oppdaterte bestemmelser som har betydning under din jaktutøvelse. Du vil også finne relevante oppgaver og tester på disse sidene dersom du ønsker å se hvor god oversikt du har før jakta.

Jegerens lovsamling er distribuert til alle jegerprøveinstruktører og –arrangører som bestiller boken "Jegerprøven med NJFF" og kan også kjøpes direkte fra NJFF.

Norges Jeger- og Fiskerforbund

www.njff.no

njff@njff.org

tf 66 79 22 00

fax 66 90 15 87

www.njff.no